

BESTELAKO XEDAPENAK

KULTURA ETA HIZKUNTZA POLITIKA SAILA

5055

157/2023 DEKRETUA, urriaren 24koa, zeinaren bidez Vasco-Navarro Trenbidearen Euskal Autonomia Erkidegoko tartea, babes bereziko kultura-ondasun deklaratzeko baita, monumentu multzoaren kategoriarekin.

Euskal Autonomia Erkidegoak kultura-ondarearen arloko eskumen osoa bereganatu zuen, Espainiako Konstituzioaren 148.1.16 artikulua babestean eta Autonomia Estatutuaren 10.19 artikulua kontuan hartuta. Hartutako eskumenaz baliatuta, Euskal Kultura Ondareari buruzko maiatzaren 9ko 6/2019 Legea onartu zen, Euskal Autonomia Erkidegoko kultura-intereseko ondasunak deklaratzeko prozedurak arautzen dituena.

Kulturako sailburuordeak, Vasco-Navarro trenbidearen Euskal Autonomia Erkidegoko tarteari interes kulturala ikusita, eta Euskal Kultura Ondarearen EAEko Zentroko zerbitzu teknikoek aurkeztutako ebazpen-proposamena aintzat hartuta, eta aplikatu beharreko araudian xedatutakoari jarraituz, 2022ko azaroaren 7ko Ebazpenaren bidez (2022ko azaroaren 14ko EHAA, 217. zk.), hasiera eman zitzaion Vasco-Navarro trenbidearen Euskal Autonomia Erkidegoko tartea babes bereziko kultura-ondasun deklaratzeko espedienteari, monumentu-multzoaren kategorian.

Espediente horren administrazio-izapidean, jendaurrean jarri zen espediente, eta interesdunei entzunaldia emateko epea ireki zen, Euskal Kultura Ondareari buruzko maiatzaren 9ko 6/2019 Legearen 13. artikuluan eta harekin bat datozen gainerako xedapenetan ezarritakoarekin bat etorritik.

Arabako Foru Aldundiko Ingurumen eta Hirigintza Sailak eta Arrasateko Udalak alegazioak aurkezteko eta dokumentazioa aurkezteko emandako epea luzatzeko eskaera aurkeztu zuten, konplexutasun teknikoa, dokumentazio-bolumen handia eta espedientean aztertu beharreko gaiak argudiatuz. 2022ko abenduaren 14ko Ebazpenaren bidez (2022ko abenduaren 29ko EHAA, 248. zk.), 10 eguneko epea eman zen, ebazpena argitaratu zen egunetik zenbatzen hasita.

Jendaurrean jartzeko eta interesdunei entzuteko izapideak egin ondoren, idazkiak aurkeztu dituzte Leintz Gatzagako Udalak, Arrasateko Udalak, Uraren Euskal Agentziak, Eskoriatzako Udalak, Ekide SLk, Gipuzkoako Foru Aldundiko Mugikortasuneko eta Lurralde Antolaketako Departamentuak, Arabako Foru Aldundiko Ingurumen eta Hirigintza Sailak eta Nekazaritza Sailak, Arratzua-Ubarrundiako Udalak, Gipuzkoako Foru Aldundiko Kultura, Lankidetzak, Gazteria eta Kirol Departamentuak eta Arabako Foru Aldundiko Kultura eta Kirol Departamentuak.

Espedientean dauden txosten teknikoen ondoren, alegazioetako batzuk osorik edo zati batean baietsi dira, eta beste batzuk ezetsi, bertan azaldutako arrazoiengatik.

Hainbat alegaziok proposatuta, eta ofizioz, doikuntzak egin dira planoen eta zerrenden toponimian.

Era berean, alegazio-idazkietan ikusi da Eskoriatzari eta Arrasateri buruzko planoetan identifikatutako tartea batzuk desagertu egin direla, lurzorua okupazio berri batekin ordezkatu direlako, eta, beraz, eten gisa grafiatzen dira. Desagertutako tarteei dagokienez, beste paragrafo bat gehitzen zaio babes-araubidearen 13. artikuluari, argitzeko desagertutako tarteei ez zaiela aplikatuko.

ez II. eta III. kapituluetan (1. atala) ezarritako babes-araubide orokorra, ez 14. artikuluan araututako araubide espezifikoak.

Bestalde, Arrasateko Udalak adierazi du 1. mailako arkitektura guztia jada ez dela esku-harztearen xede izan komunikazio bertikala baldintza irisgarrietan ahalbidetzeko, eta, beraz, horiek egokitzeko jarduketa berriak beharrezkoak izan daitezkeela. Ildo horretan, 12.3 artikulua aldatu da, eta, beraz, 1. mailako arkitekturari dagokionez, gainerako mailetarako aurreikusitakoa aplikatu behar da, eta higiezinaren moldagarritasun-eskakizunak betetzeko gehigarriak onar daitezke.

Gipuzkoako Foru Aldundiko Kultura, Lankidetzeta, Gazteria eta Kirol Departamentuak babes-araubideari buruzko zenbait alderdi argitzeko eskatu du, eta horietako batzuk artikuluetan sartu dira. Gainera, Oñatiko eta Arrasateko estazioen babes-maila babes-maila ertain batera aldatzeko eskatu dute, babes ertaineko monumentu-multzo batekoak direla edo transformazioak jasan dituztela argudiatuz. Nahiz eta Oñatiko Hirigune Historikoaren Monumentu Multzoak, geltokietako bati dagokionak, babes-maila ertaina izan, egungo espedientearen testuinguruan, higiezin horren ondare-balioa handiagoa izan behar dela uste da. Arrasateko geltokiari dagokionez, nahiz eta horrek eraldaketak izan dituen, haren ondare-balioa kontuan hartuta, uste izan da horrek babes-maila berezia izan behar duela.

Arabako Foru Aldundiko Kultura eta Kirol Saileko Kultura Zuzendaritzak aurkeztutako alegazioak aztertu ondoren, arkeologiari buruzko zenbait ñabardura erantsi dira, eta, gainera, balio arkeologikoa sartu da obra zibilaren eta arkitekturaren ondare-balioetat.

Bestalde, Arabako Foru Aldundiko Nekazaritza Sailaren eta Ingurumen eta Hirigintza Sailaren alegazio-idazkian babes-araubidean aldaketak egiteko eskatzen da, foru-araudira egokitu dadin.

Ildo horretan, hainbat alegazio-egilek bizikleta-bideen eta/edo bide berdearen araudiari lotutako eragozpenak aztertu ondoren, uste da Vasco-Navarro trenbidearen trazadura babestuaren zonifikazioa bateragarria eta osagarria dela eremu horretako foru-erregulazioarekin. Hala ere, aldaketa zehatzak egiten dira alderdi horri dagokionez; besteak beste, 9.2 artikulua ezartzen du arlo horretan eskumena duen erakundearen alde aurreko baimena behar dela seinaleztapen- eta segurtasun-elementuak instalatzeko. Era berean, 14.6 artikulua, Vasco-Navarro trenbidearen ingurune babestuan onar daitezkeen jarduketari buruzkoak, aurreikusten du, salbuespen gisa, Vasco-Navarro trenbidearen trazaduraren zati kontserbatuetarako, esku-hartze puntualak onartuko direla ibilbide berde eta/edo bizikleta-bide gisa egokitzeko, gai hori arautzen duen foru-araudiarekin bat etorriz.

Era berean, aurkeztutako idazki batzuek eskatuta, hiri-kaleetatik igarotzen ez den trazadura babestuari dagokionez, babes-araubidearen 14. artikuluan salbuespen gisa sartzeko zaintzaren, mantentzearen eta zerbitzu publikoaren eraginpeko ibilgailu motordunen zirkulazioa onartzea. Aldi berean, ibilgailu motordunak ere onartuko dira nekazaritza-, basogintza- edo abeltzaintza-erabilerak kudeatzeko, baita inguruko baserrietara sartzeko ere, baldin eta sarbide alternatiborik ez badago eta ibilbidearen funtzionaltasuna eragozten ez badu.

Era berean, babes-araubidean aldaketak egiteko eskatu da, hiri-plangintzako hainbat proiektu edo tresnatarako egokitzeko. 6/2019 Legean ezarritakoaren arabera, ondasunen deklarazioaren bidez emandako babes-araubidea hirigintza-antolamenduko tresnen ginetik dago, eta horrek esan nahi du tresna horiek bete beharko dutela babes-araubidea, kultura-ondasun babestuen babesa eta kontserbazioa bermatzeko.

Azkenik, entzunaldi-izapidean aurkeztutako idazkietan azaldutakoa kontuan hartuta, babes-araubidean ñabardura zehatzak egin dira, babes-araubidearen aplikazioaren alderdi batzuk argitzeko.

Horregatik guztiagatik, eta Euskal Kultura Ondareari buruzko maiatzaren 9ko 6/2019 Legearen 18. artikuluan ezarritakoarekin bat etorriz, Kultura Ondarearen Zuzendaritzako zerbitzu teknikoek egindako aldeko txostenak azertu ondoren, Euskal Kultura Ondarearen EAeko Kontseiluak egindako deklarazio-proposamenaren aldeko txostena jaso ondoren, Euskal Kultura Ondarearen Euskal Autonomia Erkidegoko Kontseiluari buruzko urriaren 26ko 228/2021 Dekretuaren 3. artikuluekin bat etorriz, Kultura eta Hizkuntza Politikako sailburuak hala proposatuta eta Gobernu Kontseiluak 2023ko urriaren 24ko bilkuran proposamena aldeztu aurretik eztabaidatu eta onartu ondoren, honako hau

XEDATZEN DUT:

1. artikulua.– Kultura-ondasunaren babes-maila.

Vasco-Navarro trenbidearen Euskal Autonomia Erkidegoko tartea babes bereziko kultura-ondasun deklaratzeko, monumentu-multzoaren kategoriarekin, eta dekretu honen III. eranskinean jasotako babes-araubide partikularra aplikatzea.

2. artikulua.– Kultura-ondasunaren mugaketa.

Vasco-Navarro trenbidearen Euskal Autonomia Erkidegoko tartearen monumentu-multzoaren mugaketa gisa dekretu honen I. eranskinean jasotakoa ezartzea, bertan adierazitako arazoietan oinarrituta.

3. artikulua.– Kultura-ondasunaren deskribapen formala.

Vasco-Navarro trenbidearen Euskal Autonomia Erkidegoko tartearen monumentu-multzoaren deskribapen formala egitea, Euskal Kultura Ondarearen maiatzaren 9ko 6/2019 Legean aurreikusitako ondorioetarako, dekretu honen II. eranskinean adierazitako baldintzetan.

4. artikulua.– Kultura-ondasun babestua hirigintza-plangintzan sartzea.

Vasco-Navarro trenbidearen Euskal Autonomia Erkidegoko tartea igarotzen den udalei eskatzea udal hirigintza-araudia egokitzeko, Euskal Kultura Ondareari buruzko maiatzaren 9ko 6/2019 Legearen 47. artikuluan aurreikusitakoaren arabera.

5. artikulua.– Argitaratzea.

Dekretu hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian eta Arabako eta Gipuzkoako Lurralde Historikoetako Aldizkari Ofizialetan argitaratzea.

LEHENENGO XEDAPEN GEHIGARRIA.– Dekretua jakinaraztea.

Kultura eta Hizkuntza Politika Sailak honako hauei jakinaraziko die dekretu hau: eragindako udalei; Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailari; Uraren Euskal Agentziari; Gipuzkoako Foru Aldundiko Kultura, Lankidetzeta, Gazteria eta Kirol Departamentuari eta Mugikortasuneko eta Lurralde Antolaketako Departamentuari; Arabako Foru Aldundiko Kultura eta Kirol Sailari, Ingurumen eta Hirigintza Sailari eta Iraunkortasun, Nekazaritza eta Natura Ingurune Sailari; Trenbidearen Euskal Museoaren Fundazioari; eta Javier Suso jaunari.

BIGARREN XEDAPEN GEHIGARRIA.– Euskal Kultura Ondarearen EAeko Erregistroan inskribatzea.

Kultura eta Hizkuntza Politika Sailak Vasco-Navarro trenbidearen Euskal Autonomia Erkidegoko tartearen monumentu-multzoa Euskal Kultura Ondarearen EAeko Erregistroan inskribatuko du,

Euskal Kultura Ondareari buruzko maiatzaren 9ko 6/2019 Legearen 23. artikuluan aurreikusitakoaren arabera.

HIRUGARREN XEDAPEN GEHIGARRIA.– Jabetza-erregistroa.

Kultura eta Hizkuntza Politika Sailak dekretu honen berri emango dio jabetza-erregistroari, Euskal Kultura Ondareari buruzko maiatzaren 9ko 6/2019 Legearen 20. artikuluan ezarritakoaren arabera.

XEDAPEN IRAGANKORRA.– Hirigintza-plangintza egokitu aurreko egoera.

Udal-plangintza dekretu honetan Vasco-Navarro trenbidearen Euskal Autonomia Erkidegoko tartearen monumentu-multzorako ezarritako babes-araubidera egokitzen ez den bitartean, eta Eusko Jaurlaritzako Kultura eta Hizkuntza Politika Sailak plangintza horren aldeko irizpena ematen ez duen bitartean, babestutako kultura-ondasunetan egin beharreko esku-hartzeak dagokion foru-aldundiko organo eskudunen baimenaren mende egongo dira. Baimen hori udal-lizentzia eman aurretik eman beharko da, Euskal Kultura Ondareari buruzko maiatzaren 9ko 6/2019 Legearen 33.1 eta 46.1 artikuluetan ezarritakoaren arabera.

AZKEN XEDAPENETAKO LEHENENGOA.– Errekurtsoa.

Dekretu honek amaiera ematen dio administrazio-bideari, eta, beronen aurka, interesdunek administrazioarekiko auzi-errekurtsoa aurkez dezakete zuzenean Euskal Autonomia Erkidegoko Justizia Auzitegi Nagusiaren Administrazioarekiko Auzien Salan, bi hilabeteko epean, azken argitalpenaren hurrengo egunetik aurrera.

AZKEN XEDAPENETAKO BIGARRENA.– Indarrean jartzea.

Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratzen den egunean bertan jarriko da indarrean dekretu hau.

Vitoria-Gasteizen, 2023ko urriaren 24an.

Lehendakaria,
IÑIGO URKULLU RENTERIA.

Kultura eta Hizkuntza Politikako sailburua,
BINGEN ZUPIRIA GOROSTIDI.

I. ERANSKINA

MUGAKETA

Vasco-Navarro trenbidearen Monumentu Multzoa bat dator trenbide horrek EAEn egiten zuen jatorrizko ibilbidearekin, zeina bi tartetan gauzatu baitzen:

– 1. tartea: Gasteiztik Leintz-Gatzagara eta, ondoren, Leintz-Gatzagatik Bergarara (Oñatirako adarra barne).

– 2. tartea: Gasteiztik Kanpezura (Estibalitzerako adarra barne).

Erantsitako planoetan, 110,5 km-ko jatorrizko trazadura osoa grafiatu da, eta bereizi egin dira, alde batetik, lur-berdinketa oraindik ikusgai duten tartekak edo berreskuratzeko moduan dituztenak (lerro jarraituko grafiatuak), eta, bestetik, lurzoruaren erabilera berrien ondorioz gaur egun desagertuta dauden tartekak (lerro eteneko grafiatuak).

Monumentu Multzoko ondasun babestuak eta desagertutako elementuak identifikatuta geratu dira dokumentazio grafikoan eta IV, V eta VI. eranskinetako zerrendetan, (D)-XX-YY-00 kodearen bitartez. Kodearen elementu bakoitzak esanahi hau dauka:

D: Desagertua.

XX: Udalerria.

YY: Ondasunaren tipologia.

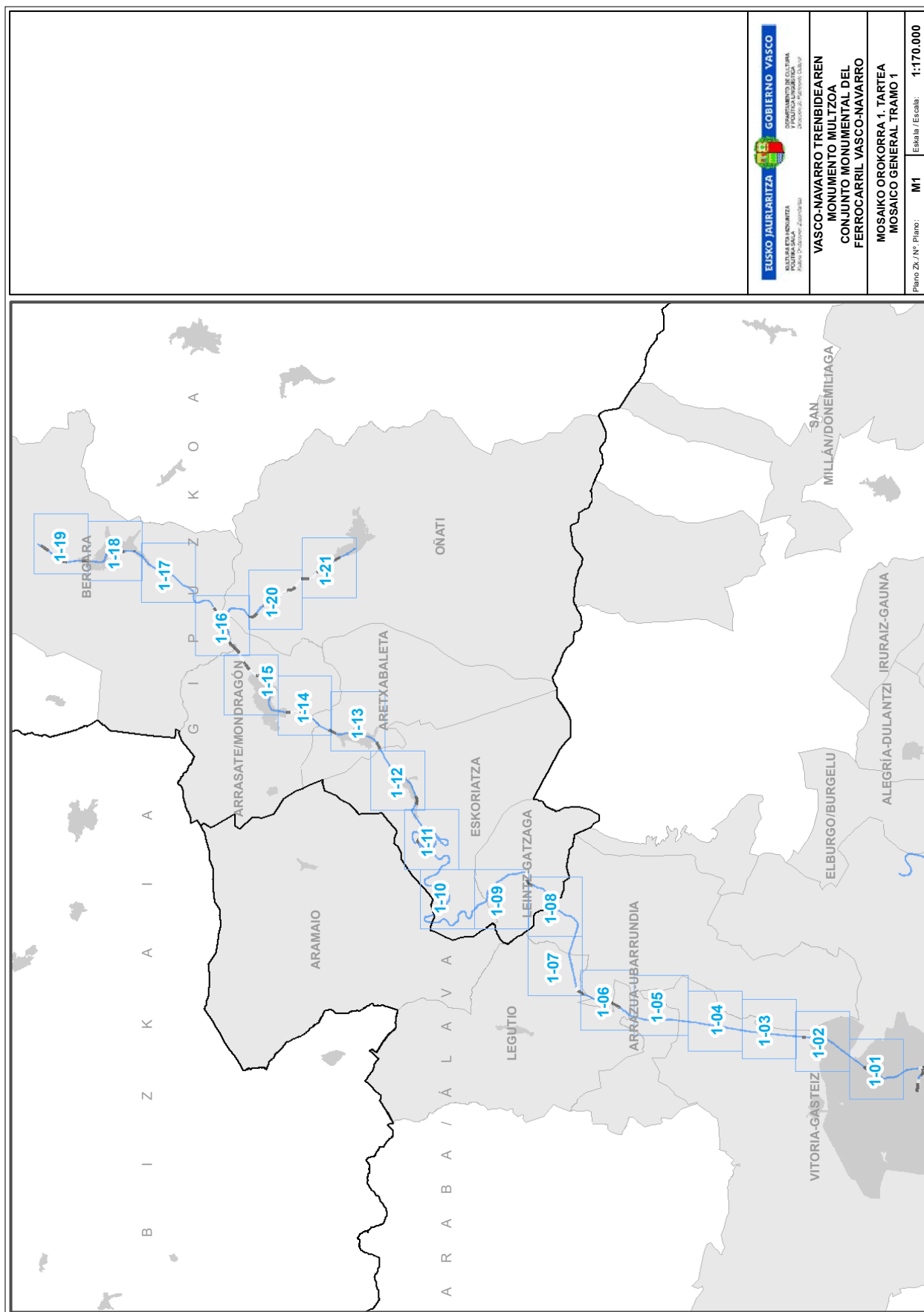
(TR: Trazadura; OC: Obra zibila; AR: Arkitektura; EC: Elementu osagarria).

00: Identifikazio-zenbaki korrelatiboa.

Ondasun horien eta multzo osoaren ondare-balioak babestuko direla bermatzeko, III. eranskinetako babes-araubideak zonifikazio bat ezartzen du, ondasunen babes-ingurune hurbilenean eta babes-eremu orokorrean oinarrituta.

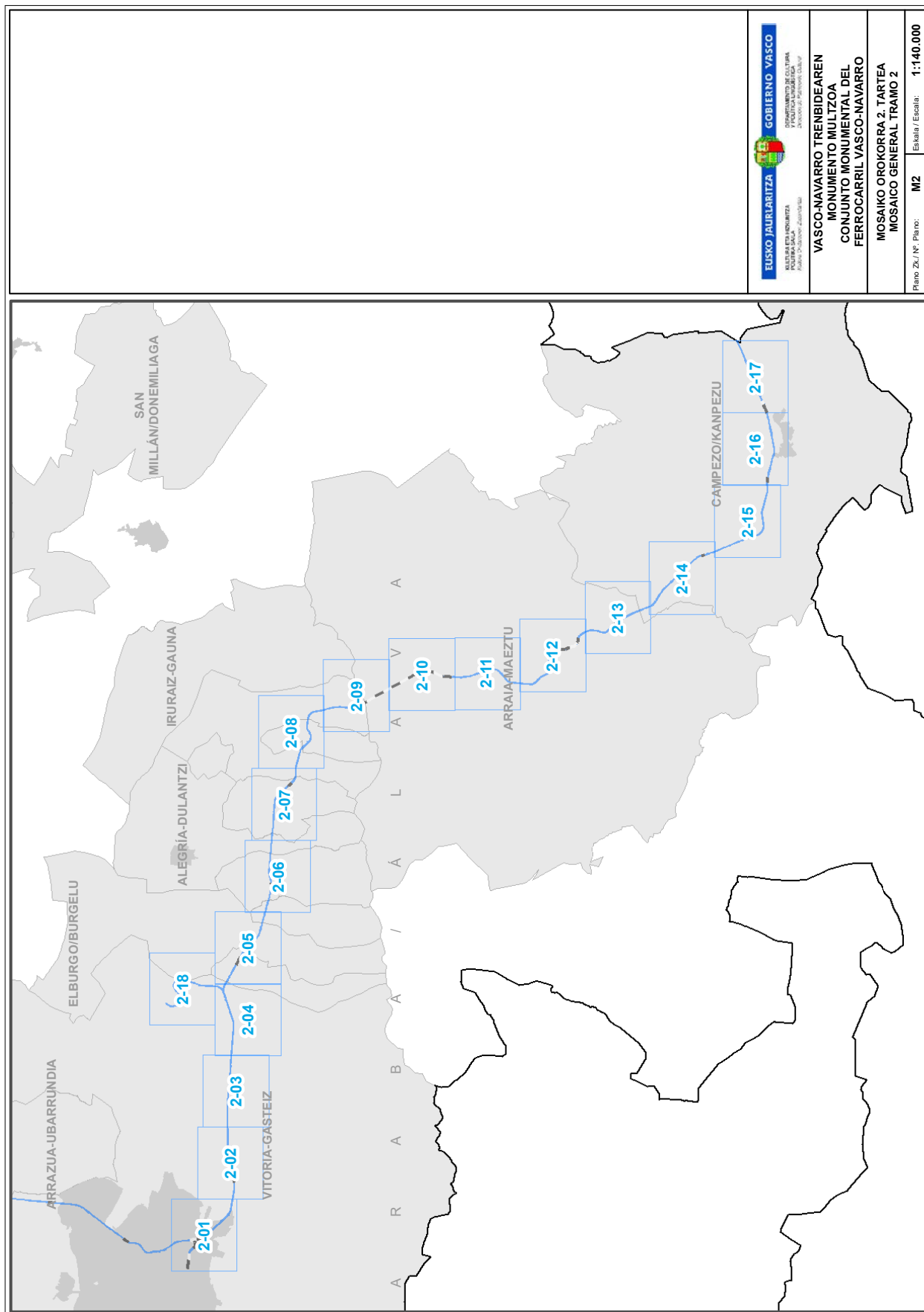
Mugaketa horrek hainbat arlo bermatzen ditu: trenbide-sistema konplexuko elementu guztien interkonexioa, ibilbidearen interpretazioa, trenbide-jarduerari dagokionez elementu bakoitzak daukan zereginaren interpretazioa, eta trenbideak lurraldean eta paisaian duen eragin funtzional eta/edo bisualaren babesa.

2023ko azaroaren 9a, osteguna

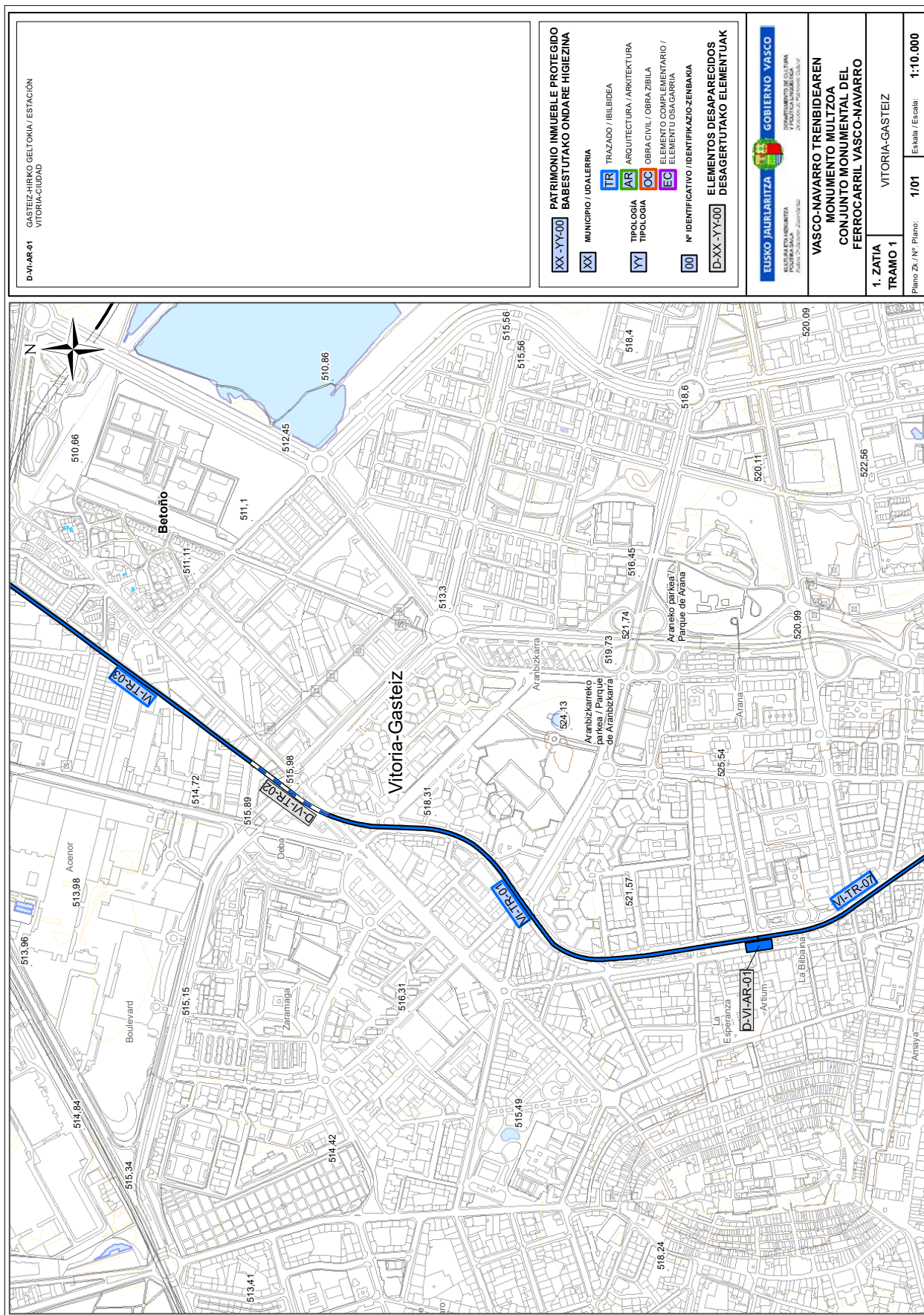
EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO EUSKAL GOBIERNUA GOVERNIO BASKA Gobierno Vasco - Euzko Legebiltzariak	VASCO-NAVARRO TREBIDEAREN MONUMENTO MULTZOA CONJUNTO MONUMENTAL DEL FERROCARRIL VASCO-NAVARRO MOSAICO OKOKORRA 1. TARTEA MOSAICO GENERAL TRAMO 1
Plano Zk. / N.º Plano: M1	Eskala / Escala: 1:170.000

2023ko azaroaren 9a, osteguna

GOBIERNO VASCO DEPARTAMENTO DE CULTURA Y TURISMO DIRECCIÓN GENERAL DE PATRIMONIO CULTURAL	
VASCO-NAVARRO TRENBIDEAREN MONUMENTO MULTZOA CONJUNTO MONUMENTAL DEL FERROCARRIL VASCO-NAVARRO MOSAICO OROKORRA 2. TARTEA MOSAICO GENERAL TRAMO 2	
Plano Zol. Nº Plano: M2	Eskala / Escala: 1:140.000

2023ko azaroaren 9a, osteguna

D-VI-AR-01 GASTEIZ-HIRKO GELTOKIA / ESTACION VITORIA-CIUDAD

XX-YY-00 PATRIMONIO INMUEBLE PROTEGIDO / BABESTUTAKO ONDARE HIGIEZINA

XX MUNICIPIO / UDALERRIA

YY TIPOLOGIA / TIPOLOGIA

00 Nº IDENTIFICATIVO / IDENTIFIKAZIO-ZENBAKIA

D-XX-YY-00 ELEMENTOS DESAPARECIDOS / DESAGERTUTAKO ELEMENTUAK

TR TRAZADO / IBILBIDEA

AR ARQUITECTURA / ARKITEKTURA

OC OBRA CIVIL / OBRA ZIBILA

EC ELEMENTO COMPLEMENTARIO / ELEMENTU OSAGARRIA

EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

NAUTIKA ETA INGENIARITZA POLITIKAREN ARLOA / POLITIKA NAUTIKOAREN ARLOA

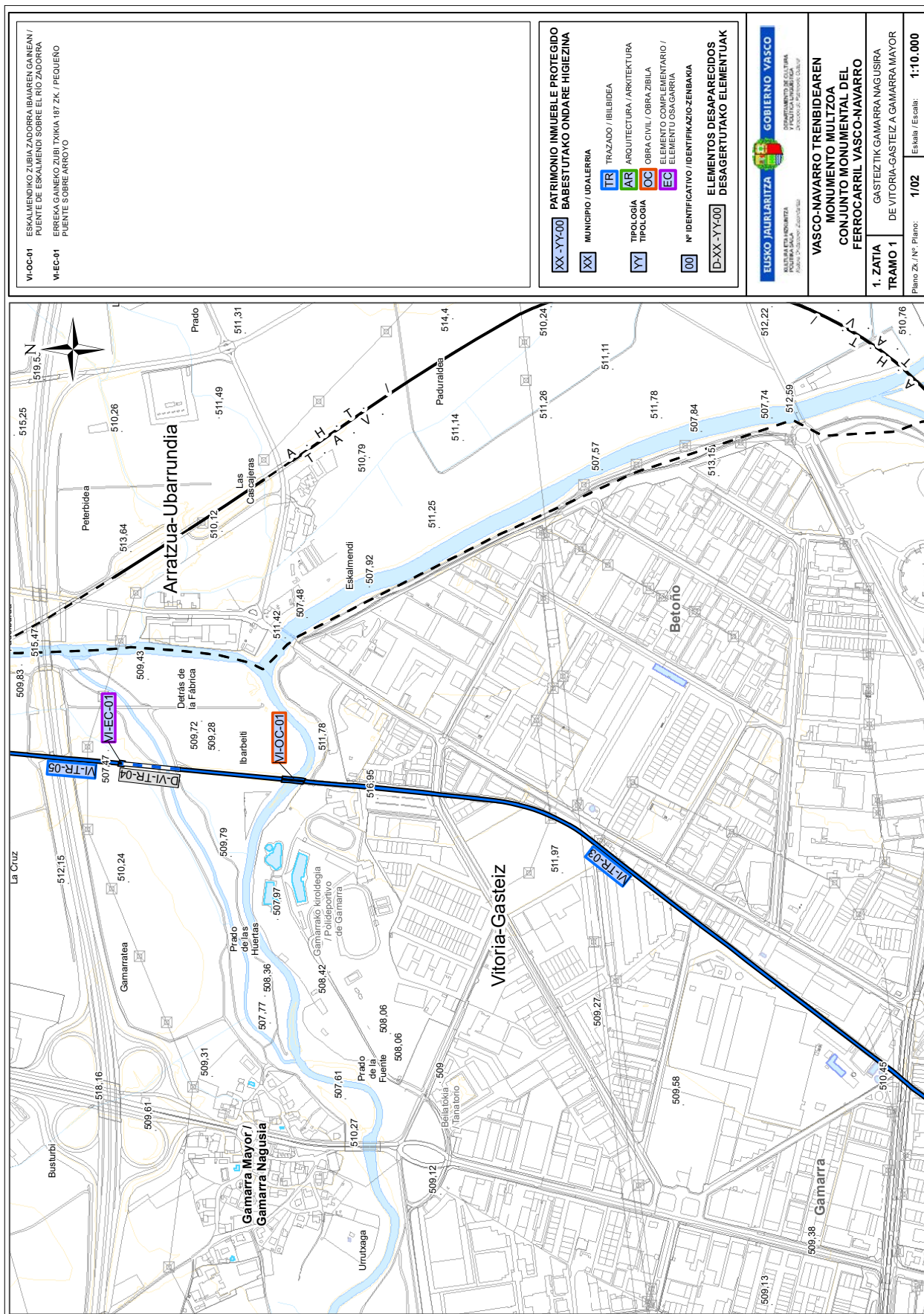
VASCO-NAVARRO TRENBIDEAREN MONJUNTO MUltZOA

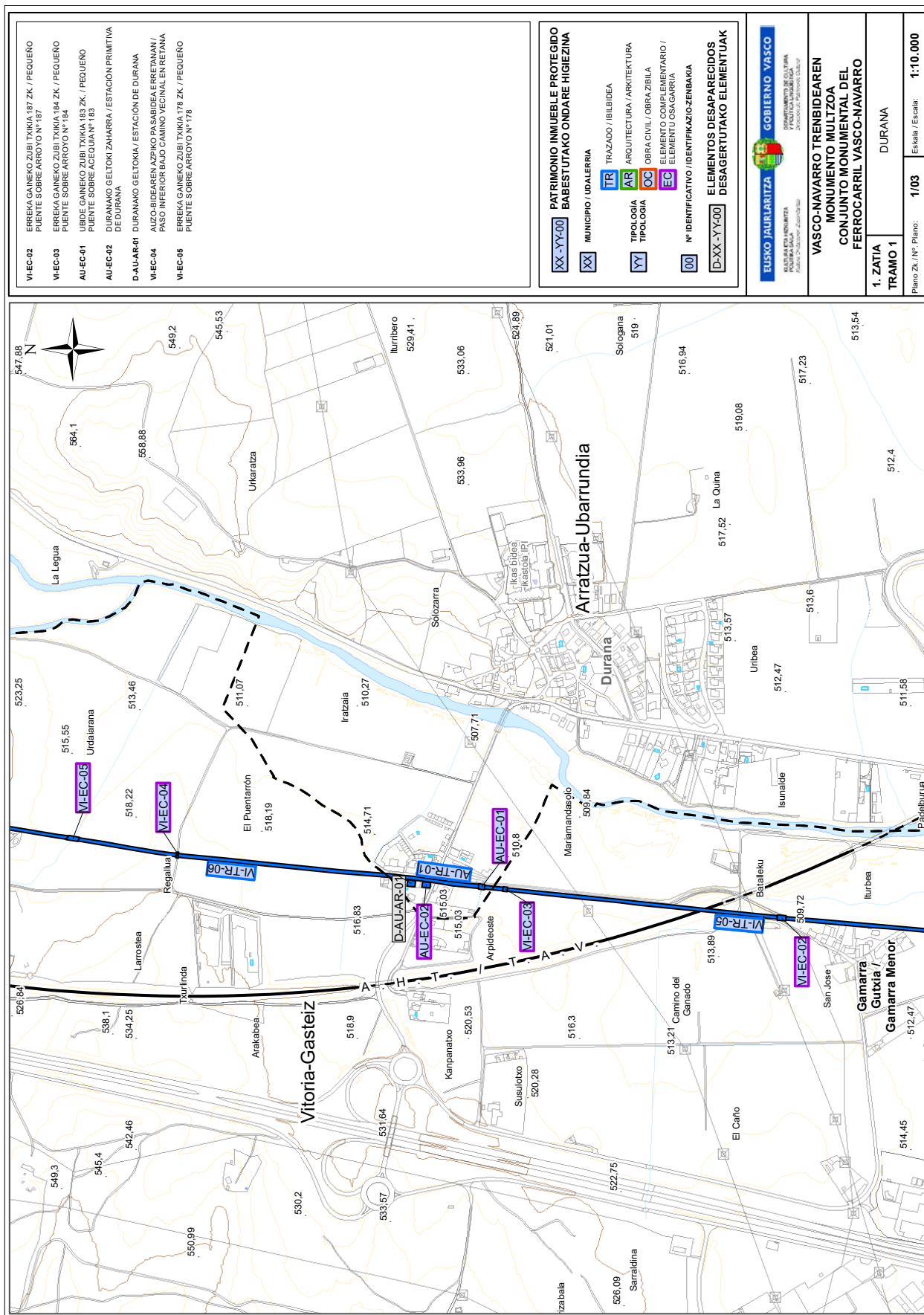
CONJUNTO MONUMENTAL DEL FERROCARRIL VASCO-NAVARRO

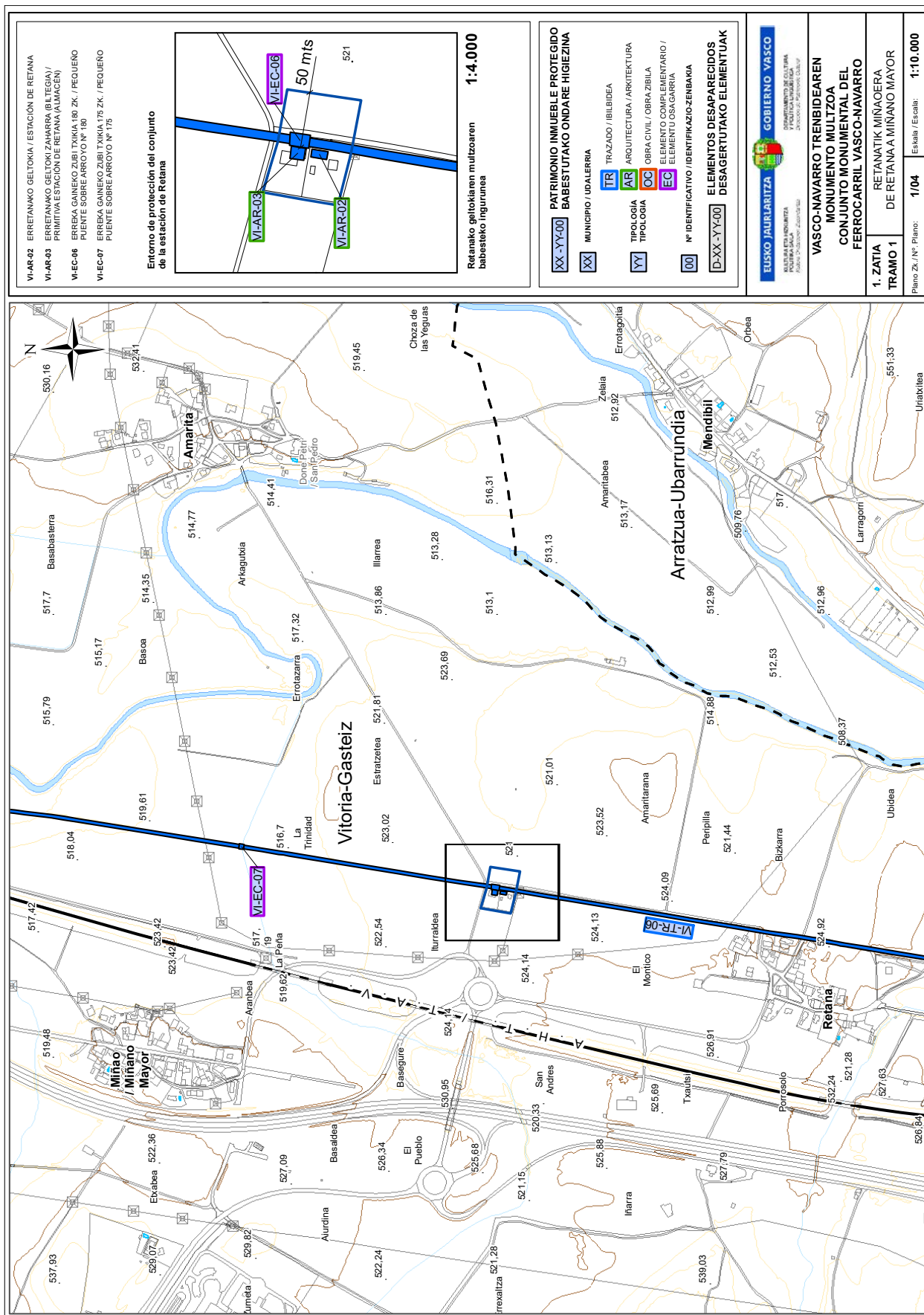
1. ZATIA VITORIA-GASTEIZ

TRAMO 1

Plano Zk. / Nº Plano: **1/01** Eskala / Escala: **1:10.000**

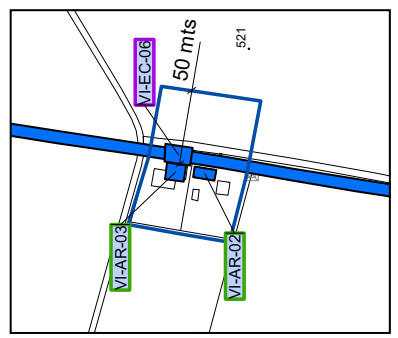

V-AR-02 ERRETANAKO BELTOKIA / ESTACION DE RETANA
 V-AR-03 PRIMITIVA ESTACION DE RETANA (BILTEGIA) /
 ERREKA GANAKO ZUBI TXIKIA 180 ZK. / PEQUEÑO
 V-EC-06 PUENTE SOBRE ARROYO Nº 180
 V-EC-07 ERREKA GANAKO ZUBI TXIKIA 175 ZK. / PEQUEÑO
 PUENTE SOBRE ARROYO Nº 175

Entorno de protección del conjunto
de la estación de Retana

Retanako geltokiaren multzoaren
bateseko ingurunea **1:4.000**

XX-YY-00 PATRIMONIO INMUEBLE PROTEGIDO
BABESTUTAKO ONDARE HIGIEZINA

XX MUNICIPIO / UDALERRIA

YY TIPOLOGIA / TIPOLOGIA

00 Nº IDENTIFICATIVO / IDENTIFIKAZIO ZENBAKIA

D-XX-YY-00 ELEMENTOS DESAPARECIDOS
DESAGERTUTAKO ELEMENTUAK

TR TRAZADO / IBILBIDEA

AR ARQUITECTURA / ARKITEKTURA

OC OBRA CIVIL / OBRA ZIBILA

EC ELEMENTO COMPLEMENTARIO /
ELEMENTU OSAGARRIA

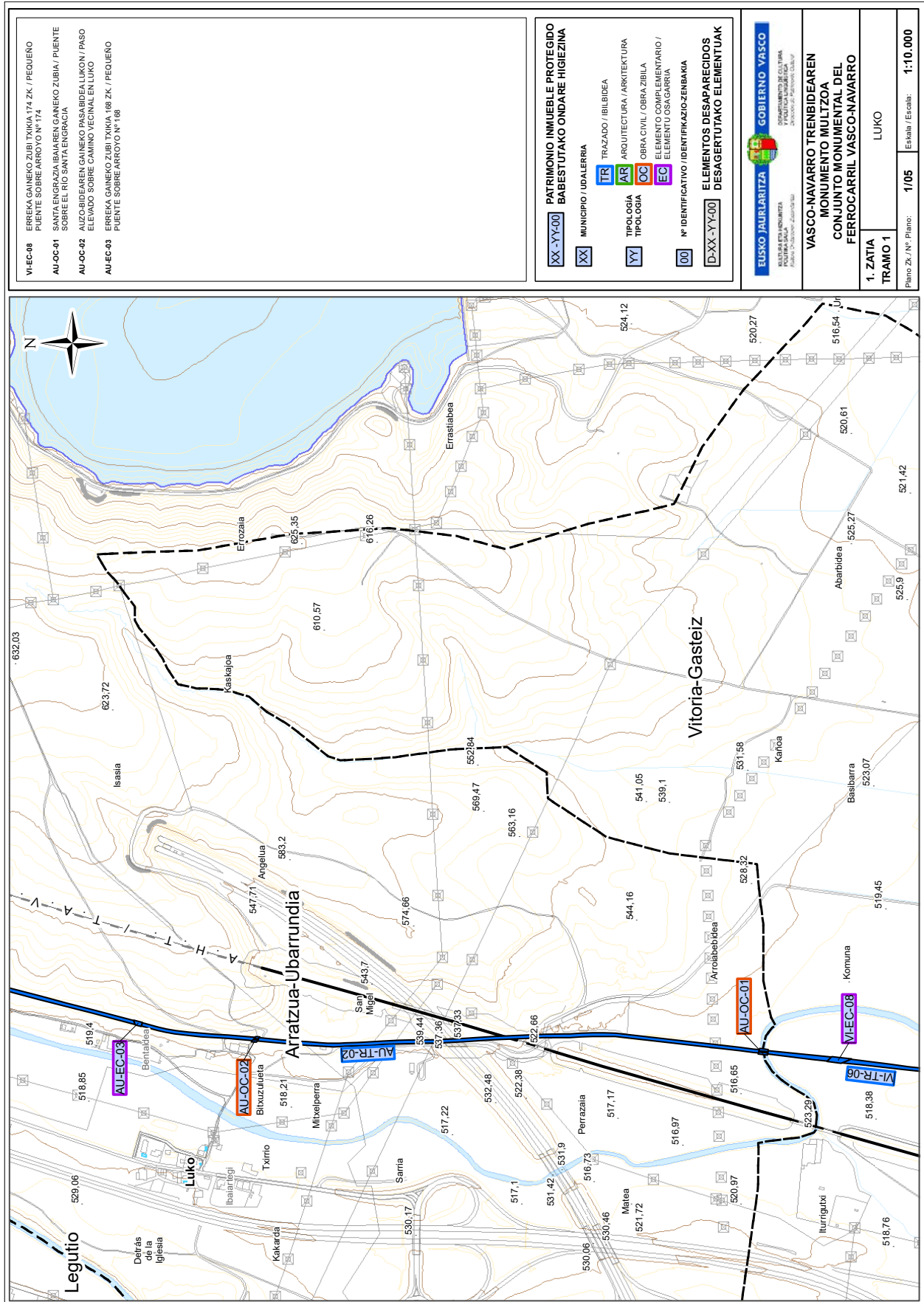
EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO
 NUTRIKAEKO AGINTARITZA
 NUTRIKAEKO AGINTARITZA
 NUTRIKAEKO AGINTARITZA

**VASCO-NAVARRO TRENBIDEAREN
 MONUMENTO MULTZOA
 CONJUNTO MONUMENTAL DEL
 FERROCARRIL VASCO-NAVARRO**

1. ZATIA RETANAKO MIÑANERA
TRAMO 1 DE RETANA A MIÑANO MAYOR

Plano Zk. / Nº Plano: **1/04** Eskala / Escala: **1:10.000**

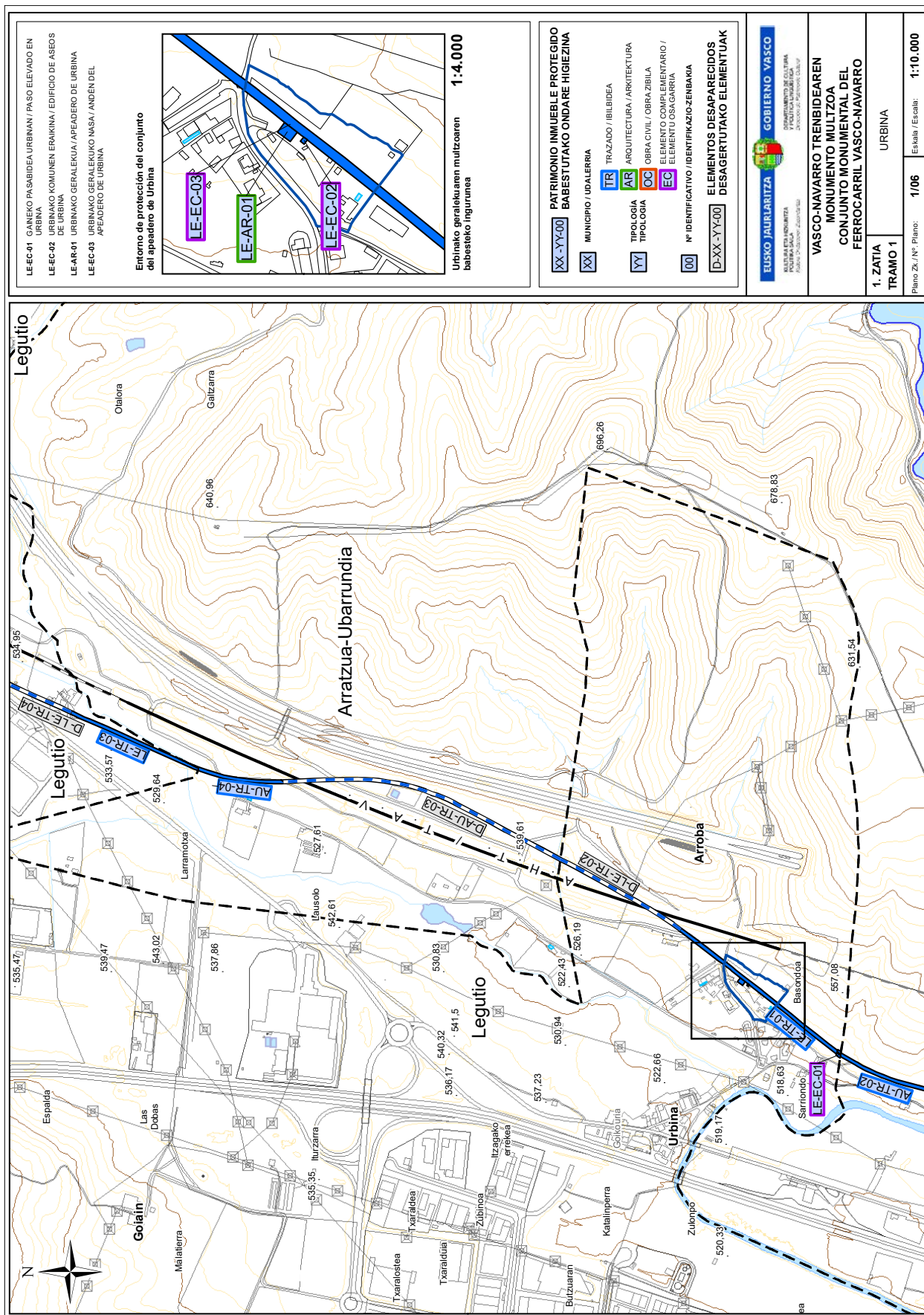
2023ko azaroaren 9a, osteguna

VI-EC-08 ERREKA GAI NEKO ZUBI TXIKIA 174 ZK / PEQUEÑO PUENTE SOBRE ARROYO N° 174
 AU-OC-01 SANTA ENGRACIA IBAIA REN GAI NEKO ZUBIA / PUENTE SOBRE EL RIO SANTA ENGRACIA
 AU-OC-02 AUZO BIDEAREN GAI NEKO PASA BIDEA LUKON / PASO ELEVADO SOBRE CAMINO VECINAL EN LUKO
 AU-EC-03 ERREKA GAI NEKO ZUBI TXIKIA 188 ZK / PEQUEÑO PUENTE SOBRE ARROYO N° 188

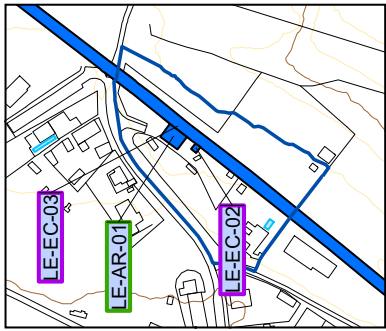
PATRIMONIO INMUEBLE PROTEGIDO
BABESTUTAKO ONDARE HIGIEZINA
 XX-YY-00 MUNICIPIO / UDALERRIA
 YY TIPOLOGIA
 TR TRAZADO / IBILBIDEA
 AR ARQUITECTURA / ARKITEKTURA
 OC OBRA CIVIL / OBRA ZIBILA
 EC ELEMENTO COMPLEMENTARIO / ELEMENTU OSA GARRIA
 00 N° IDENTIFICATIVO / IDENTIFIKAZIO ZENBAKIA
ELEMENTOS DESAPARECIDOS
 D-XX-YY-00 DESAGERTUTAKO ELEMENTUAK

EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO
 DEPARTAMENTO DE CULTURA Y PATRIMONIO HISTÓRICO
 EUSKAL KULTURAREN ETORRIA
VASCO-NAVARRO TRENBIDEAREN MONUMENTAL MULTZOA
CONJUNTO MONUMENTAL DEL FERROCARRIL VASCO-NAVARRO
 1. ZATIA LUKO
 Plano Zk. / N° Plano: 1/05 Etkala / Escala: 1:10.000

LE-EC-01 GANEKO PASABIDEA URBINAN / PASO ELEVADO EN URBINA
 LE-EC-02 URBINAKO KOMUNEN ERAIKINA / EDIFICIO DE ASESOS DE URBINA
 LE-AR-01 URBINAKO GERALEKUA / APEADERO DE URBINA
 LE-EC-03 URBINAKO GERALEKUIKO MASA / ANDEAN DEL APEADERO DE URBINA

Entorno de protección del conjunto del apadero de Urbina

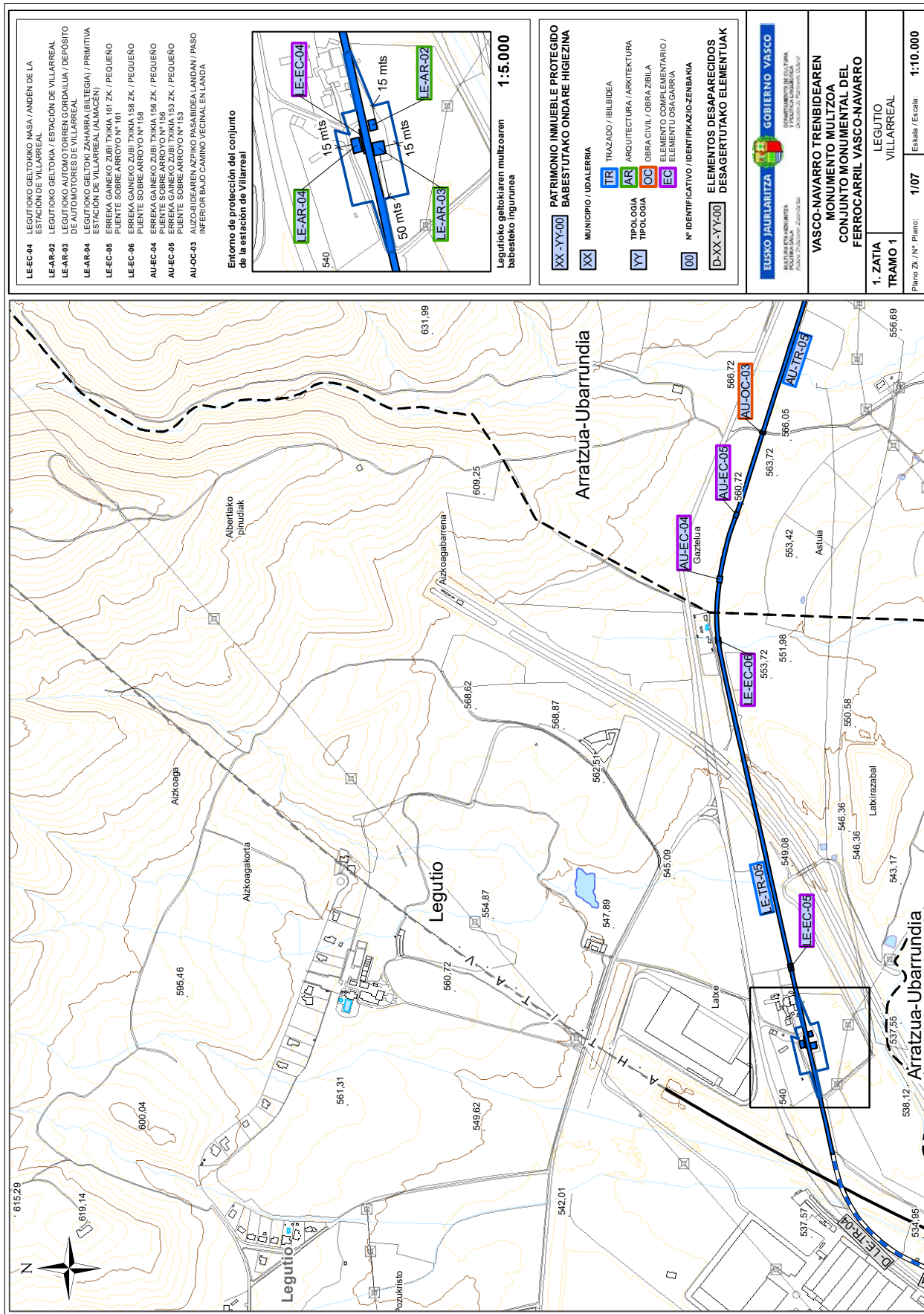
Urbirako gertakiekuaen multzoaren babesteko ingurunea 1:4.000

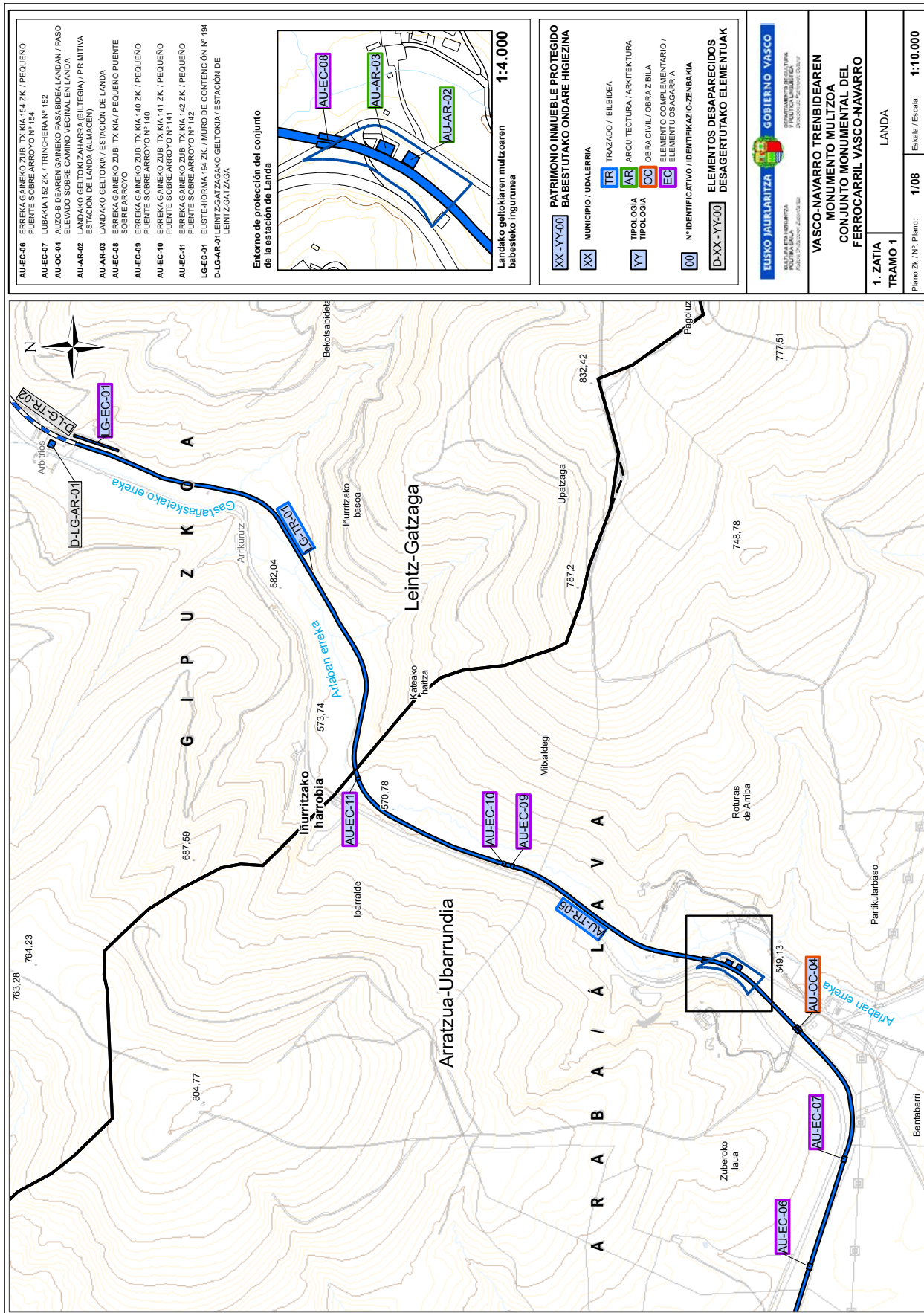
- XX-YY-00 PATRIMONIO INMUEBLE PROTEGIDO / BABESTUTAKO ONDARE HIGIEZINA
- XX MUNICIPIO / UDALERRIA
- YY TIPOLOGIA / TIPOLOGIA
- 00 Nº IDENTIFICATIVO / IDENTIFIKAZIO ZENBAKIA
- D-XX-YY-00 ELEMENTOS DESAPARECIDOS / DESAGERTUTAKO ELEMENTUAK
- TR TRAZADO / IBILBIDEA
- AR ARQUITECTURA / ARKITEKTURA
- OC OBRA CIVIL / OBRA ZIBILA
- EC ELEMENTO COMPLEMENTARIO / ELEMENTU OSAGARRIA

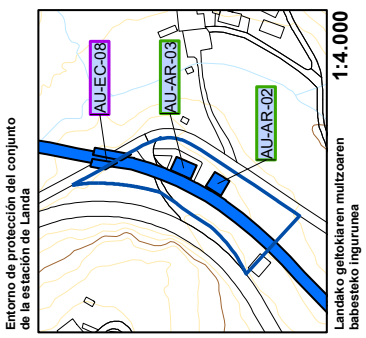
VASCO-NAVARRO TRENBIDEAREN MONUMENTO MULTZOA
 CONJUNTO MONUMENTAL DEL FERROCARRIL VASCO-NAVARRO

1. ZATIA	URBINA
Plano Zr. / Nº Plano:	1/06
Escala / Escala:	1:10.000

- AU-EC-06 ERREKA GAIKORRI ZUBI TXIKIA 194 ZK. / PEQUEÑO PUENTE SOBRE ARROYO Nº 194
- AU-EC-07 LUBAKIA 152 ZK. / TRINCHERA Nº 152
- AU-OC-04 ALZOBIDERAREN GAIKORRI PASA BIDEA LANDAN / PASO ELEVADO SOBRE CAMINO VECINAL EN LANDA
- AU-AR-02 ELEVADO SOBRE CAMINO VECINAL / PRIMITIVA ESTACION DEL ANDAMARCA
- AU-AR-03 LANDAKO BELTOKIA / ESTACION DE LANDA
- AU-EC-08 ERREKA GAIKORRI ZUBI TXIKIA / PEQUEÑO PUENTE SOBRE ARROYO Nº 140
- AU-EC-09 ERREKA GAIKORRI ZUBI TXIKIA 140 ZK. / PEQUEÑO PUENTE SOBRE ARROYO Nº 140
- AU-EC-10 ERREKA GAIKORRI ZUBI TXIKIA 141 ZK. / PEQUEÑO PUENTE SOBRE ARROYO Nº 141
- AU-EC-11 ERREKA GAIKORRI ZUBI TXIKIA 142 ZK. / PEQUEÑO PUENTE SOBRE ARROYO Nº 142
- LG-EC-01 EUSTE-HORMA 194 ZK. / MURO DE CONTENCIÓN Nº 194
- D-LG-AR-01 LEINTZ-GATZAGA GAIKORRI / ESTACION DE LEINTZ-GATZAGA

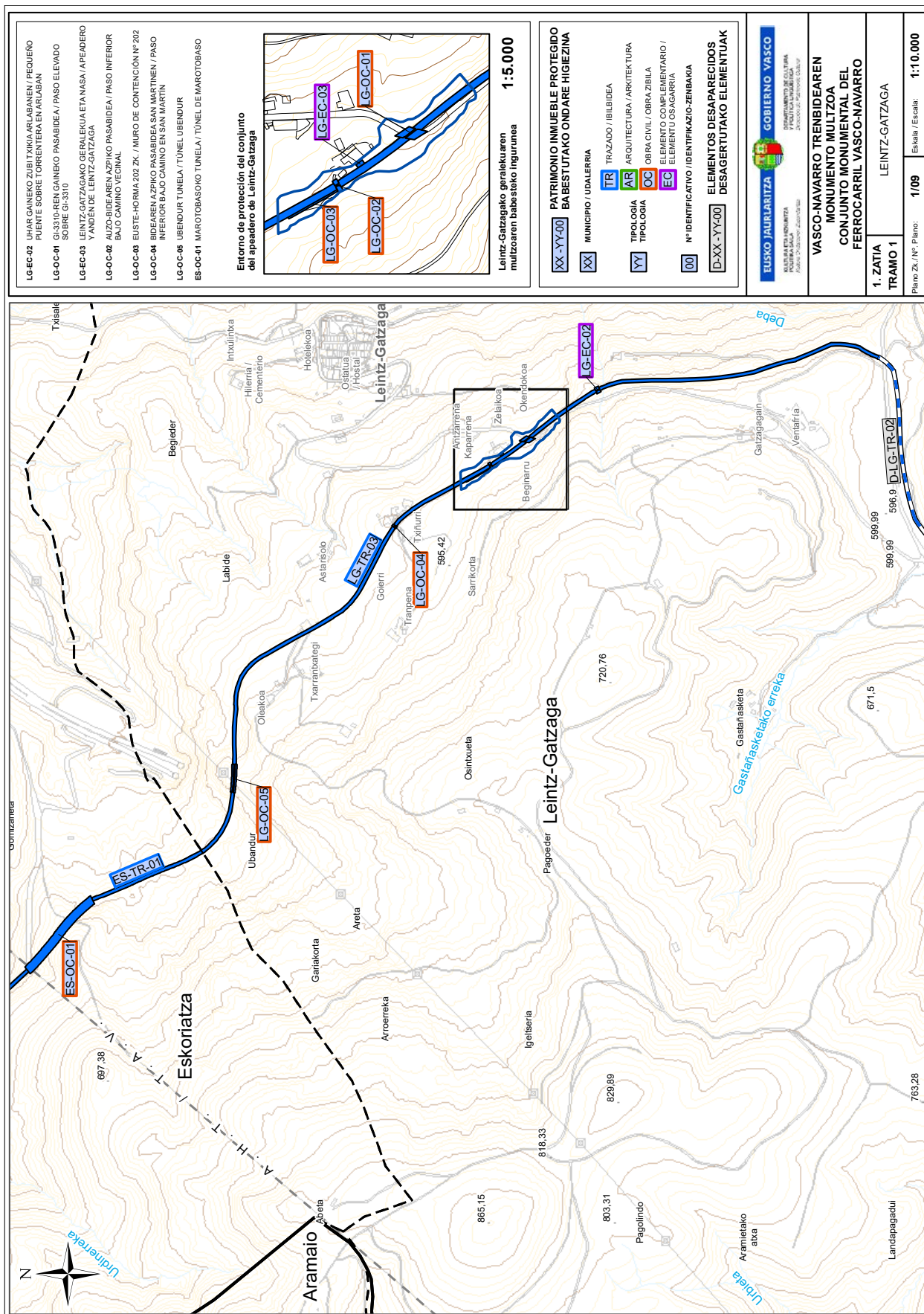
- XX-YY-00 PATRIMONIO INMUEBLE PROTEGIDO / BABESTUTAKO ONDARE HIGIEZINA
- XX MUNICIPIO / UDALERRIA
- TR TRAZADO / IBILBIDEA
- AR ARQUITECTURA / ARKITEKTURA
- OC OBRA CIVIL / OBRA ZIBILA
- EC ELEMENTO COMPLEMENTARIO / ELEMENTU OSAGARRIA
- YY TIPOLOGIA / TIPOLOGIA
- 00 Nº IDENTIFICATIVO / IDENTIFIKAZIO-ZENBAKIA
- D-XX-YY-00 ELEMENTOS DESAPARECIDOS / DESAGERTUTAKO ELEMENTUAK

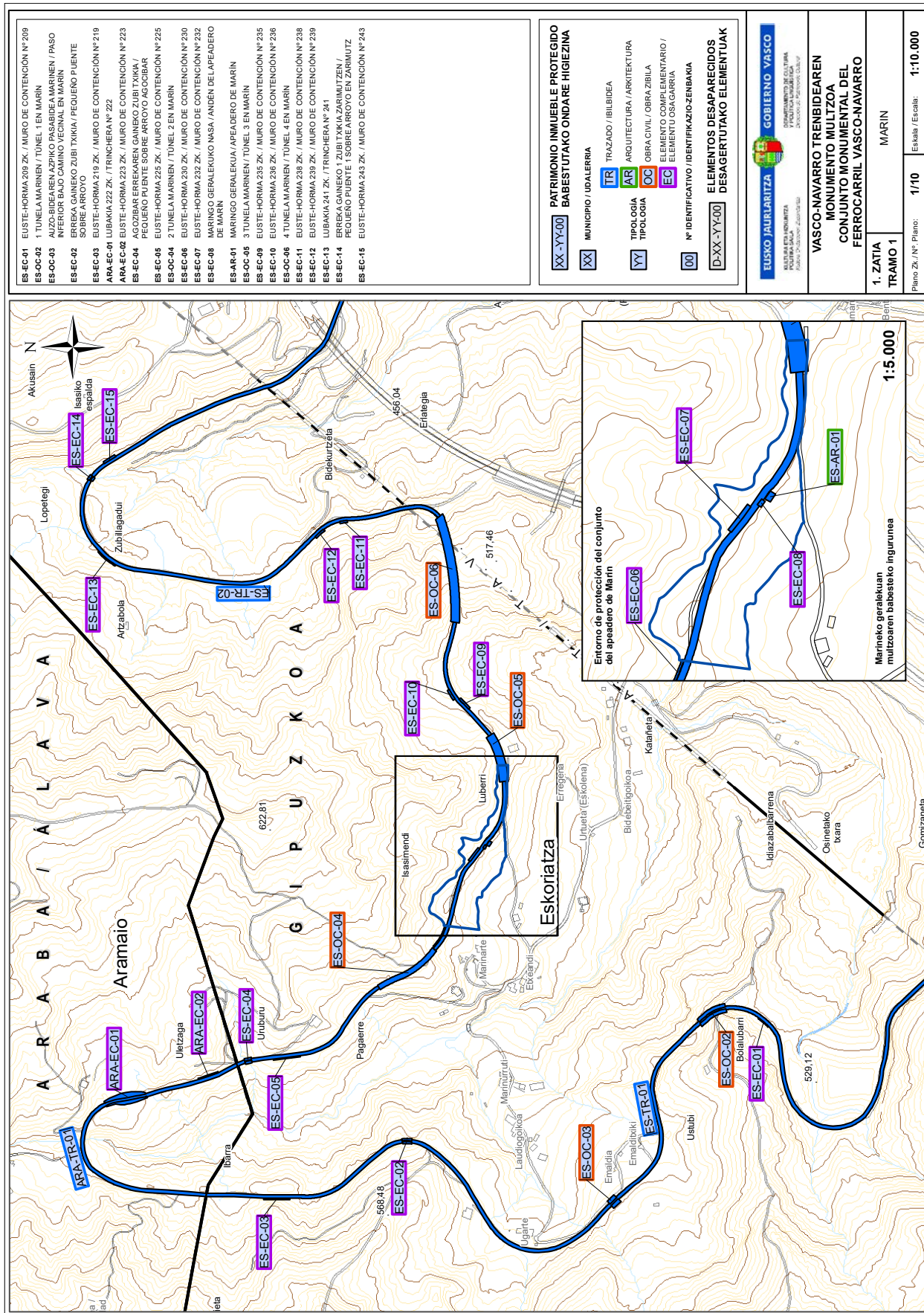
EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO
 NUTRIKON ENGAJATUTAKO POLITIKA INMUEBLARIA
 EUSKAL HERRIKO AGINTARITZA

VASCO-NAVARRO TRENDIDEAREN MONUMENTO MULTZOA
CONJUNTO MONUMENTAL DEL FERROCARRIL VASCO-NAVARRO

1. ZATIA LANDA

Plano Zk. / Nº Plano: 1/08 Etilaia / Escala: 1:10.000

ES-EC-01	EUSTE-HORMA 209 ZK. / MURO DE CONTENCIÓN Nº 209
ES-OC-02	1 TUNELA MARINEN / TUNEL 1 EN MARIN
ES-OC-03	AUZO-BIDEAREN AZPIKO PASABIDE MARINEN / PASO INFERIOR BAJO CAMINO VECINAL EN MARIN
ES-EC-02	ERRIKA GANERKO ZUBI TXIKIA / PEQUEÑO PUENTE SOBRE ARROYO
ES-EC-03	EUSTE-HORMA 219 ZK. / MURO DE CONTENCIÓN Nº 219
ARA-EC-01	LUBAKIA 222 ZK. / TRINCHERA Nº 222
ARA-EC-02	EUSTE-HORMA 223 ZK. / MURO DE CONTENCIÓN Nº 223
ES-EC-04	AGOZIBAR ERREKAREN GANERKO ZUBI TXIKIA / PEQUEÑO PUENTE SOBRE ARROYO AGOZIBAR
ES-EC-05	EUSTE-HORMA 225 ZK. / MURO DE CONTENCIÓN Nº 225
ES-OC-04	2 TUNELA MARINEN / TUNEL 2 EN MARIN
ES-EC-06	EUSTE-HORMA 230 ZK. / MURO DE CONTENCIÓN Nº 230
ES-EC-07	EUSTE-HORMA 232 ZK. / MURO DE CONTENCIÓN Nº 232
ES-EC-08	MARINGO GERALEKUKO NASA / ANDEN DELAPEADERO DE MARIN
ES-AR-01	MARINGO GERALEKUA / APEADERO DE MARIN
ES-OC-05	3 TUNELA MARINEN / TUNEL 3 EN MARIN
ES-EC-09	EUSTE-HORMA 235 ZK. / MURO DE CONTENCIÓN Nº 235
ES-OC-10	EUSTE-HORMA 236 ZK. / MURO DE CONTENCIÓN Nº 236
ES-OC-06	4 TUNELA MARINEN / TUNEL 4 EN MARIN
ES-EC-11	EUSTE-HORMA 238 ZK. / MURO DE CONTENCIÓN Nº 238
ES-EC-12	EUSTE-HORMA 239 ZK. / MURO DE CONTENCIÓN Nº 239
ES-EC-13	LUBAKIA 241 ZK. / TRINCHERA Nº 241
ES-EC-14	ERRIKA GANERKO ZUBI TXIKIA ZARMIUTZEN / PEQUEÑO PUENTE 1 SOBRE ARROYO EN ZARMUTZEN
ES-EC-15	EUSTE-HORMA 243 ZK. / MURO DE CONTENCIÓN Nº 243

XX-YY-00 PATRIMONIO INMUEBLE PROTEGIDO
BABESTUTAKO ONDARE HIGIEZINA

XX MUNICIPIO / UDALERRIA

YY TIPOLOGIA / TIPOLOGIA

00 Nº IDENTIFICATIVO / IDENTIFIKAZIO ZENBAKIA

D-XX-YY-00 ELEMENTOS DESAPARECIDOS
DESAGERTUTAKO ELEMENTUAK

TR TRAZADO / IBILEBIDE

AR ARQUITECTURA / ARKITEKTURA

OC OBRA CIVIL / OBRA ZIBILA

EC ELEMENTO COMPLEMENTARIO / ELEMENTU OSA GARRIA

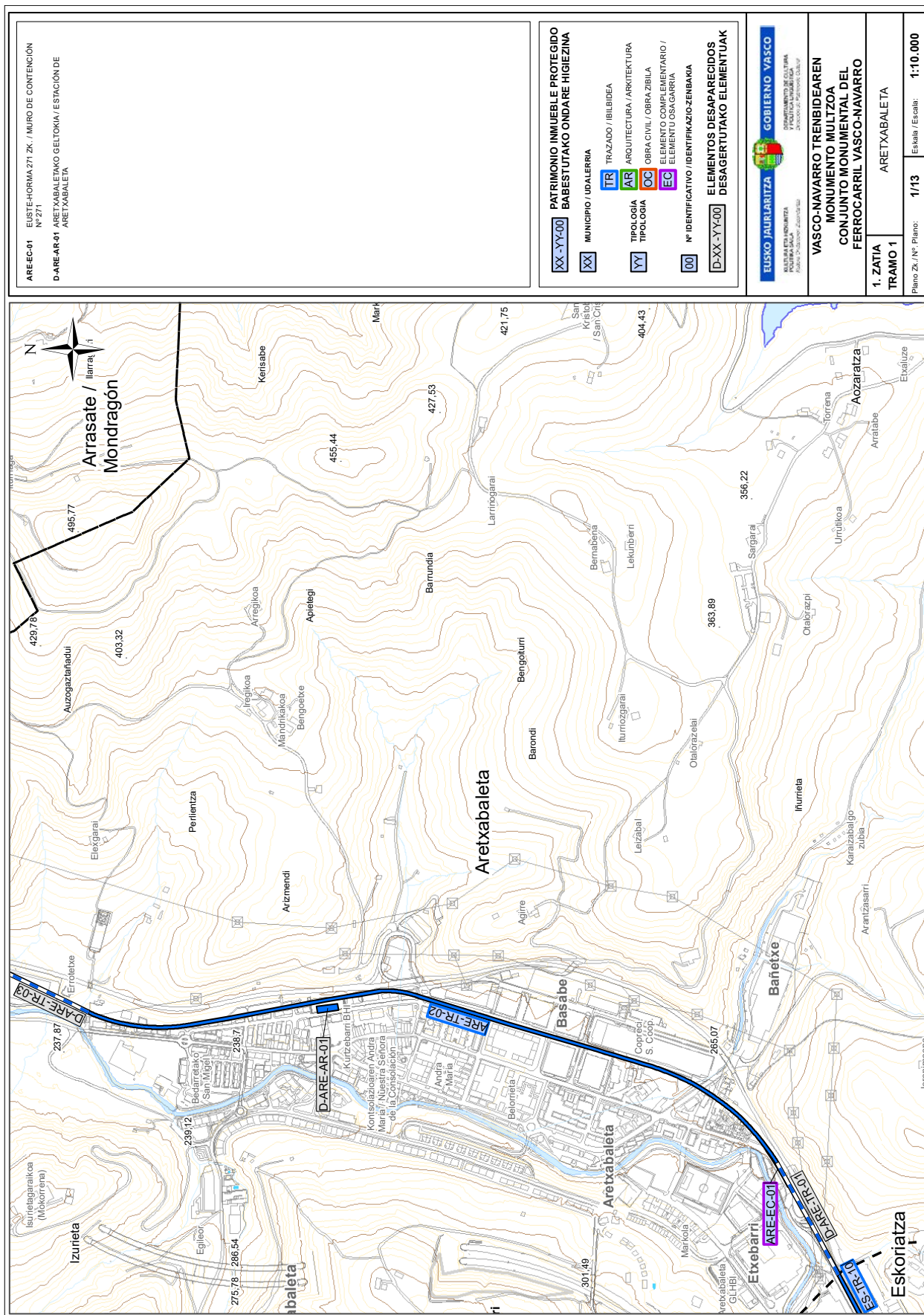
EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

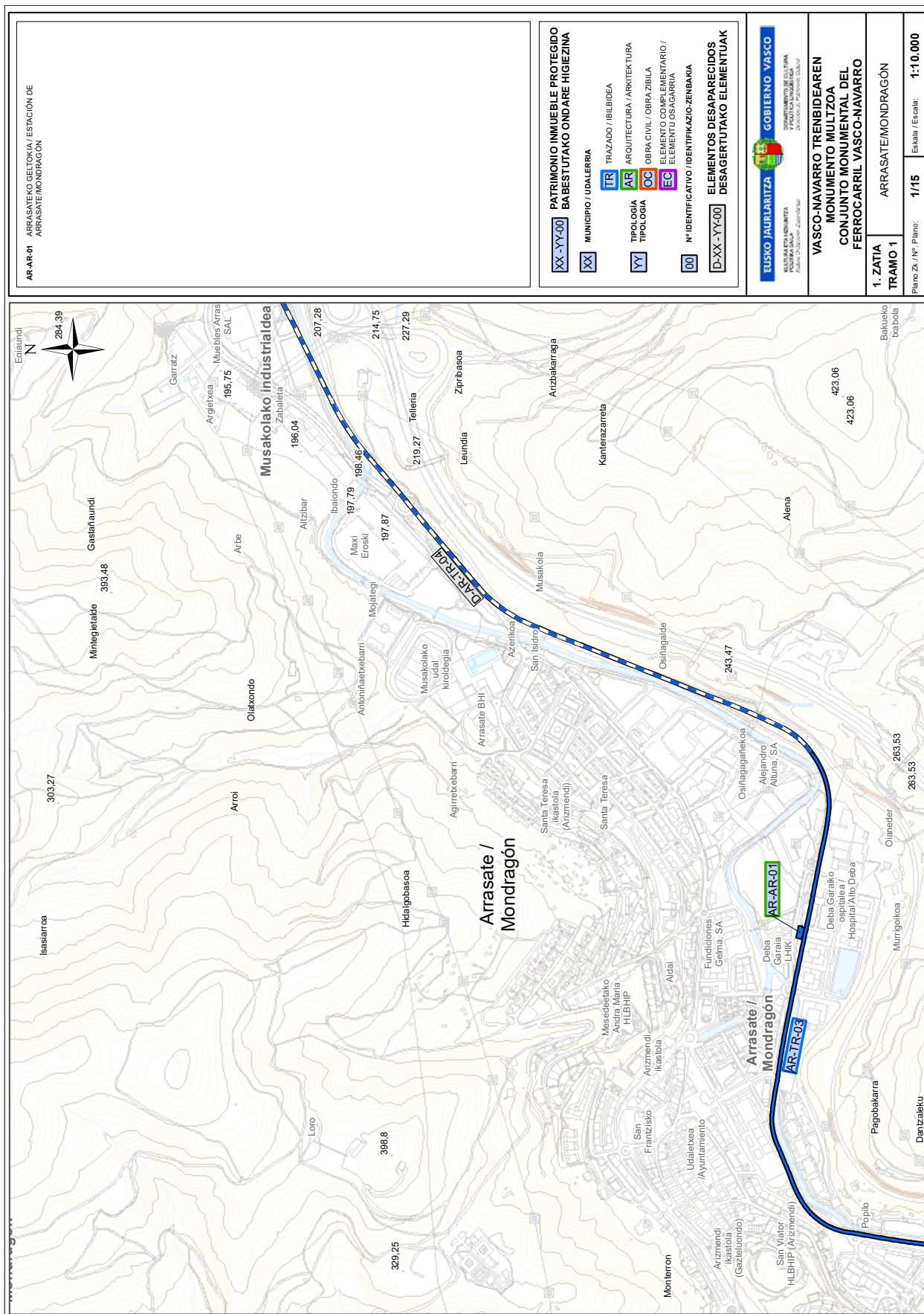
DEPARTAMENTO DE CULTURA
POLITIKA KULTURAREN
DIREKZIOA / DIRECTORIOA

**VASCO-NAVARRO TRENDIDEAREN
MONUMENTO MULTZOA
CONJUNTO MONUMENTAL DEL
FERROCARRIL VASCO-NAVARRO**

1. ZATIA MARIN

Plano Zk. / Nº Plano: 1/10 Etkala / Escala: 1:10.000

AR-AR-01 ARRASATEKO GELTOKIA / ESTACION DE ARRASATE/MONDRAGÓN

XX-YY-00 PATRIMONIO INMUEBLE PROTEGIDO
BABESTUTAKO ONDARE HIGIEZINA

XX MUNICIPIO / UDALERRIA

YY TIPOLOGIA / TIPOLOGIA

00 Nº IDENTIFICATIVO / IDENTIFIKAZIO-ZENBAKIA

D-XX-YY-00 ELEMENTOS DESAPARECIDOS
DESAGERTUTAKO ELEMENTUAK

TR TRAZADO / IBILIDEA

AR ARQUITECTURA / ARKITEKTURA

OC OBRA CIVIL / OBRA ZIBILA

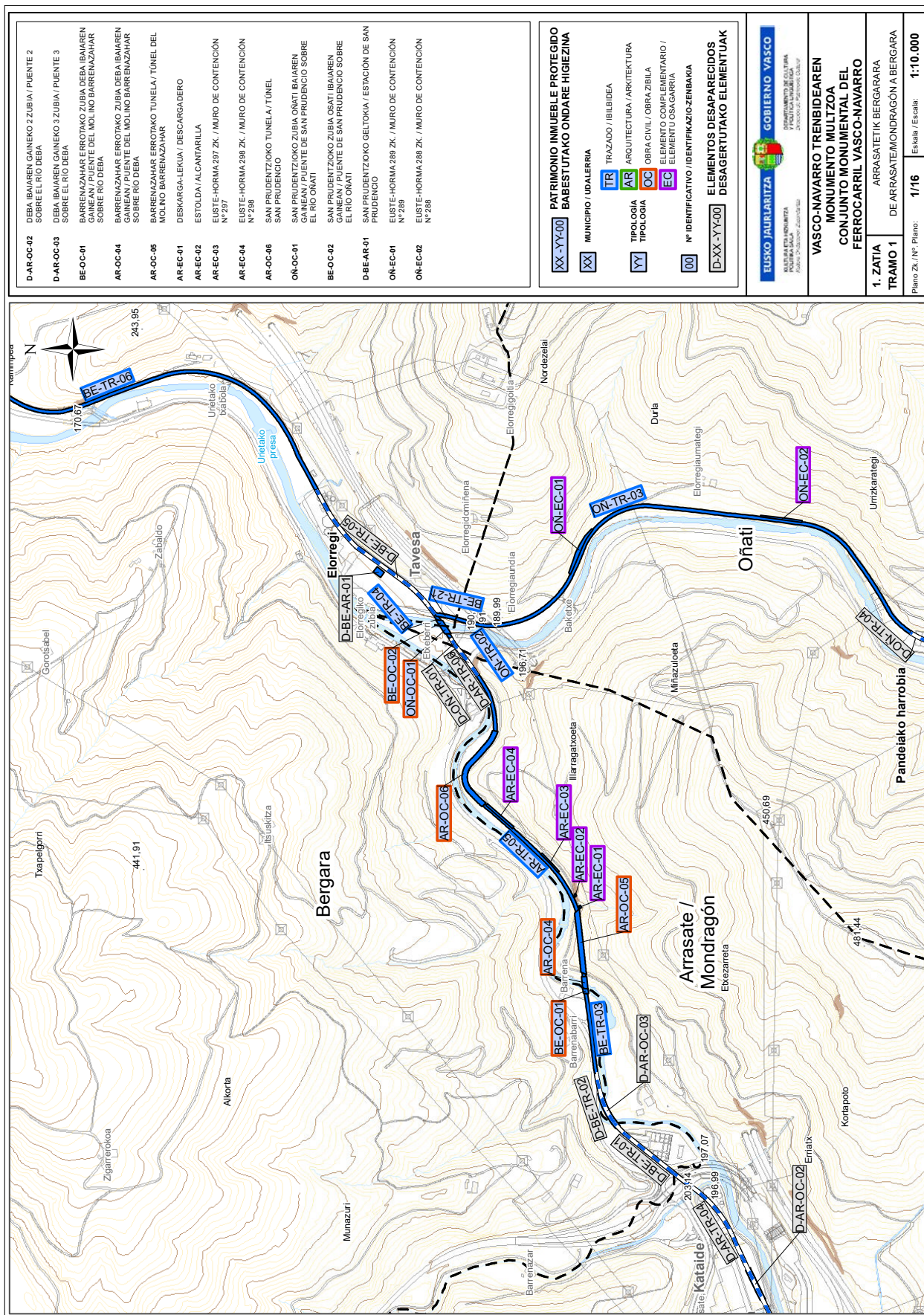
EC ELEMENTO COMPLEMENTARIO / ELEMENTU OSAGARRIA

EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO
 NUTRIKUA ETA INOMIZETA DEPARTAMENTO DE CULTURA Y PATRIMONIO VASCO
 EUSKAL KULTURAREN ERKIDETZA

VASCO-NAVARRO TRENDIDEAREN MONUMENTO MULTZOA
CONJUNTO MONUMENTAL DEL FERROCARRIL VASCO-NAVARRO

1. ZATIA ARRASATE/MONDRAGÓN
TRAMO 1

Plano Zk. / Nº Plano: **1/15** Eskala / Escala: **1:10.000**

D-AR-OC-02	DEBA IBAIAREN GAIKERO 2 ZUBIA / PUENTE 2 SOBRE EL RIO DEBA
D-AR-OC-03	DEBA IBAIAREN GAIKERO 3 ZUBIA / PUENTE 3 SOBRE EL RIO DEBA
BE-OC-01	BARRENZAHAR ERROTAKO ZUBIA DEBA IBAIAREN GAIKERO 2 DEL MOLINO BARRENZAHAR SOBRE RIO DEBA
AR-OC-04	BARRENZAHAR ERROTAKO ZUBIA DEBA IBAIAREN GAIKERO 3 DEL MOLINO BARRENZAHAR SOBRE RIO DEBA
AR-OC-05	BARRENZAHAR ERROTAKO TUNELA / TUNEL DEL MOLINO BARRENZAHAR
AR-EC-01	DESCARGA-LEKUA / DESCARGADERO
AR-EC-02	ESTOLDA / ALCANTARILLA
AR-EC-03	EUSTE-HORMA 287 ZK. / MURO DE CONTENCIÓN Nº 287
AR-EC-04	EUSTE-HORMA 288 ZK. / MURO DE CONTENCIÓN Nº 288
AR-OC-06	SAN PRUDENTZIKO TUNELA / TUNEL SAN PRUDENTICO
ON-OC-01	SAN PRUDENTZIKO ZUBIA ONATI IBAIAREN GAIKERO 1 ENTE DE SAN PRUDENCIO SOBRE EL RIO ONATI
BE-OC-02	SAN PRUDENTZIKO ZUBIA OSATI IBAIAREN GAIKERO 2 ENTE DE SAN PRUDENCIO SOBRE EL RIO ONATI
D-BE-AR-01	SAN PRUDENTZIKO GETOKIA / ESTACION DE SAN PRUDENCIO
ON-EC-01	EUSTE-HORMA 289 ZK. / MURO DE CONTENCIÓN Nº 289
ON-EC-02	EUSTE-HORMA 288 ZK. / MURO DE CONTENCIÓN Nº 288

PATRIMONIO INMUEBLE PROTEGIDO
BABESTUTAKO ONDARE HIGIEZINA

XX-YY-00 MUNICIPIO / UDALERRIA

YY TIPOLOGIA / TIPOLOGIA

00 Nº IDENTIFICATIVO / IDENTIFIKAZIO ZENBAKIA

D-XX-YY-00 ELEMENTOS DESAPARECIDOS / DESAGERTUTAKO ELEMENTUAK

TR TRAZADO / IBI BIDEA

AR ARQUITECTURA / ARKITEKTURA

OC OBRA CIVIL / OBRA ZIBILA

EC ELEMENTO COMPLEMENTARIO / ELEMENTU OSA GARRIA

EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

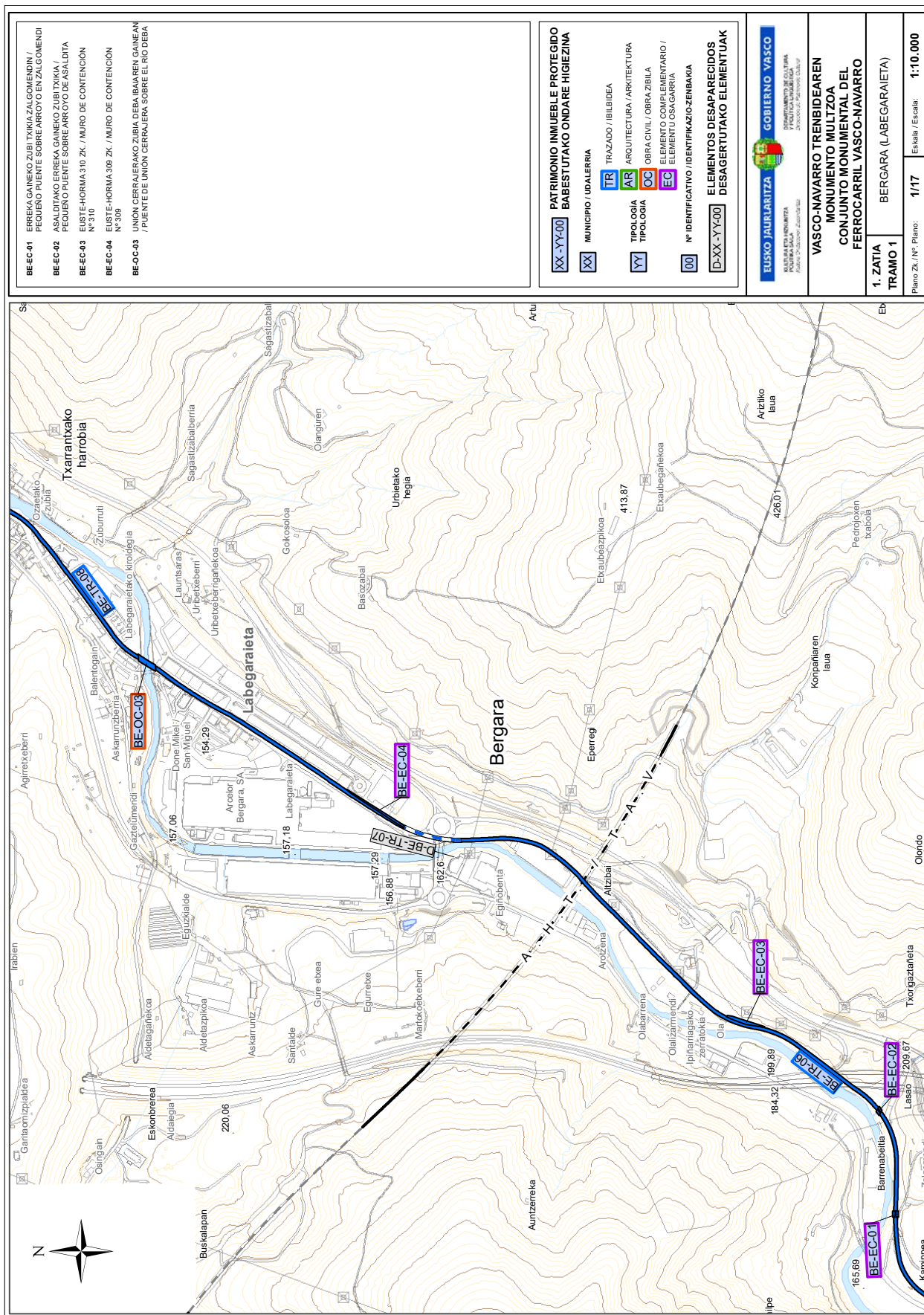
DEPARTAMENTO DE CULTURA, PATRIMONIO Y POLÍTICA LINGÜÍSTICA

VASCO-NAVARRO TREN BIDEAREN MONUMENTO MULTZOAN CONJUNTO MONUMENTAL DEL FERROCARRIL VASCO-NAVARRO

ARRASATE-TIK BERGARARA

1. ZATIA DE ARRASATE-MONDRAGÓN A BERGATA

Plano Zk. / Nº Plano: 1/16 Etkala / Escala: 1:10.000

BE-EC-01 ERREKA GAIKOKO ZUBI TXIKIA ZALGOMENDI / PEQUEÑO PUENTE SOBRE ARROYO EN ZALGOMENDI

BE-EC-02 ASALDITAKO ERREKA GAIKOKO ZUBI TXIKIA / PEQUEÑO PUENTE SOBRE ARROYO DE ASALDITA

BE-EC-03 EUSTE-HORMA 310 ZK / MURO DE CONTENCIÓN Nº 310

BE-EC-04 EUSTE-HORMA 309 ZK / MURO DE CONTENCIÓN Nº 309

BE-OC-03 UNIÓN CERRAIFERAKO ZUBIA DEBAIBAIA REN GAIKOKO / PUENTE DE UNIÓN CERRAJERA SOBRE EL RÍO DEBA

PATRIMONIO INMUEBLE PROTEGIDO
BABESTUTAKO ONDARE HIGIEZINA

XX-YY-00 MUNICIPIO / UDALERRIA

YY TIPOLOGIA / TIPOLOGIA

00 Nº IDENTIFICATIVO / IDENTIFIKAZIO ZENBAKIA

D-XX-YY-00 ELEMENTOS DESAPARECIDOS / DESAGERTUTAKO ELEMENTUAK

TR TRAZADO / IBILBIDEA

AR ARQUITECTURA / ARKITEKTURA

OC OBRA CIVIL / OBRA ZIBILA

EC ELEMENTO COMPLEMENTARIO / ELEMENTU OSAGARRIA

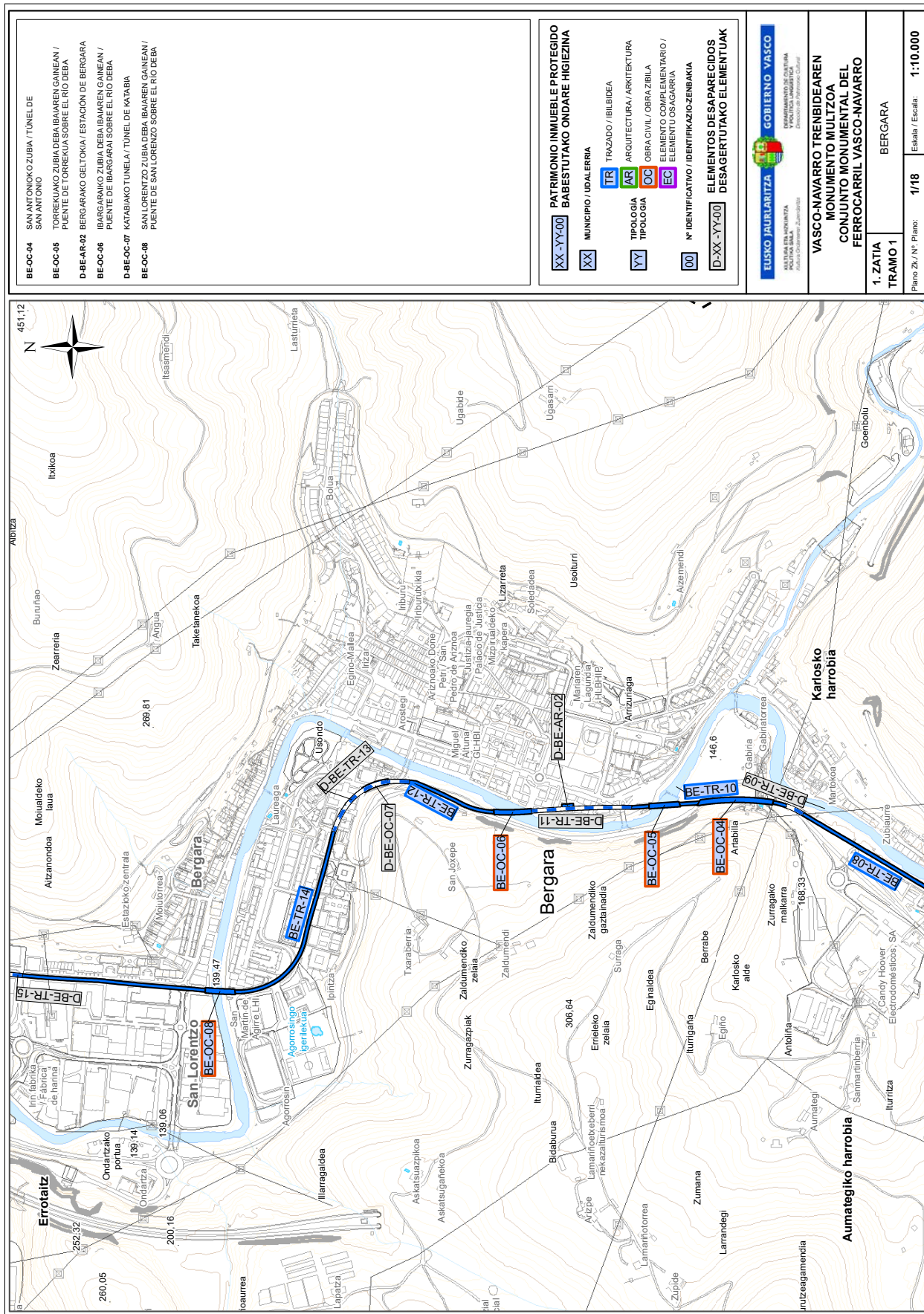
EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO
 NUTRIKUA ETA INHUMITZA DEPARTAMENTUA DE CULTURA
 POLITIKA KULTURARIA POLITIKA KULTURARRIA
 EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

VASCO-NAVARRO TRENDIDEAREN MONJUNTO MUILTZOA
CONJUNTO MONUMENTAL DEL FERROCARRIL VASCO-NAVARRO

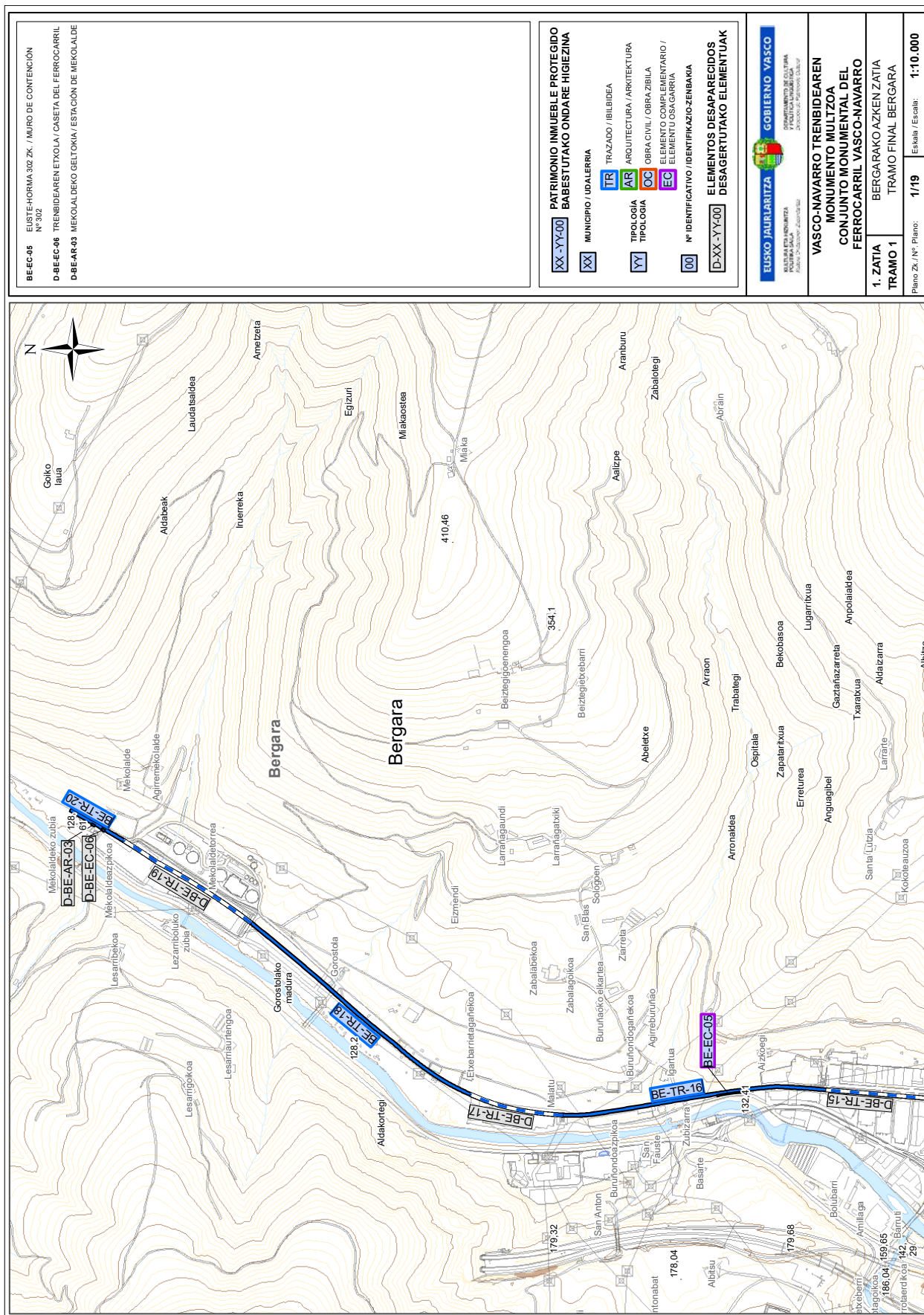
1. ZATIA BERGARA (LABEGARAIETA)

TRAMO 1

Plano Zk. / Nº Plano: 1/17 Etkala / Escala: 1:10.000

2023ko azaroaren 9a, osteguna

BE-EC-06 EUSTE-HORMA 302 ZK. / MURO DE CONTENCIÓN
 Nº 302
 D-BE-EC-06 TRENDIDAREN ETXOLA / CASETA DEL FERROCARRIL
 D-BE-AR-03 MEKOLADEKO BELTOKIA / ESTACIÓN DE MEKOLALDE

XX-YY-00 PATRIMONIO INMUEBLE PROTEGIDO / BABESTUTAKO ONDARE HIGIEZINA
XX MUNICIPIO / UDALERRIA
YY TIPOLOGIA / TIPOLOGIA
00 Nº IDENTIFICATIVO / IDENTIFIKAZIO ZENBAKIA
D-XX-YY-00 ELEMENTOS DESAPARECIDOS / DESAGERTUTAKO ELEMENTUAK

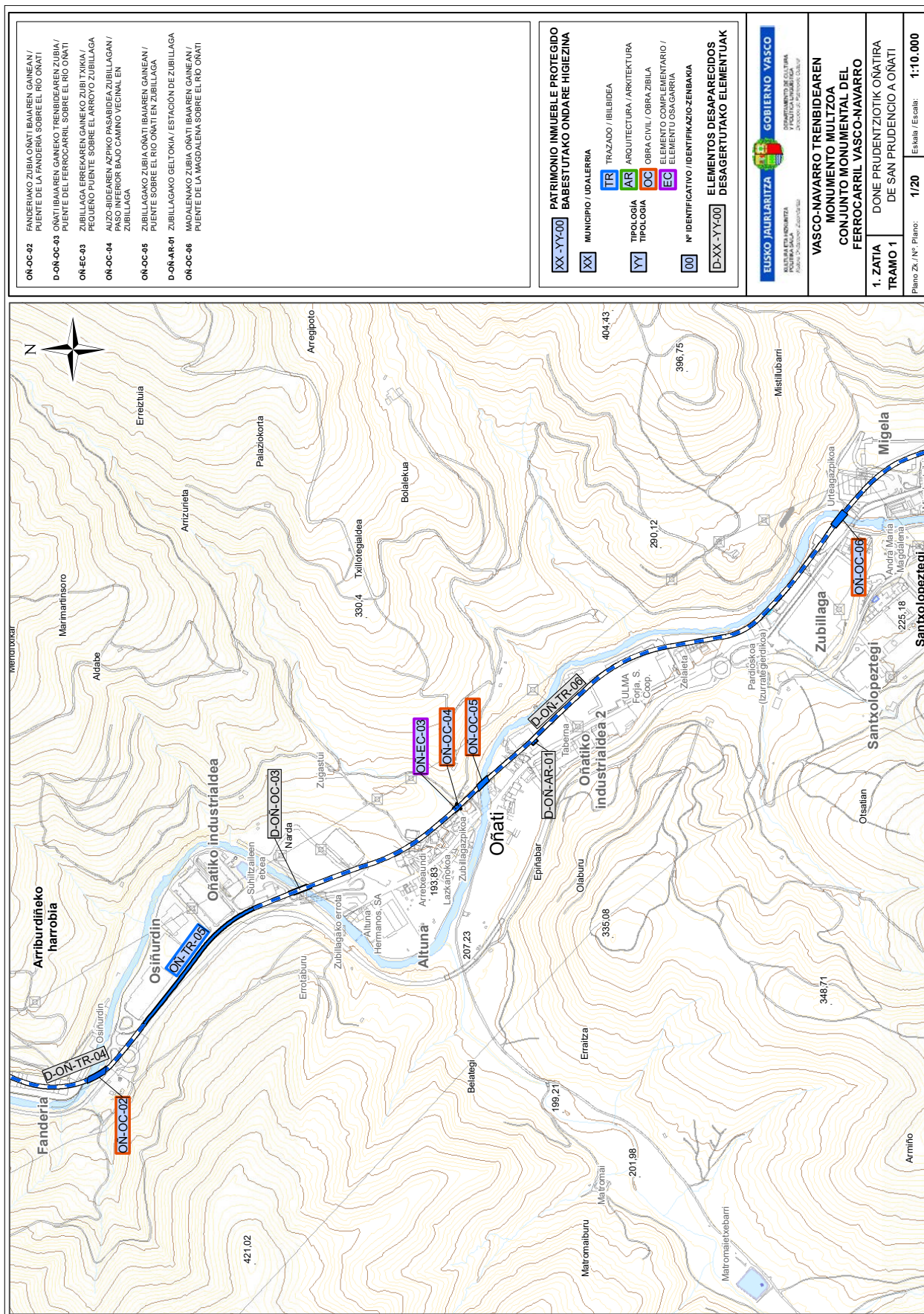
TR TRAZADO / IBILBIDEA
AR ARQUITECTURA / ARKITEKTURA
OC OBRA CIVIL / OBRA ZIBILA
EC ELEMENTO COMPLEMENTARIO / ELEMENTU OSA GARRIA

EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO
 NUTRIKAZIO AGINTARITZA / DEPARTAMENTO DE CULTURA Y POLÍTICA LINGÜÍSTICA
 EUSKAL FUNTSION AGINTARITZA / INSTITUTO EUSKAL FONTSION

VASCO-NABARRO TRENDIDEAREN MONUMENTO MULTZOA / CONJUNTO MONUMENTAL DEL FERROCARRIL VASCO-NABARRO

1. ZATIA / TRAMO 1 BERGARAKO AZKEN ZATIA / TRAMO FINAL BERGARA

Plano Zk. / Nº Plano: **1/19** Eskala / Escala: **1:10.000**

- ON-OC-02 FANDERIAKO ZUBIA ONATI IBAAREN GAIÑEAN / PUENTE DE LA FANDERIA SOBRE EL RIO ONATI
- D-ON-OC-03 ONATI IBAAREN GAIÑEAN, TRENDIAREN ZUBIA / PUENTE DEL FERROCARRIL SOBRE EL RIO ONATI
- ON-EC-03 ZUBILLAGA ERREKAREN GAIÑEAN ZUBI TXIKIA / PEQUEÑO PUENTE SOBRE EL ARROYO ZUBILLAGA
- ON-OC-04 AUZO-BIDEAREN AZPIKO PASABIDEA ZUBILLAGAN / PASO INFERIOR BAJO CAMINO VECINAL EN ZUBILLAGA
- ON-OC-05 ZUBILLAGAKO ZUBIA ONATI IBAAREN GAIÑEAN / PUENTE SOBRE EL RIO ONATI EN ZUBILLAGA
- D-ON-AR-01 ZUBILLAGAKO GELTORIA / ESTACION DE ZUBILLAGA
- ON-OC-06 MADALENAKO ZUBIA ONATI IBAAREN GAIÑEAN / PUENTE DE LA MAGDALENA SOBRE EL RIO ONATI

XX-YY-00 PATRIMONIO INMUEBLE PROTEGIDO / BABESTUTAKO ONDARE HIGIEZINA

XX MUNICIPIO / UDALERRIA

YY TIPOLOGIA / TIPOLOGIA

00 Nº IDENTIFICATIVO / IDENTIFIKAZIO ZENBAKIA

D-XX-YY-00 ELEMENTOS DESAPARECIDOS / DESAGERTUTAKO ELEMENTUAK

TR TRAZADO / IBILBIDEA

AR ARQUITECTURA / ARKITEKTURA

OC OBRA CIVIL / OBRA ZIBILA

EC ELEMENTO COMPLEMENTARIO / ELEMENTU OSAGARRIA

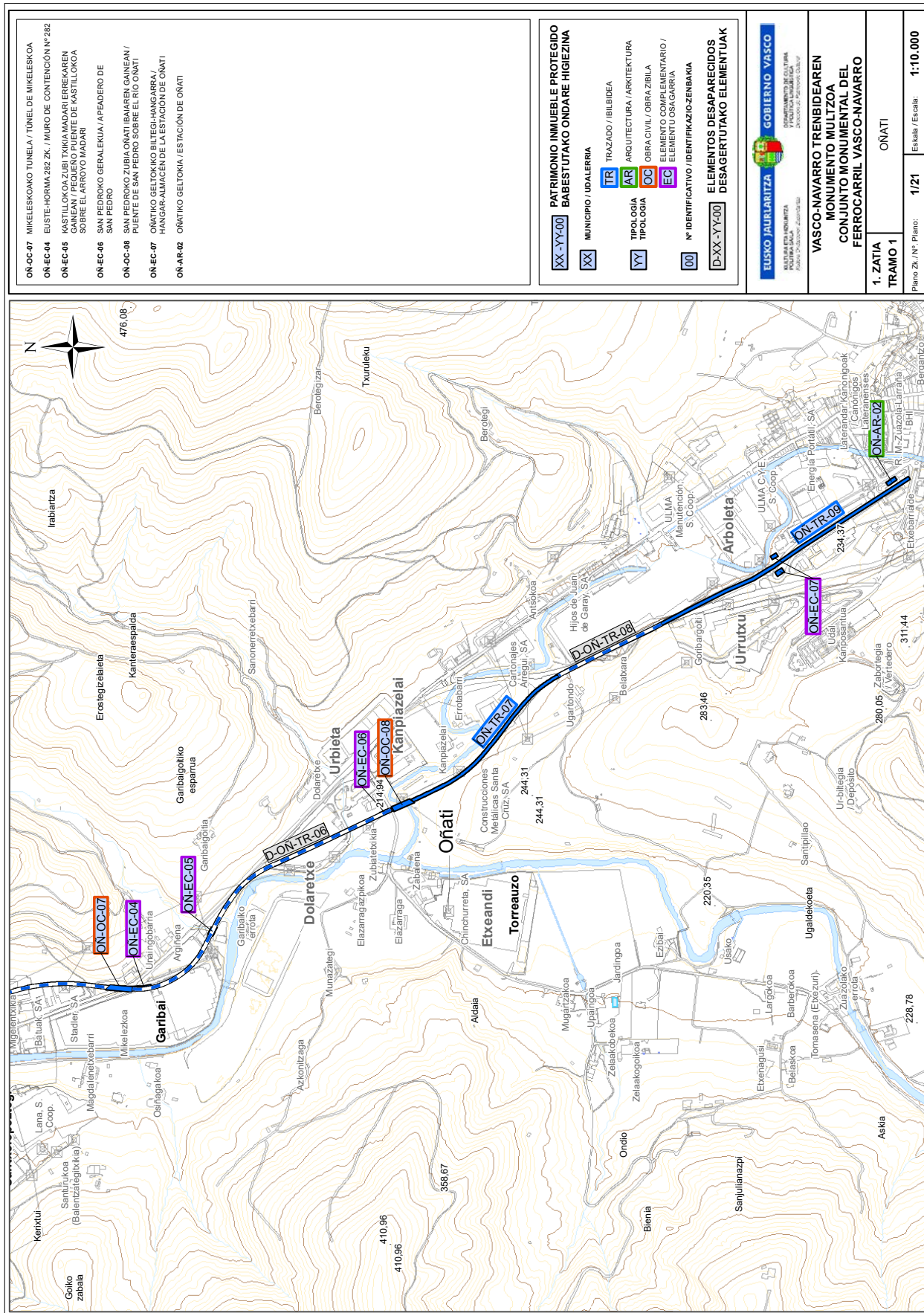
EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

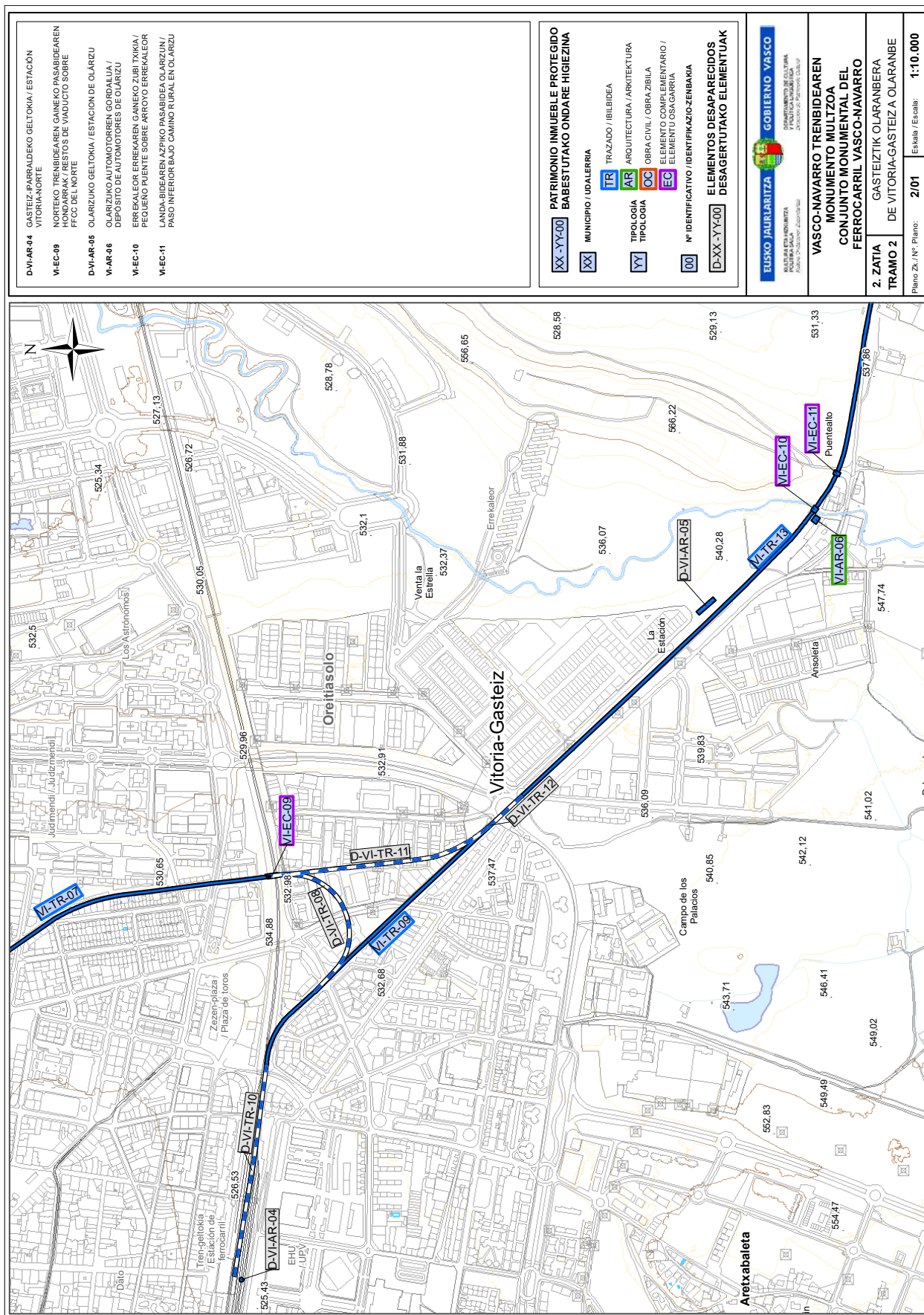
DEPARTAMENTO DE CULTURA
POLITIKA KULTURAREN
Diputazioa / Legebiltzaria

VASCO-NAVARRO TRENDEAREN MONUMENTO MULTZOA CONJUNTO MONUMENTAL DEL FERROCARRIL VASCO-NAVARRO

1. ZATIA DONE PRUDENTZIOTIK ONATIRA
TRAMO 1 DE SAN PRUDENCIO A ONATI

Plano Zk. / Nº Plano: **1/20** Eskala / Escala: **1:10.000**

D-VI-AR-04 GASTEIZ-PARRALDEKO BELTOKIA/ ESTACION VITORIA-NORTE
 V-EC-09 NORTEKO TREKIBIDEAREN GANEBKO PASABIDEAREN HONDARRAKI / RESTOS DE VIADUCTO SOBRE FFCC DEL NORTE
 D-VI-AR-05 OLARIZUKO BELTOKIA / ESTACION DE OLARIZU
 V-AR-06 OLARIZUKO AUTOMOTOREN GORDAILUA / DEPÓSITO DE AUTOMOTORES DE OLARIZU
 V-EC-10 ERREKALEOR ERREKALEAREN GANEBKO ZUBI TXIKIA / PEQUEÑO PUENTE SOBRE ARROYO ERREKALEOR
 V-EC-11 LANDA BIDEAREN AZTIKO PASABIDEA OLARIZU / PASO INTERIORES BAJO CAMINO RURAL EN OLARIZU

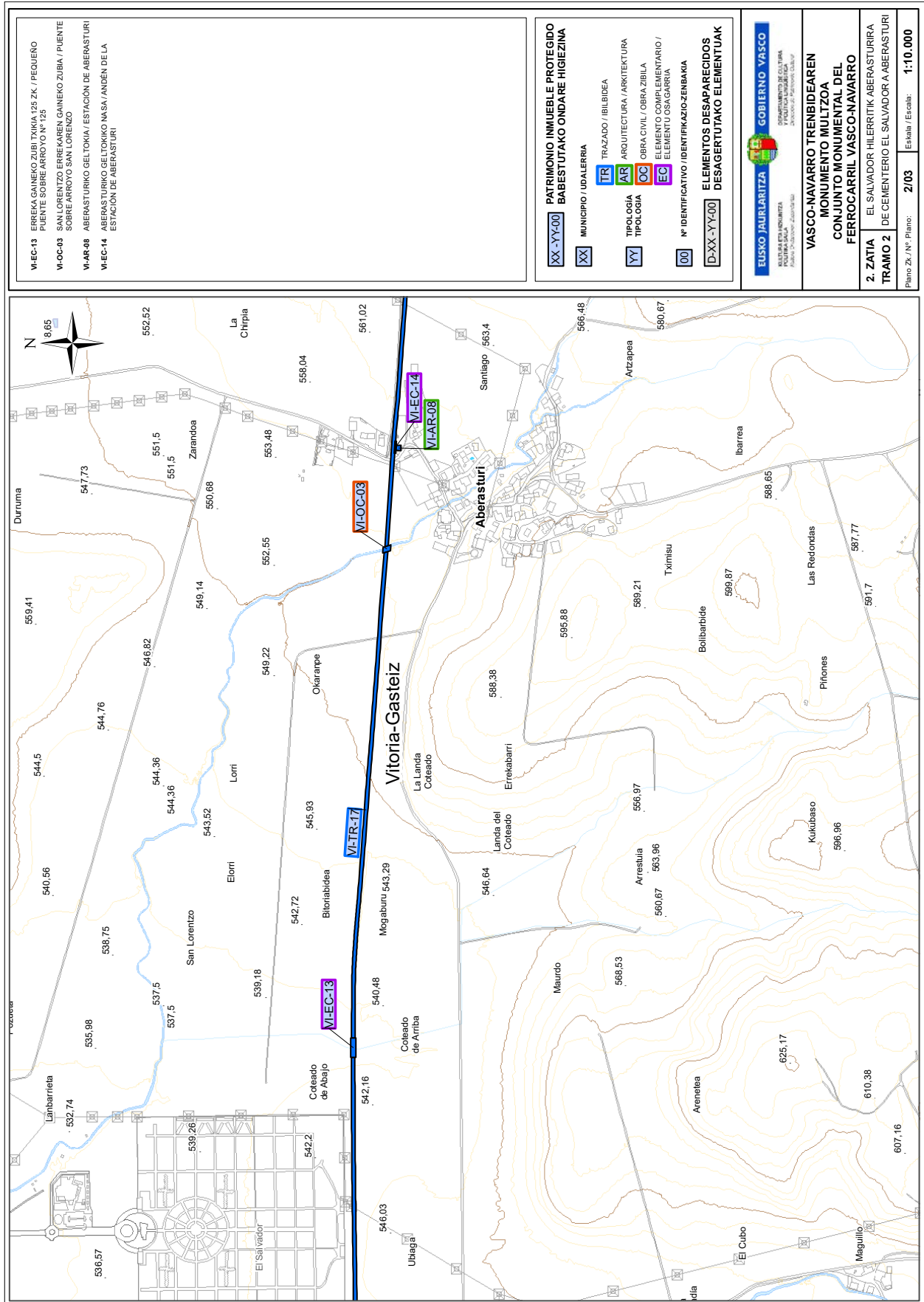
XX-YY-00 PATRIMONIO INMUEBLE PROTEGIDO / BABESTUTAKO ONDARE HIGIEZINA
XX MUNICIPIO / UDALERRIA
TR TRAZADO / IBILBIDEA
AR ARQUITECTURA / ARKITEKTURA
OC OBRA CIVIL / OBRA ZIBILA
EC ELEMENTO COMPLEMENTARIO / ELEMENTU OSAGARRIA
00 Nº IDENTIFICATIVO / IDENTIFIKAZIO ZENBAKIA
D-XX-YY-00 ELEMENTOS DESAPARECIDOS / DESAGERTUTAKO ELEMENTUAK

EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO
 NUTRIKUTZA AGINTARITZA DEPARTAMENTO DE CULTURA
 PLANIFICAZIOA PLANNING
 VITORIA-GASTEIZ

VASCO-NABARRO TRENBIDEAREN MONUMENTO MULTZOA CONJUNTO MONUMENTAL DEL FERROCARRIL VASCO-NABARRO

2. ZATIA GASTEIZTIK OLARANBERA
TRAMO 2 DE VITORIA-GASTEIZ A OLARANBE

Plano Z/I, Nº Plano: **2/01** Eskala / Escala: **1:10.000**

V-EC-13 ERREKA GAINEKO ZUBI/TXAKIA 125 ZK. / PEQUEÑO PUNTE SOBRE ARROYO Nº 125
 V-OC-03 SAN LORENTOZO ERREKAREN GAINEKO ZUBIA / PUENTE SOBRE ARROYO SAN LORENZO
 V-AR-08 ABERASTURIKO GELTONIA / ESTACIÓN DE ABERASTURI
 V-EC-14 ABERASTURIKO BELTOKIKO MASA / ANDÉN DELA ESTACIÓN DE ABERASTURI

XX-YY-00 PATRIMONIO INMUEBLE PROTEGIDO / BABESTUTAKO ONDARE HIGIEZINA
XX MUNICIPIO / UDALERRIA
YY TIPOLOGIA / TIPOLOGIA
00 Nº IDENTIFICATIVO / IDENTIFIKAZIO ZENBAKIA
D-XX-YY-00 ELEMENTOS DESAPARECIDOS / DESAGERTUTAKO ELEMENTUAK

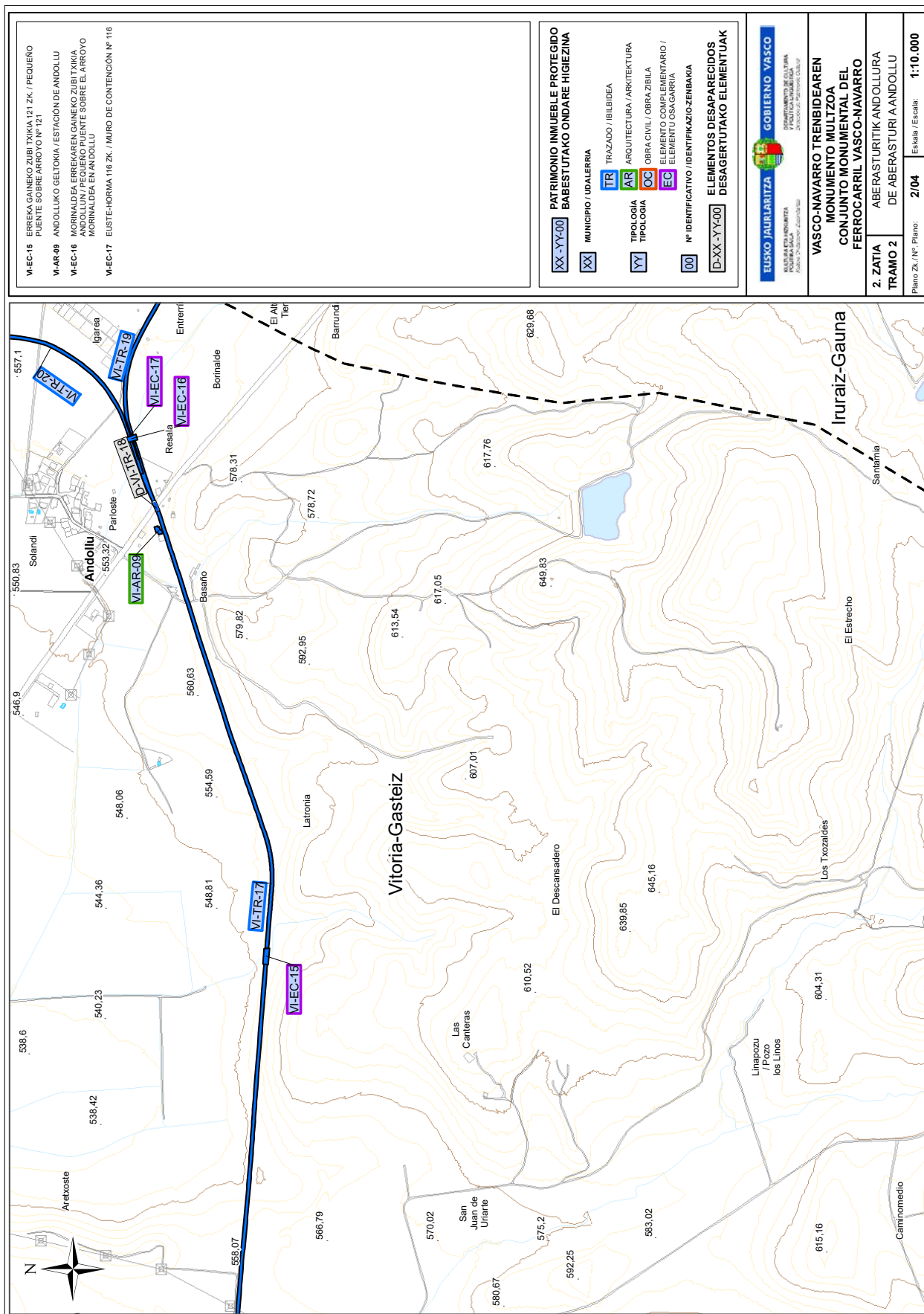
TR TRAZADO / IBILBIDEA
AR ARQUITECTURA / ARKITEKTURA
OC OBRA CIVIL / OBRA ZIBILA
EC ELEMENTO COMPLEMENTARIO / ELEMENTU OSAGARRIA

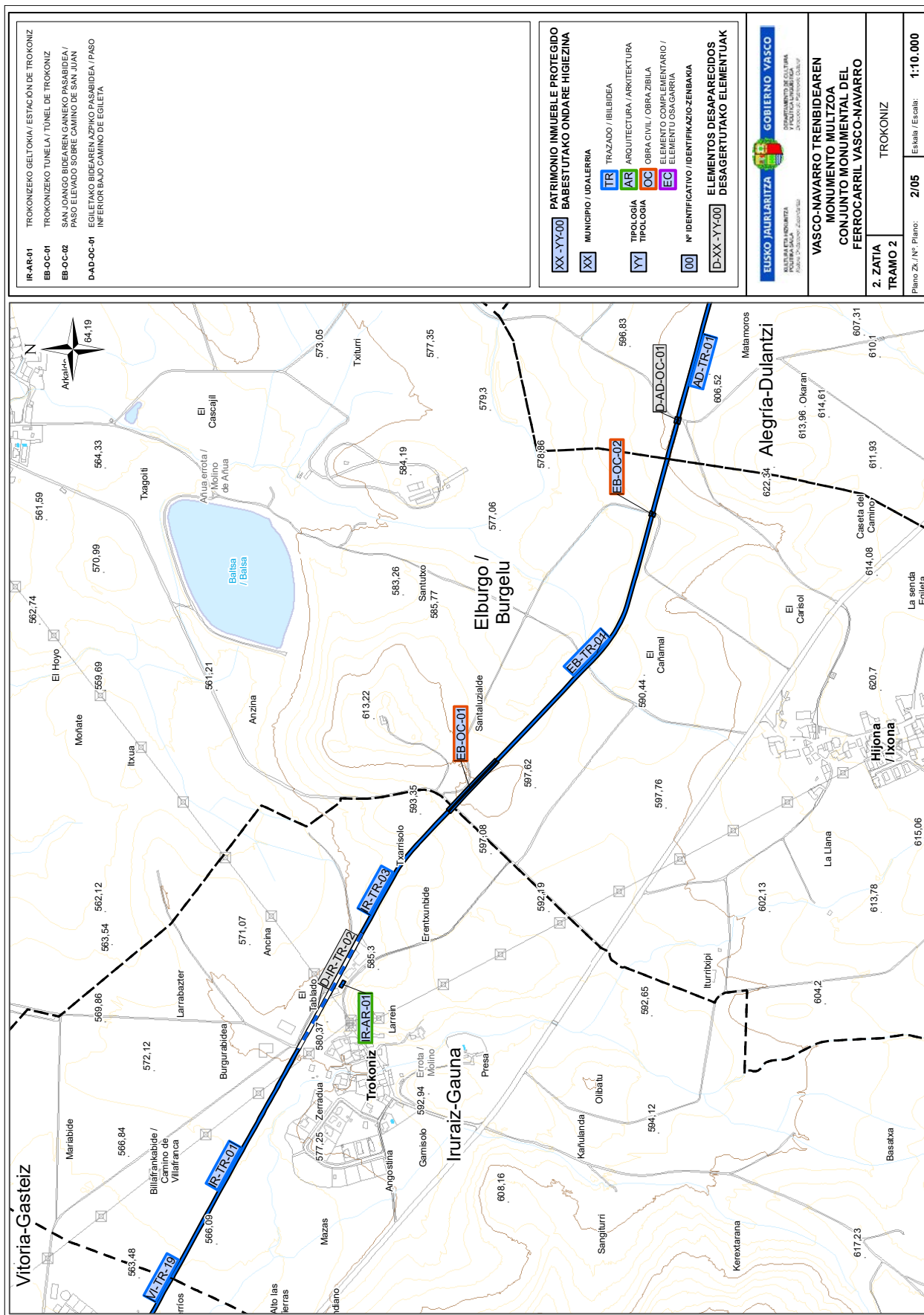
EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO
 NUTRIKON ENBIAKONITZA / DEPARTAMENTO DE CULTURA Y POLÍTICA LINGÜÍSTICA
 EUSKAL KULTURAREN ERKUNTZA / DEPARTAMENTO DE CULTURA Y POLÍTICA LINGÜÍSTICA

VASCO-NAVARRO TRENBIDEAREN MONUMENTU MULTZOA
CONJUNTO MONUMENTAL DEL FERROCARRIL VASCO-NAVARRO

2. ZATIA EL SALVADOR HILERRIK ABERASTURIRA
TRAMO 2 DE CEMENTERIO EL SALVADOR A ABERASTURI

Plano Zk. / Nº Plano: **2/03** Eskala / Escala: **1:10.000**

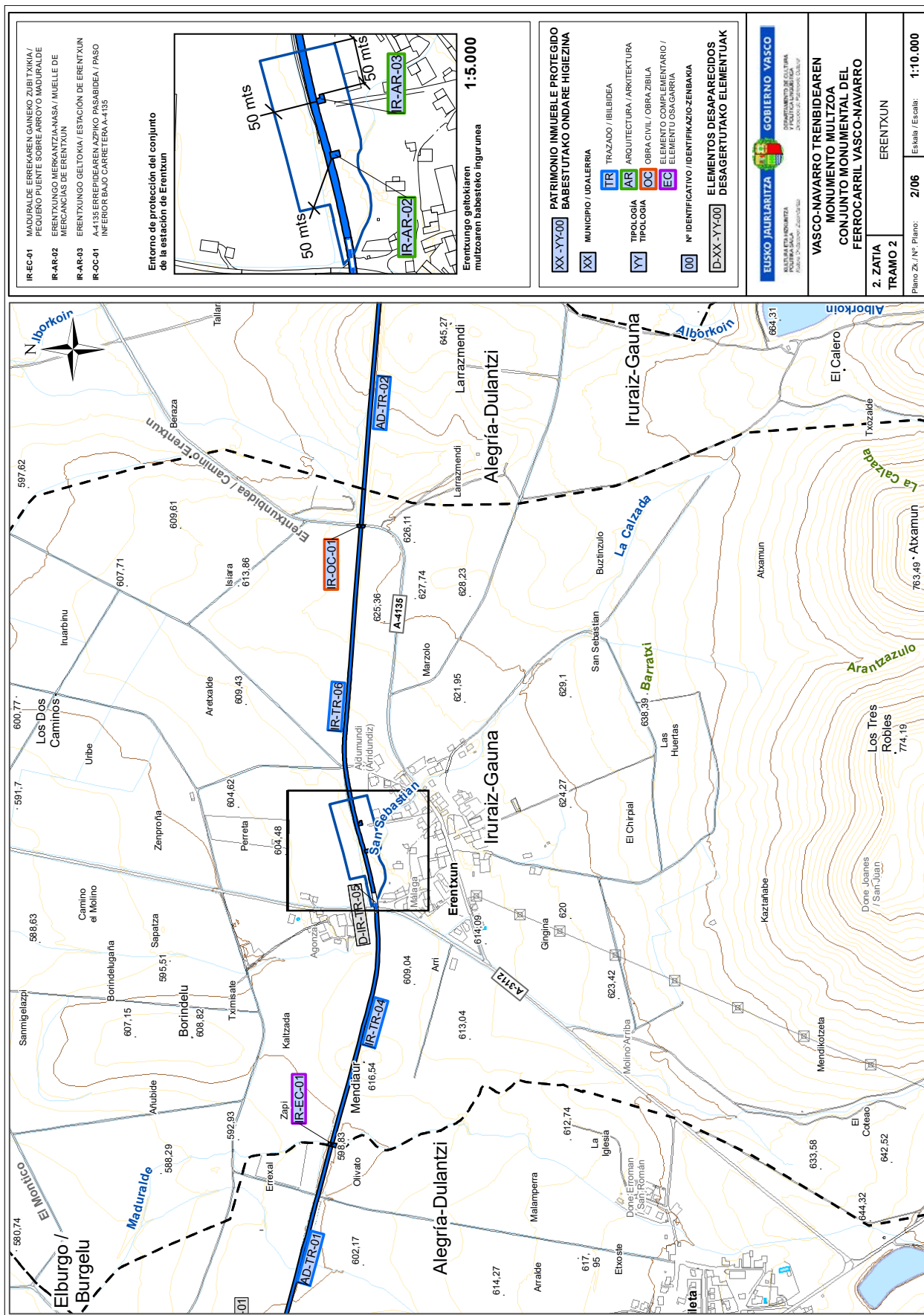

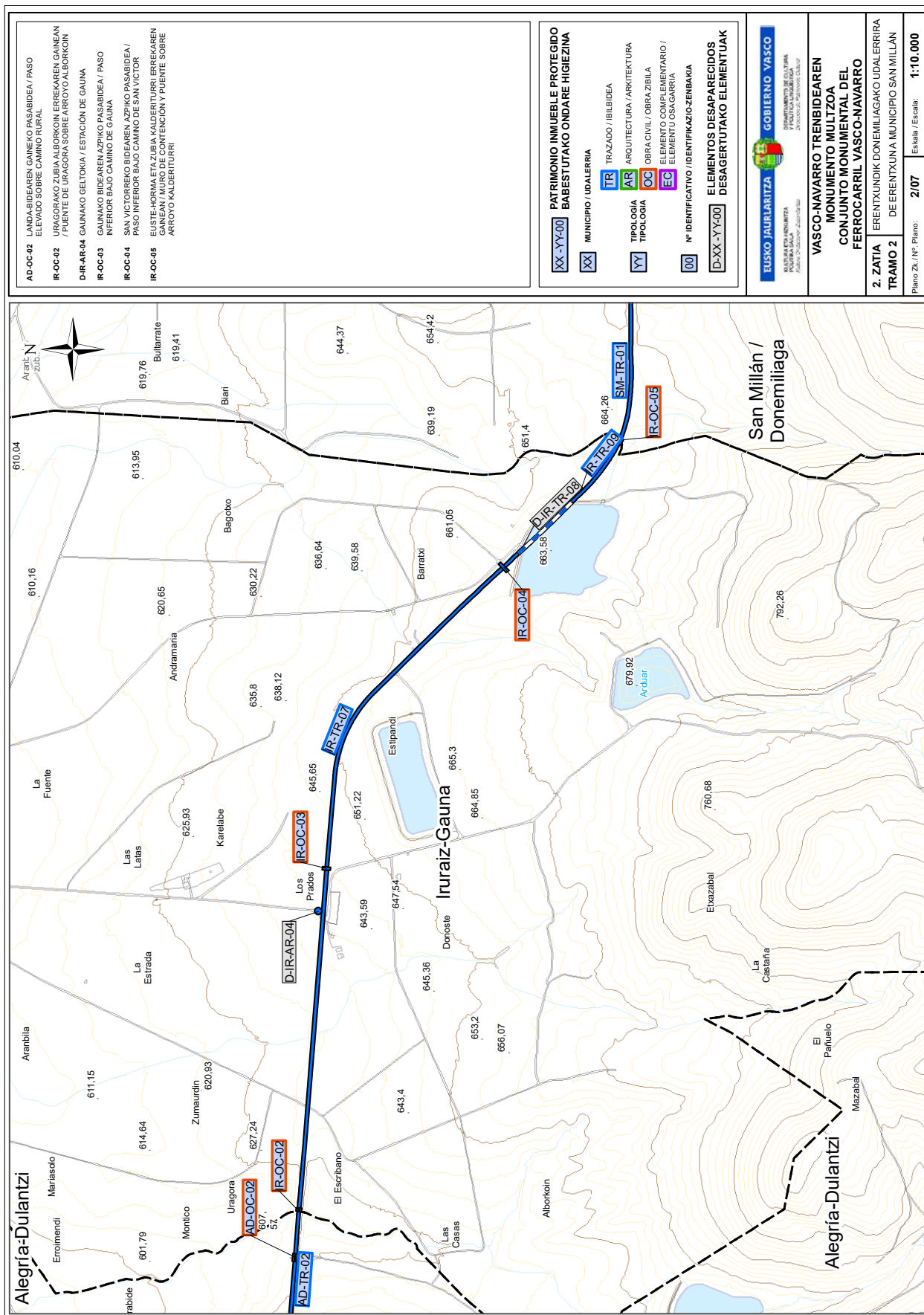

IR-AR-01 TROKONIZKO GELTOKIA / ESTACION DE TROKONIZ
 EB-OC-01 TROKONIZKO TUNELA / TUNEL DE TROKONIZ
 EB-OC-02 SAN JOAQUIN BIDEAREN GANERKO PASABIDEA / PASO ELEVADO SOBRE CAMINO DE SAN JUAN
 D-AD-OC-01 EGILETAKO BIDEAREN AZPIKO PASABIDEA / PASO INFERIOR BAJO CAMINO DE EGBLETA

XX-YY-00 PATRIMONIO INMUEBLE PROTEGIDO / BABESTUTAKO ONDARE HIGIEZINA
 XX MUNICIPIO / UDALERRIA
 YY TIPOLOGIA / TIPOLOGIA
 TR TRAZADO / IBILEIDEA
 AR ARQUITECTURA / ARKITEKTURA
 OC OBRA CIVIL / OBRA ZIBILA
 EC ELEMENTO COMPLEMENTARIO / ELEMENTU OSAGARRIA
 00 Nº IDENTIFICATIVO / IDENTIFIKAZIO ZENBAKIA
 D-XX-YY-00 ELEMENTOS DESAPARECIDOS / DESAGERTUTAKO ELEMENTUAK

EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO
 DEPARTAMENTO DE CULTURA Y POLÍTICA LINGÜÍSTICA
 EUSKAL KULTURAREN ARLOA
 VASCO-NAVARRO TRENDEAREEN MONUMENTO MULTZOA
 CONJUNTO MONUMENTAL DEL FERROCARRIL VASCO-NAVARRO
 2. ZATIA TROKONIZ
 TRAMO 2
 Plano Zk. / Nº Plano: 2/05
 Eskala / Escala: 1:10.000

AD-OC-02 LANDA-RIDEAREN GAINEKO PASABIDEA / PASO ELEVADO SOBRE CAMINO RURAL
 IR-OC-02 URAGORRANO TURBA ALBOROKIN ERREKAREN GANBEAN / PUENTE DE URAGORRA SOBRE ARROYO ALBOROKIN
 DIR-AR-04 GAUNAKO GELTOKIA / ESTACION DE GAUNA
 IR-OC-03 GAUNAKO BIDEAREN AZPIKO PASABIDEA / PASO INFERIOR BAJO CAMINO DE GAUNA
 IR-OC-04 SAN JUSTORREKO BIDEAREN AZPIKO PASABIDEA / PASO INFERIOR BAJO CAMINO DE SAN JUSTORRE
 IR-OC-05 EUSTE-HORMA ETA ZUEIA KALDERITURRI ERREKAREN GANBEAN / PUENTE DE HORMA Y ZUEIA SOBRE ARROYO KALDERITURRI

XX-YY-00 PATRIMONIO INMUEBLE PROTEGIDO
 BABESTUTAKO ONDARE HIGIEZINA

XX MUNICIPIO / UDALERRIA

YY TIPOLOGIA
 TIPOLOGIA

00 Nº IDENTIFICATIVO / IDENTIFIKAZIO ZENBAKIA

D-XX-YY-00 ELEMENTOS DESAPARECIDOS
 DESAGERTUTAKO ELEMENTUAK

TR TRAZADO / IBILBIDEA
 AR ARQUITECTURA / ARKITEKTURA
 OC OBRA CIVIL / OBRA ZIBILA
 EC ELEMENTO COMPLEMENTARIO / ELEMENTU OSAGARRIA

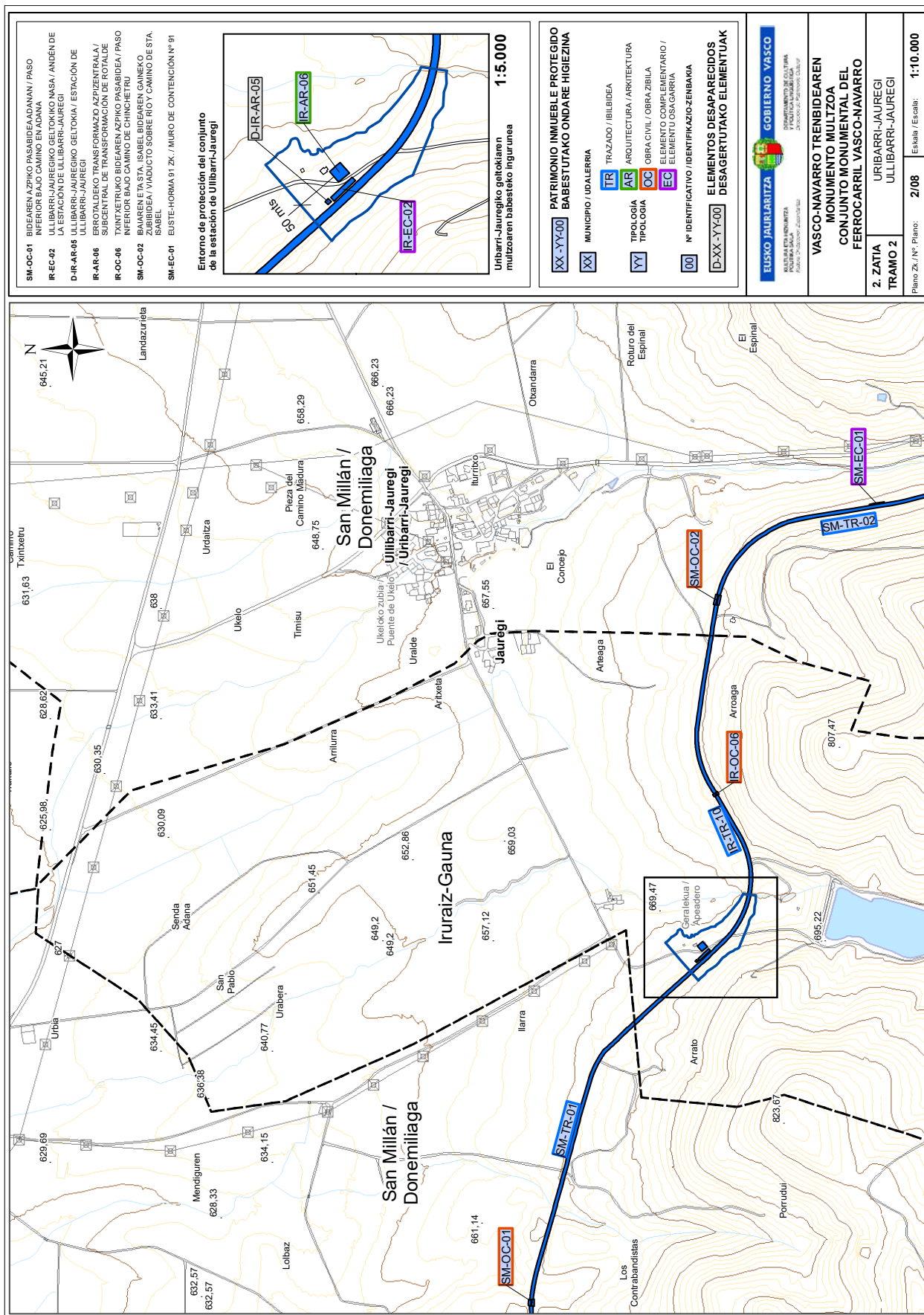
GOBIERNO VASCO
 EUSKO JAURLARITZA
 DEPARTAMENTO DE CULTURA
 POLITICA LINGÜÍSTICA
 Y POLÍTICA TURÍSTICA

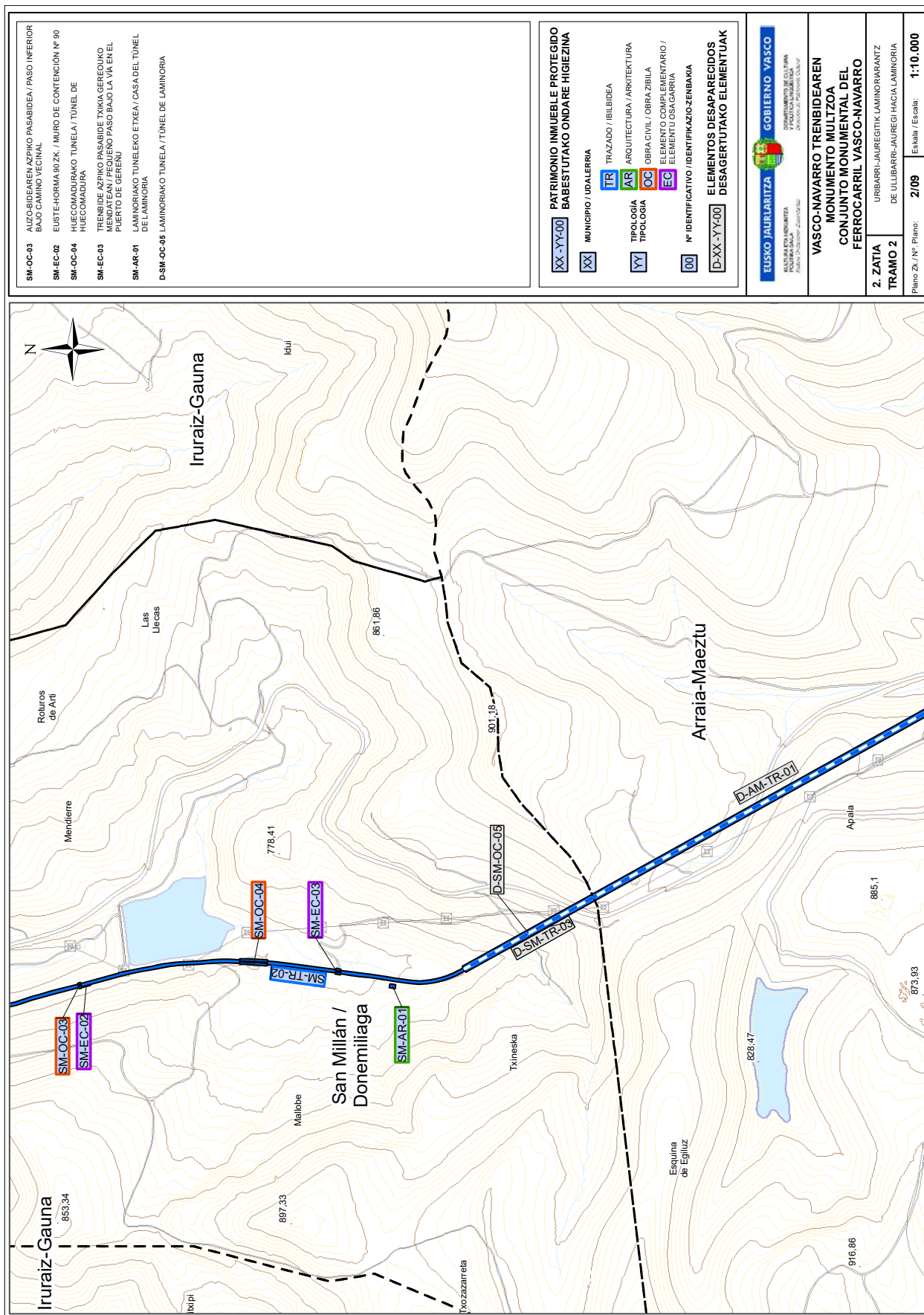
VASCO-NAVARRO TRENBIDEAREN
 MONUMENTO MULTZOA
 CONJUNTO MONUMENTAL DEL
 FERROCARRIL VASCO-NAVARRO

2. ZATIA
 ERENTXUNDIK DONEMILIAGA KO UDALERRIRA

TRAMO 2
 DE ERENTXUNA MUNICIPIO SAN MILLÁN

Plano Zb. / Nº Plano: 2/07
 Eskala / Escala: 1:10.000

SM-OC-03 AIZORDEAREN AZPIKO PASABIDEA / PASO INFERIOR BAJO CAMINO VECINAL
 SM-EC-02 EUSTE-HORNIA 90 ZK. / MURO DE CONTENCIÓN Nº 90
 SM-OC-04 HUECOMADURAKO TUNELA / TUNEL DE HUECOMADURA
 SM-EC-03 TRENDIDE AZPIKO PASABIDE TXIKIA GEREKO MENDATEAN / PEQUEÑO PASO BAJO LA VÍA EN EL PUERTO DE GERENU
 SM-AR-01 LAMINORIAKO TUNELEKO ETXEA / CASA DEL TUNEL DE LAMINORIA
 D-SM-OC-05 LAMINORIAKO TUNELA / TUNEL DE LAMINORIA

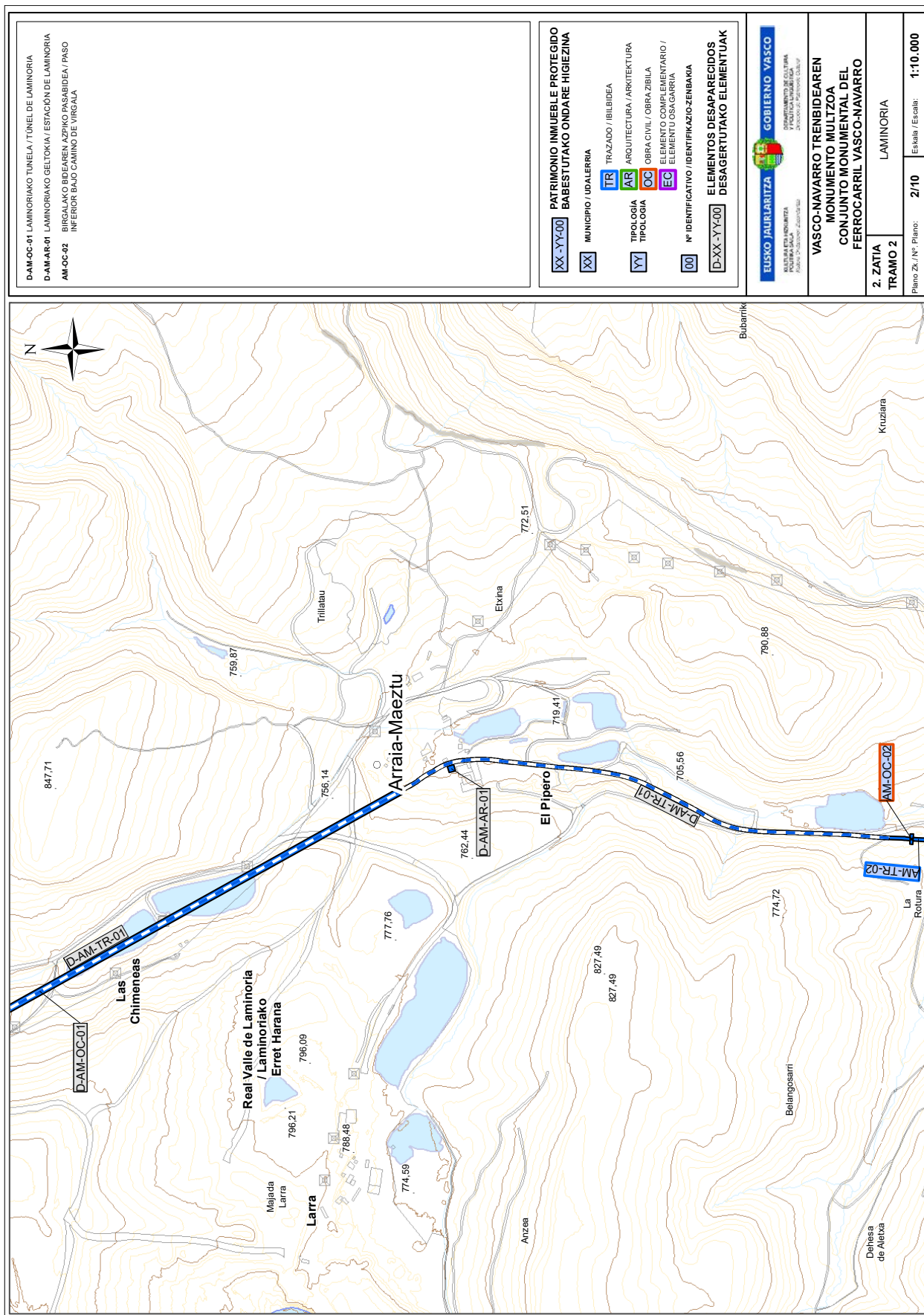
XX-YY-00 PATRIMONIO INMUEBLE PROTEGIDO BASTUTAKO ONDARE HIGIEZINA
 XX MUNICIPIO / UDALERRIA
 TR TRAZADO / IBILIDEA
 AR ARQUITECTURA / ARKITEKTURA
 OC OC OBRA CIVIL / OBRA ZIBILA
 EC ELEMENTO COMPLEMENTARIO / ELEMENTU OSAGARRIA
 Nº IDENTIFICATIVO / IDENTIFIKAZIO ZENBAKIA
 D-XX-YY-00 ELEMENTOS DESAPARECIDOS DESAGERTUTAKO ELEMENTUAK

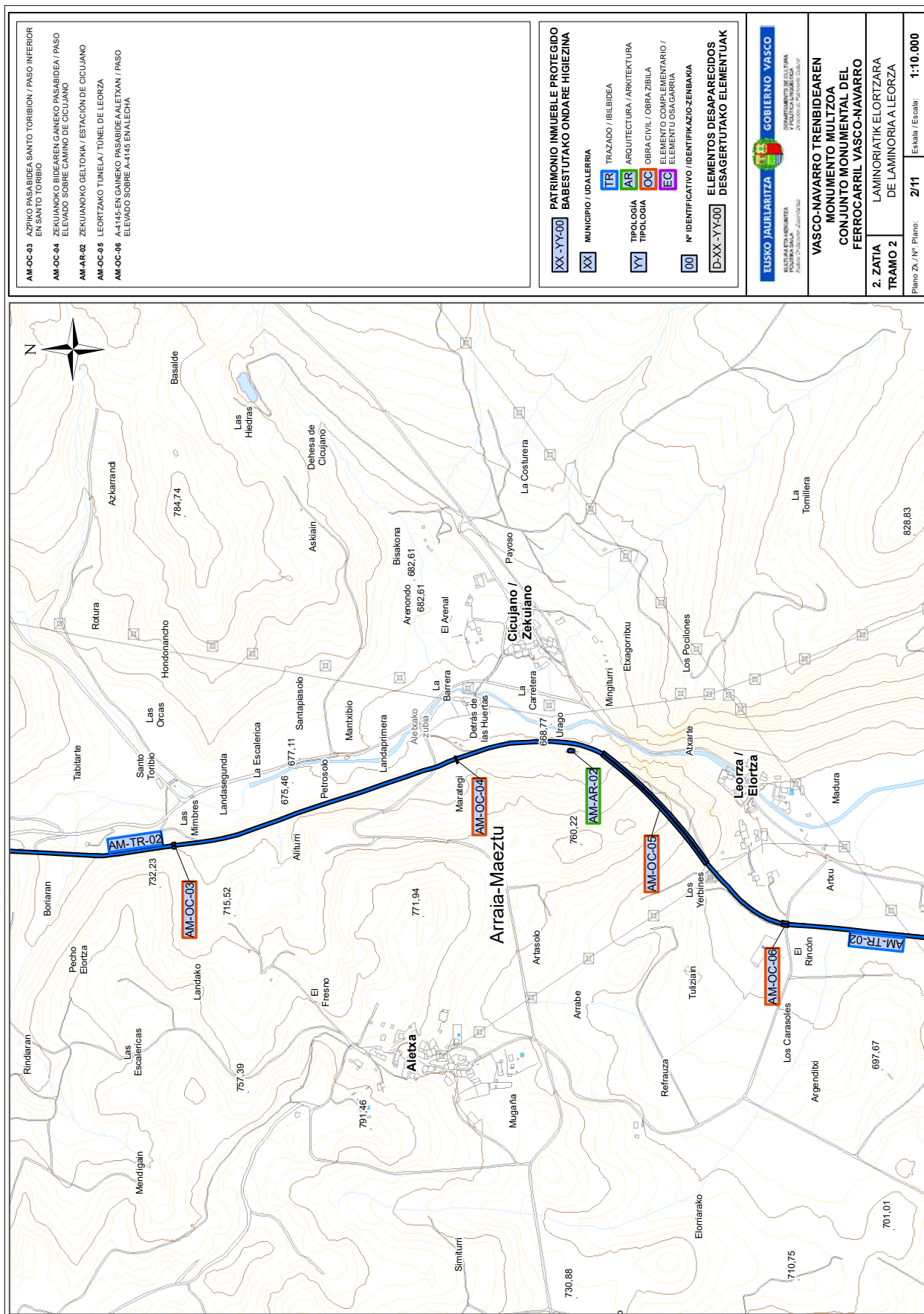
EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO
 DEPARTAMENTO DE CULTURA Y POLÍTICA LINGÜÍSTICA
 EUSKAL KULTURAREN ETORRIA

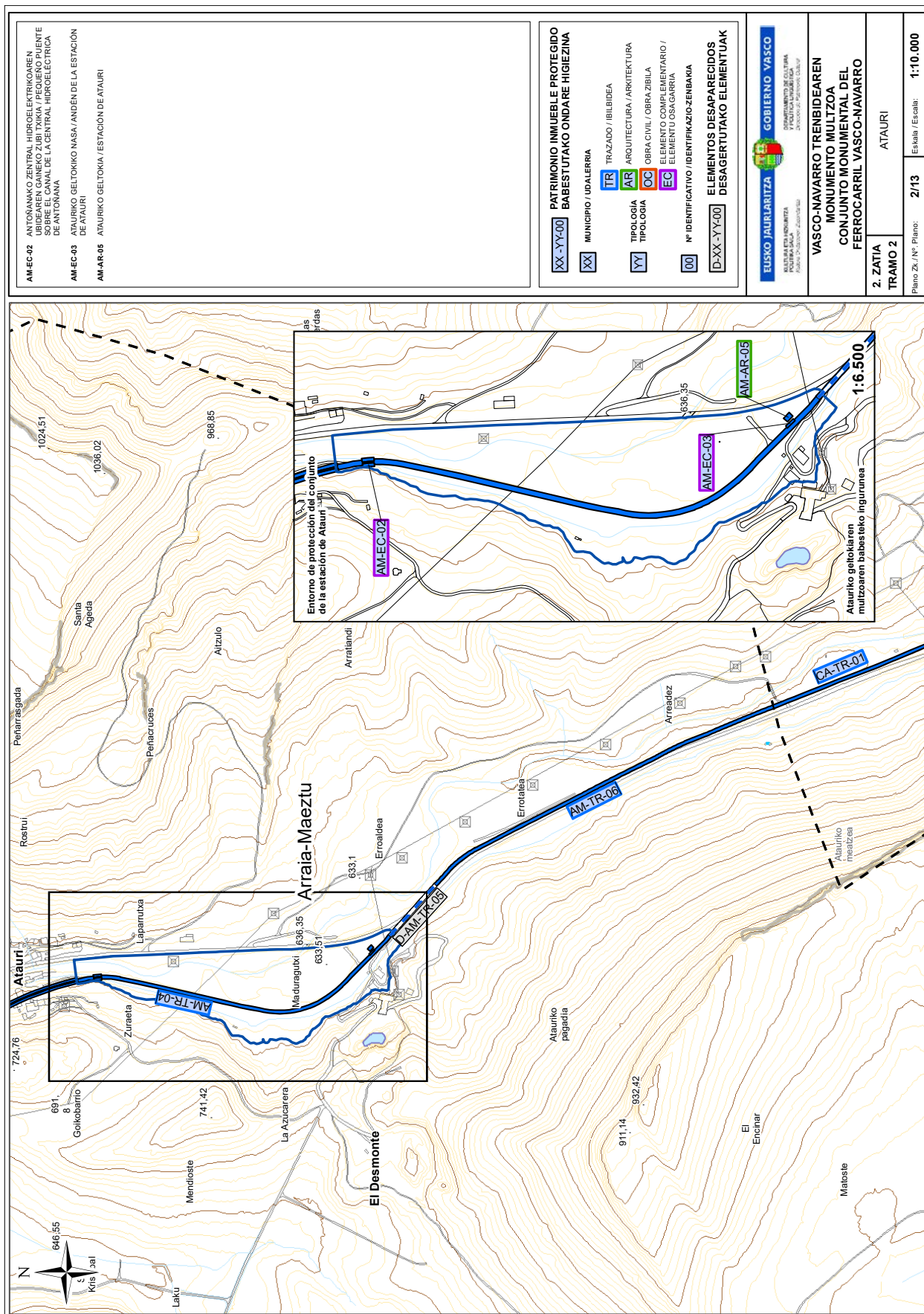
VASCO-NAVARRO TRENDIDEAREN MONUMENTO MULTZOA
 CONJUNTO MONUMENTAL DEL FERROCARRIL VASCO-NAVARRO

2. ZATIA
 TRAMO 2
 URIBARRI-JAUREGITI LAMINORIANZ DE ULIBARRI-JAUREGI HACIA LAMINORIA

Plano Zk. / Nº Plano: 2/09
 Eskala / Escala: 1:10.000

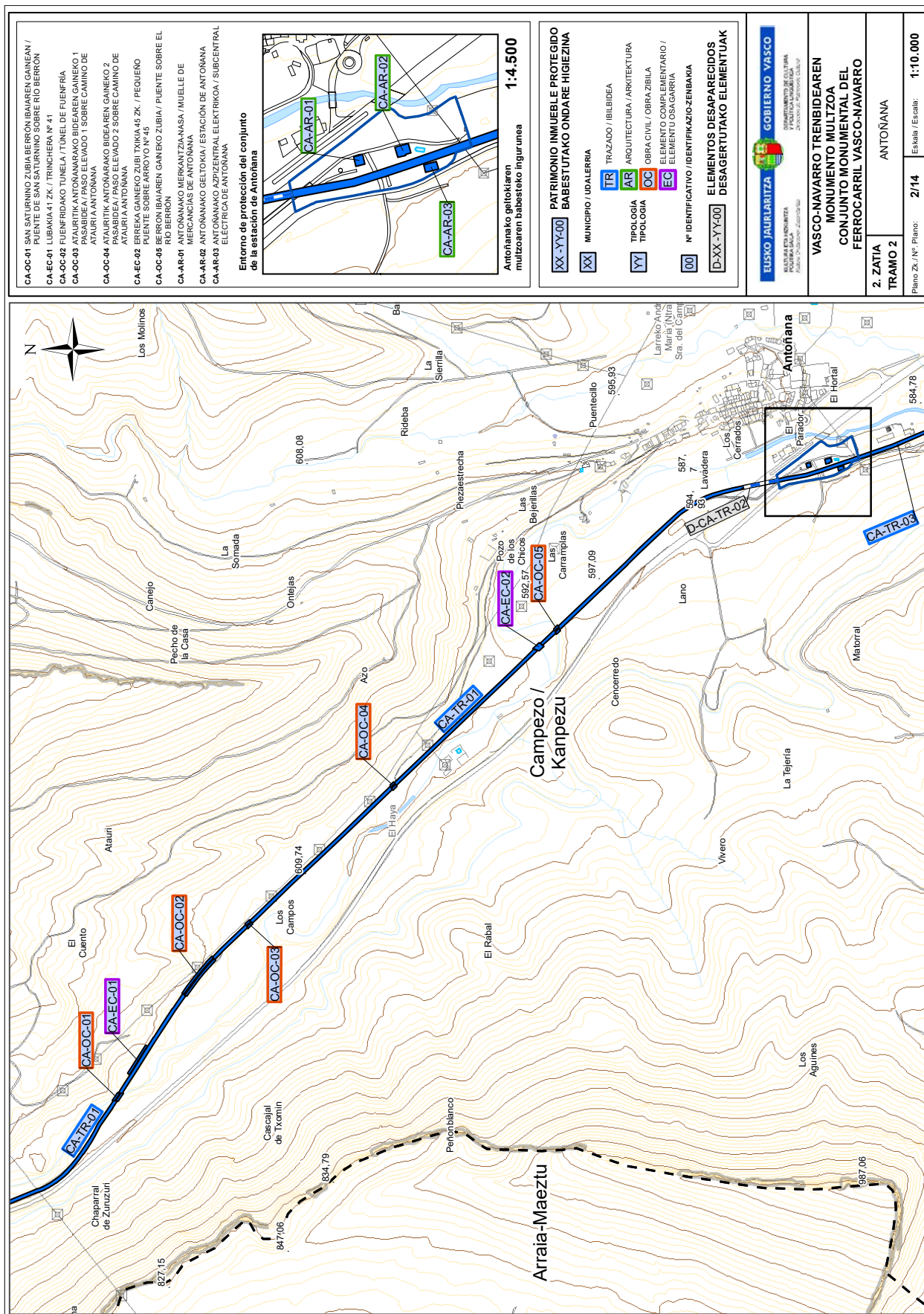
AM-EC-02 ANTONANAKO ZENTRAL-HIDROELEKTRIKOAREN UBIDEAREN GAIKOKO ZUBI TXIKIA / PEQUEÑO PUENTE SOBRE EL CANAL DE LA CENTRAL HIDROELECTRICA DE ANTONANA
 AM-EC-03 ATAIRIKO BELTOKIKO NASA / ANDÉN DE LA ESTACIÓN DE ATAURI
 AM-AR-05 ATAIRIKO BELTOKIA / ESTACIÓN DE ATAURI

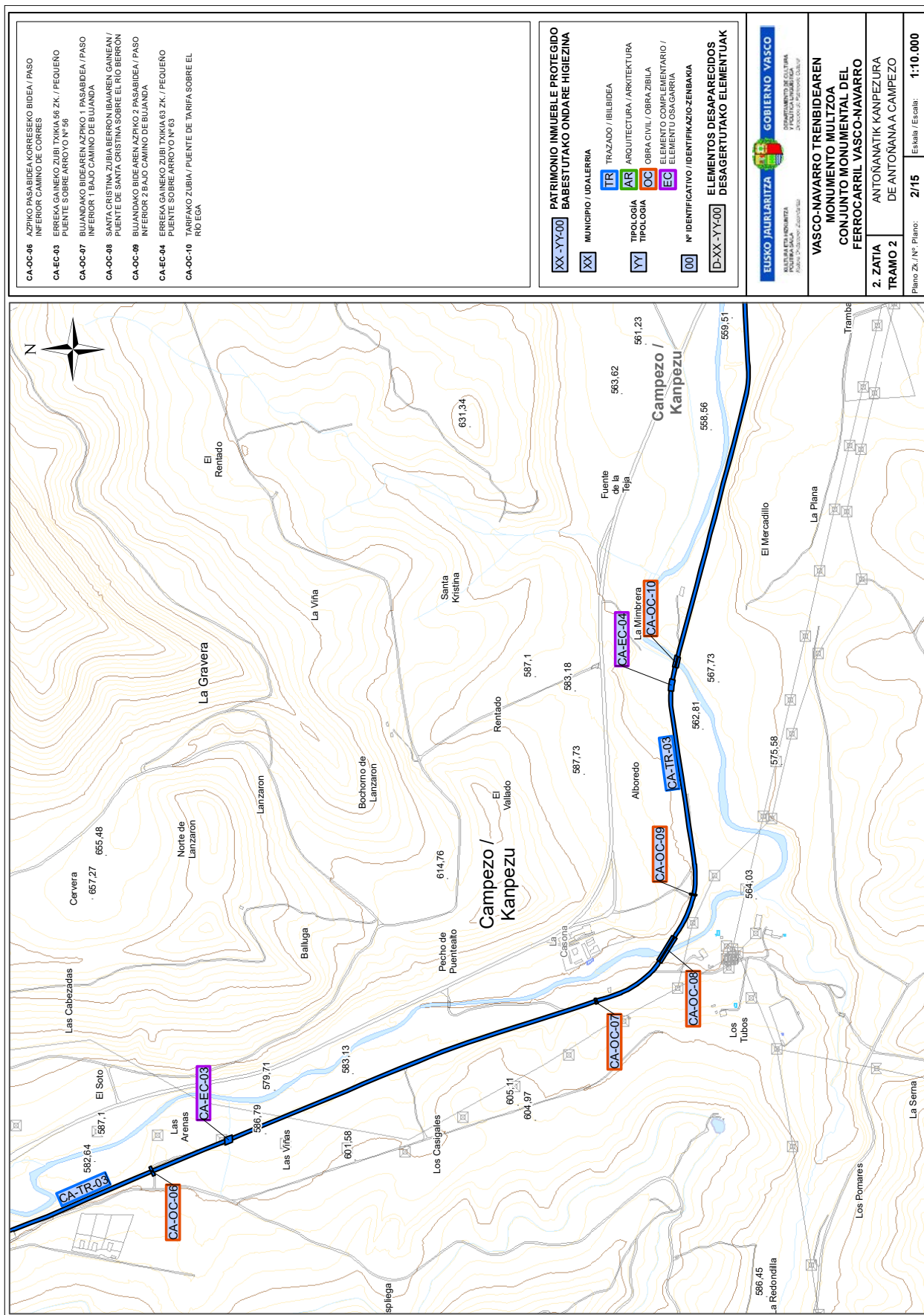
XX-YY-00 PATRIMONIO INMUEBLE PROTEGIDO / BABESTUTAKO ONDARE HIGIEZINA
 XX MUNICIPIO / UDALERRIA
 YY TIPOLOGIA / TIPOLOGIA
 TR TRAZADO / IBILBIDEA
 AR ARQUITECTURA / ARKITEKTURA
 OC OBRA CIVIL / OBRA ZIBILA
 EC ELEMENTO COMPLEMENTARIO / ELEMENTU OSAGARRIA
 00 Nº IDENTIFICATIVO / IDENTIFIKAZIO ZENBAKIA
 D-XX-YY-00 ELEMENTOS DESAPARECIDOS / DESAGERTUTAKO ELEMENTUAK

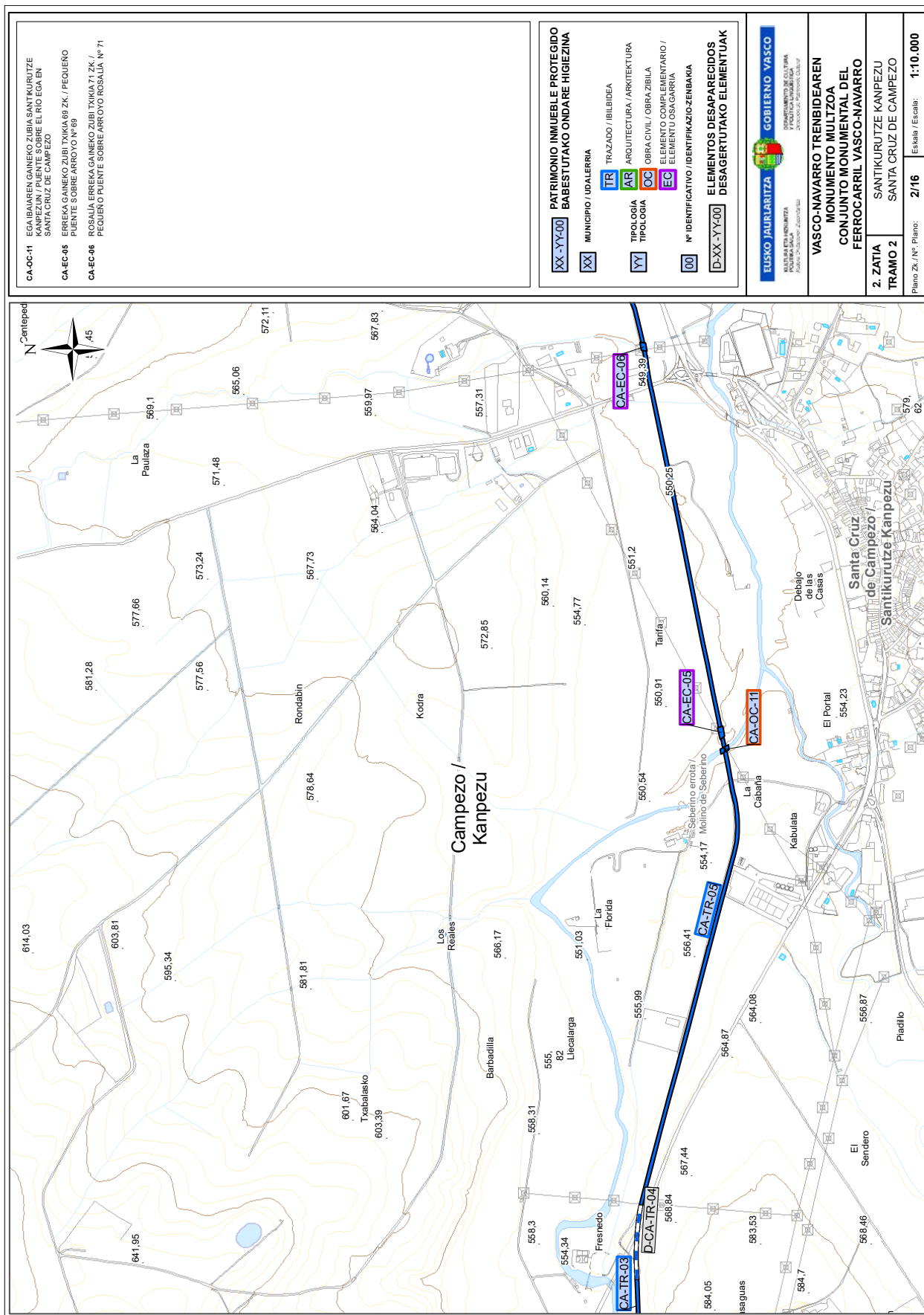
EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO
 NUTRIKAZIO AGINTARITZA / DEPARTAMENTO DE CULTURA Y POLÍTICA LINGÜÍSTICA
 EUSKAL KULTURAREN AGINTARITZA / DEPARTAMENTO DE CULTURA VASCA

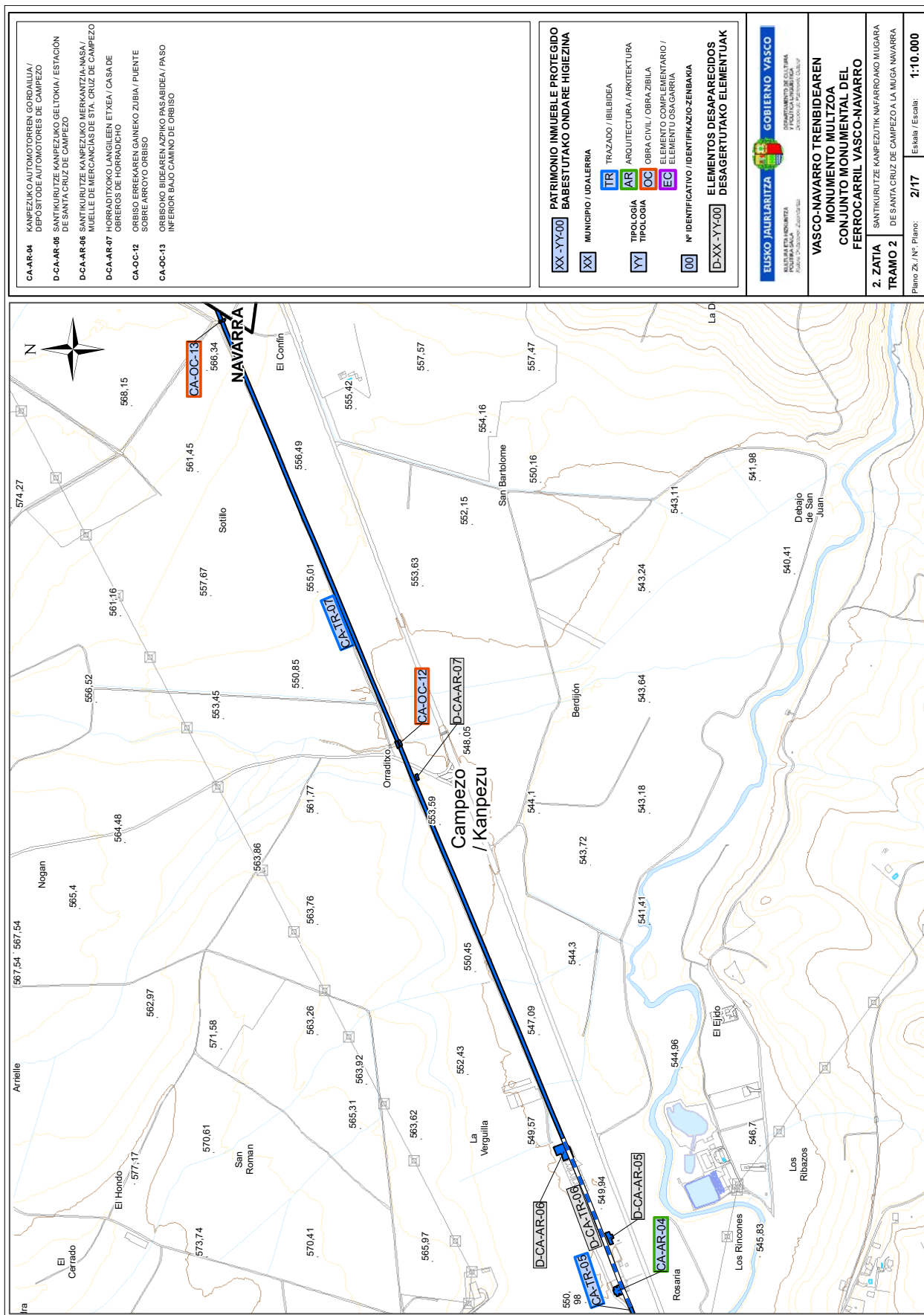
VASCO-NAVARRO TRENBIDEAREN MONUMENTU MULTZOA
CONJUNTO MONUMENTAL DEL FERROCARRIL VASCO-NAVARRO

2. ZATIA / TRAMO 2 ATAURI
 Plano Zk. / Nº Plano: 2/13
 Eskala / Escala: 1:10.000

CA-AR-04 KANPEZUKO AUTOMOTORREN GORDAILUA / DEPÓSITO DE AUTOMOTORES DE CANPEZO DE SANTA CRUZ DE CAMPEZO

D-CA-AR-06 SANTI KRUTZE KANPEZUKO BELTOKIA / ESTACIÓN DE SANTA CRUZ DE CAMPEZO

D-CA-AR-06 SANTI KRUTZE KANPEZUKO MERKANTZIA-HASA / MUELLE DE MERCANCIAS DE STA. CRUZ DE CAMPEZO

D-CA-AR-07 HORRADITXOKO LANGILEEN ETXEA / CASA DE OBREROS DE HORRADITXO

CA-OC-12 ORBISO ERREKAREN GAINERO ZUBIA / PUENTE SOBRE ARROYO ORBISO

CA-OC-13 ORBISOKO BIDEAREN AZTIKO PASA BIDEA / PASO INFERIOR BAJO CAMINO DE ORBISO

XX-YY-00 PATRIMONIO INMUEBLE PROTEGIDO / BABESTUTAKO ONDARE HIGIEZINA

XX MUNICIPIO / UDALERRIA

YY TIPOLOGIA / TIPOLOGIA

00 Nº IDENTIFICATIVO / IDENTIFIKAZIO ZENBAKIA

D-XX-YY-00 ELEMENTOS DESAPARECIDOS / DESAGERTUTAKO ELEMENTUAK

TR TRAZADO / IBILEBIDEA

AR ARQUITECTURA / ARKITEKTURA

OC OBRA CIVIL / OBRA ZIBILA

EC ELEMENTO COMPLEMENTARIO / ELEMENTU OSAGARRIA

EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

DEPARTAMENTO DE CULTURA, POLÍTICA LINGÜÍSTICA Y POLÍTICA TURÍSTICA

NAVARRA

VASCO-NAVARRO TRENBIDEAREN MONUMENTO MULTZOAK

CONJUNTO MONUMENTAL DEL FERROCARRIL VASCO-NAVARRO

2. ZATIA SANTI KRUTZE KANPEZUTIK INFARRAKO MUGARA

TRAMO 2 DE SANTA CRUZ DE CAMPEZO LA MUGA NAVARRA

Plano Zk. / Nº Plano: **2/17** Etkilat / Escala: **1:10.000**

II. ERANSKINA

DESKRIBAPENA

Vasco-Navarro trenbidea iberiar penintsulako bide metrikoko trenbide garrantzitsuenetako bat izan zen, bai trazaduraren luzerarengatik (XIX. mendean eta XX.aren lehen erdian espainiar Estatuan eraiki zen trenbiderik luzeena izan zen, alde handiz), bai eta aurreneko trenbide elektrifikatuetakoa bat izan zelako ere. Ondorioz, Europako trenbiderik onenen mailan zegoen. Erabili izan zen bitartean, trenbideak izen asko izan zituen: hasieran, Anglo deitzen zioten, eta, ondoren, Vasco; Arabako Mendialdean eta Nafarroan, «El Trenico» deitzen zitzaion, eta «karramarro-trena» edo «mendizaleen trena» ere esaten zitzaion.

II.1.– Geografia.

Vasco-Navarro trenbideak 140 km-ko luzera dauka; horietatik, 110,5 kilometro EAEn daude (47 km Gipuzkoan eta 63,5 km Araban), eta gainerakoa, berriz, Nafarroan. EAEn tartean, 16 udalerrri zeharkatzen ditu: Gipuzkoan 6 (Bergara, Oñati, Arrasate / Mondragón, Aretxabaleta, Eskoriatza eta Leintz-Gatzaga) eta Araban 10 (Aramaio, Arratzua-Ubarrundia, Legutio, Vitoria-Gasteiz, Elburgo / Burgelu, Iruraiz-Gauna, Alegría-Dulantzi, San Millán / Donemiliaga, Arraia-Maeztu eta Campezo / Kanpezu).

II.2.– Historia.

Vasco-Navarro trenbidea eraikitzekeo ideia Lehen Karlistada amaitu ostean sortu zen, Estatuak Foruei buruz negoziatzen hasi zenean foru-aldundiekin. 1882an, Estatuak Vasco-Navarro trenbidea eraikitzekeo eta ustiatzekeo kontzesioa eman zuen, eta, Araba eta Gipuzkoako Foru Aldundiek eta Ingalaterrako konpainia batek akordioa lortu ondoren, 1886an, Gasteiz eta Leintz-Gatzaga arteko zatiko lanei ekin zieten, eta handik 3 urtera inauguratu zuten tarte hori. Hurrengo urteetan, linea eraikitzekeo lanekin jarraitu zuten, Eskoriatzara heltzekeo asmoz; baina, finantza-arazoak tarteko, eta obra-zuzendaritza eskasaren ondorioz, lanak 15 urtez baino gehiagoz geldiarazi ziren, eta Estatuak linea konfiskatu zuen.

1914an, Eduardo Datoren ekimenez (Gorteetako diputatua zen Arabako probintziatik, eta Ministroen Kontseiluko presidentea ere bazen), berrekin egin zitzairen Vasco-Navarro trenbidearen lanei; izan ere, Estatuaren eta aldundien arteko akordioa lortu zen, Leintz-Gatzaga eta Bergara arteko zatia finantzatzeko. Hain zuzen ere, Vasco-Navarro trenbidea eta Ferrocarriles Vascongados deitutakoa Bergaran lotuko ziren, eta aipagai dugun linea 1919an iritsi zen udalerrri horretara. Fase hori 1923an amaitu zen, Oñatirako adarra inauguratu zenean, María Cristina erregina bertan zela.

Aldi berean, 1920an, Gasteiz-Lizarra linearen lanei ekin zitzairen. Linea horretako obra-ingeniarriak, Alejandro Mendizábal Peñak, berriro planteatu zuen jatorrizko trazadura, eta, horri esker, linea nabarmen hobetzeaz gain, kostuak ere murriztu zituen. Tarte hori 1927an inauguratu zuten, Miguel Primo de Rivera bertan zela.

Urte batzuk lehenago, 1924an, trenbidearen elektrifikazio-plana onartu zen, baina elektrifikazio-lanak ez ziren 1938ra arte iritsi Vasco-Navarro trenbidekeo azken geltokira (Mekolalde); alegia, gerra zibil betean. Eraiki zuten azken tarteak Andolluko geltokiaren eta Estibalizko Andre Mariaren santutegiaren arteko adartxoak izan zen, 1948an.

1889ko otsailean inauguratu zuten Anglo-Vasco-Navarro trenbidearen lehenengo tarteak, eta 1927ko irailean amaitu zuten trenbidearen proiektu osoa, hau da, ia 40 urte geroago. Hain zuzen ere, trenbideak denbora hori bera eman zuen martxan: aipatutako urtetik hasi, eta 1967ko abenduaren 31ra, orduantxe itxi baitzen. Itxi ondoren, instalazioak abandonatuta geratu ziren, eta

trenbideak eta katenariak desegin zituzten. Eraikinak, berriz, beste hainbat zereginetarako erabiltzen hasi ziren, eta batzuk eraitsi edo etxebizitza gisa birgaitu zituzten.

II.3.– Gaur egungo egoera.

Araban, Vasco-Navarro trenbidearen zati handi bat bide berde gisa berrerabili da, Foru Aldundiak kudeatzen duen Arabako Lurralde Historikoko ibilbide berdeen sarearen barruan. Gainera, beharrezkoak diren azpiegiturak prestatu dira (pasabideak, zubiak, tunelak eta abar), eta, horretarako, lur-berdinketa eta bazterrak garbitu dira; hesiak, barandak, euste-elementuak eta abiadura murrizteko gailuak jarri dira; ibilbidea seinalez tatu da; jatorrizko drainatzeak garbitu eta berriak jarri dira, eta abar. Seinalez tapenean, trenbidearen historia eta jatorrizko azpiegituraren elementuak interpretatzeko panelak jarri dira.

Gipuzkoan, Aretxabaletako, Arrasateko, Bergarako eta Oñatiko hiri- eta industria-sareak inbaditu du trenbidearen trazaduraren zati bat, eta, trazadurari eusten zaion lekuetan, oinezkoentzako edo txirrindularientzako ibilbide-tarte batzuk egokitu dira. Bestalde, higiezinetako batzuk berrerabili egin dira. Landa-eremuetan, hala nola Leintz-Gatzagan eta Eskoriatzako zati batean, lur-berdinketaren zati handi bat bere horretan mantentzen da, eta, kasu askotan, geltokiak etxebizitza gisa aprobetxatu dira, eta geralekuak, berriz, lanabesak edo egurra gordetzeko biltegi gisa.

II.4.– Ondare higiezina.

Vasco-Navarro trenbidearen ondare higiezinak honako ondasun-tipologia hauek ditu:

1.– Trazadura: bide bakarreko bi tartetan egin zen, Gasteizko lotura bikoitzean izan ezik:

– 1. tarte: Gasteiztik Leintz-Gatzagara, eta Mekolalderaino (Bergara).

Leintz-Gatzagarainoko lehenengo tartean, bideak gorantz egiten zuen zuzengune zabaletan eta malda leunetan, Zadorra ibaiaren haranari jarraituz. Leintz-Gatzagako geltokiaren eta Gaztañadiko (Eskoriatza) geralekuaren artean, lineak sigi-saga jarraitzen zuen, gehienez ere % 3ko maldak gaindituz. Hortik Mekolalderaino, bideak beherantz egiten zuen, ibaiaren ibilguari jarraituz. San Prudentzioko adarrak profil leuna zuen, baina etengabe gorantz, Oñatiraino.

– 2. tarte: Gasteiztik Kanpezura.

Trazadurak lerrokadura zuzen eta luzeak zituen, 200 m-ko gutxieneko erradioarekin eta 19 milareneko gehieneko maldarekin. Gasteiztik, bideak leun egiten zuen gora, Zadorra eta Ega ibaien arteko isurialdeen banalerroraino, Donemiliaga eta Arraia-Maeztu udalerrien artean. Hortik, linea Santikurutze Kanpezuraino jaisten zen. Andollutik Estibalitzera bitarteko adartxoak, bestalde, itzulnguru handia egiten zuen santutegira igotzeko.

Trenbidearen zabalera, normalean «trenbide metriko» deitzen zaiona, metro batekoa zen errailen barruko aldean artean, eta penintsulako iparraldeko bide estuko trenbide gehienek erabiltzen zutenaren berdin-berdina zen. Trenbidea kareharrizko balastozko azpi batean zegoen kokatuta. Hain zuzen ere, kareharri hori inguruetakoa harrobietatik hartzen zen. Erraileri dagokienez, lanak hasterakoan, Compañía del Ferrocarril Anglo-Vasco-Navarro konpainiak errail-sorta handi bat erosi zion Belgikako Ougree altzairu-fabrikari, eta, horrekin, Leintz-Gatzagarainoko linea egin zen, eta, ondoren, Eskoriatzarainokoa. Lanei berriro ekin zitzaizenean, Eskoriatza eta Bergara arteko tartean ere erabili ziren. San Prudentzio eta Oñati arteko errailak Bizkaiko Labe Garaietan egin ziren: sekzio handiagoa zuten, eta 32,2 kg/m-ko pisua. Material horrek ondo funtzionatzen zuenez, Lizarratik Gasteizerako tartean eta Estibalitzeko adarrean ere erabili zen, eta, azkenik, trenbidearen elektrifikazioaren ondorioz, Belgikatik ekarritako errail zahar guztiak ordeztu ziren. Errail

gehienak haritzeko trabesen gainean zeuden jarrita, baina, batzuetan, pinu- eta pago-egurrez egindakoak ere erabili ziren. Trenbidea itxi zutenean, errailak eta trabesak erabat desegin zituzten.

2.– Obra zibila.

– 1. tartea: Gasteiztik Leintz-Gatzagara, eta Mekolalderaino (Bergara).

Leintz-Gatzagarainoko lehenengo tartean, lanik esanguratsuena Eskalmendiko zubi metalikoa izan zen: 30 metroko argia zuen eta 1888an eraiki zuten, baina, 1942an, hormigoizko egitura bat jarri zuten haren ordean, harlanduzko zutabeen gainean. Egitura horrek 4 zati zituen, eta horietako batek zirkuluerdiko arkuak zuen. Leintz-Gatzaga eta Gaztañadi artean, 15 tunel eta 3 zubi eraiki ziren Deba ibaiaren gainean, eta, Mekolalderainoko gainerako tartean, beste 13 zubi, modu soilan egindakoak hormigoi armatuzko habeen bitartez, harlanduzko zutabeen gainean (Eugenio de Riverak diseinatu zituen), bai eta 4 tunel ere. San Prudentzioko adarrak Oñati ibaia zeharkatzen zuen, harlanduzko zutabeen gainean eraikitako hormigoizko 5 biaduktoren bitartez.

– 2. tartea: Gasteiztik Kanpezura.

Tarte honetan oso tunel luzeak daude (Laminoria, Atauri eta abar), bai eta garrantzi eta konplexutasun tekniko handiko zubi eta biadaktuak ere (Atauri, Santa Kristina, San Saturnino eta abar). Estibalizko adarrak, aldiz, ez zuen obra garrantzitsurik.

3.– Arkitektura: Eraikinak zenbait modutan diseinatu ziren; hain zuzen ere, trenbidearen erakuntza-etapa bakoitzari lotutako ereduaren arabera:

– 1887tik aurrera, eta Compañía del Ferrocarril Anglo-Vasco-Navarro konpainiak kudeatutako 1. etapan:

Solairu bakarreko eta 3 gelako barrakoi xumeak eraiki zituzten Duranan, Erretanan, Urbinan, Legution, Landan eta Leintz-Gatzagan, oinplano angeluzuzeneko bolumen-eredu baten arabera. Altuera bat eta bi isurkiko estalkia zuten, harlangaitzezko hormaz zeuden eraikita, eta zokaloak, markoak edo bilbadurak ziren beren apaingarri bakarrak. Gasteizen, lehenengo tarte horretako geltoki handi bakarra eraiki zen (Gasteiz Hiria), hain zuzen ere Herrandarren kalean: gaur egun jada ez dago, baina eraikin aparta zen, eta enpresaren administrazio-bulegoak ere hantxe zeuden. 1915ean, beste adar bat inauguratu zen: hirigunean barrena zihoan, eta aipatutako geltokia eta gaur egun desagertuta dagoen Gasteiz Iparraldea izeneko geltokia lotzen zituen. Hain zuzen ere, hortik abiatzen zen Gasteiz-Lizarra linea: egiaz, markesinadun geraleku xume bat zen, Dato kaleko Madril-Irun linearen gaur egungo geltokiaren parean kokatutakoa.

– 1914an, 2. faseari ekin zitzaion, eta Estatuak berriro heldu zien Eskoriatza eta Mekolalde arteko obrei:

Geraleku txiki batzuek gain (Marin, Zarimutz eta Mazmela), Ramón Aguinagak geltoki handiagoak diseinatu zituen: «old english» inspirazio argiko eraikin dotoreak ziren, oinplano angeluzuzenekoak, 2 solairukoak eta teilatupedunak. Gainera, markesina metalikoa zuten nasa nagusian (gaur egun, gehienak desagertuta daude). Eredu horren ezaugarriak honako hauek ziren: zeramikazko teila lauz egindako estalkiak, malda handikoak eta teilatu-hegal nabarmenekoak; triangulu-formako piñoiak; harlanduzko zokalodun harlangaitz-horma ilaratuak; arotzeriak; balaustradak eta teilatu-hegalak, pintatutako zurez egindakoak eta konposiziorako zenbait baliabide erabiltzen zituztenak, esate baterako, arku beheratuak, idi-begiak eta ageriko adreiluak ateburuetan, inpostetan eta bilbadura faltsuetan.

– 1920tik aurrera, 3. fasean, Gasteiztik Lizarrarako tartea egin zen:

Eragin ingeleseko estilo eklektikoak Alejandro de la Peña Mendizabal ingeniariak diseinatutako geltokietan jo zuen goia: Olarizu, Otazu, Aberasturi, Andollu, Ereñxun, Gauna, Uribarri-Jauregi,

Laminoria, Maeztu, Atauri, Antoñana eta Kanpezukoetan, hain zuzen ere. Geltoki handiak ziren, herri horiekin alderatuta. Denek zuten merkantziatarako nasa partzialki estalita, Atauri, Laminoria, Uribarri-Jauregi, Andollu, Aberasturi eta Gaunakoez izan ezik. Gaur egun, Kanpezu, Laminoria, Uribarri-Jauregi, Gauna eta Olarizuko geltokiak desagertuta daude. Fase horretan,aldi berean, San Prudentziotik Oñatirako adarrari ekin zitzaion, eta Aguinagaren geltoki-eredua errepikatu zuten hor. Oñatin, alabaina, estilo errenazentistako harlanduzko eraikin aparta eraiki zuten, bertako arkitekturari inspiratuta.

– 1938 aldera, Gasteiztik Mekolalderako tartearen elektrifikazioaren ondorioz:

Explotación de Ferrocarriles del Estado (Estatuko Trenbideen Ustiapena) izeneko organismoak berriro egin zituen Gasteiz eta Leintz-Gatzaga arteko geltokirik zaharrenak, eta bidaiarien zerbitzurako eraikin berriak egin zituen Duranan (gaur egun desagertuta), Erretanan, Legutioko Villarrealen eta Landan. Eraikin horiek bertako estilo arkitektoniko eklektikoan egin zituzten, eragin ingeleseko xehetasunak ere gehituz. Altuera bikoitza zuten, bi isurkiko teilatua, eta teilatu-hegal handiak, jabolioez hornituak, zurezko barne-egiturarekin, harlangaitz-horma ilaratuekin, harlanduzko hormekin beheko solairuko eskantzuetan, eta fabrikako hormekin goiko solairuan, horma-atalez, ageriko adreiluz eta zurezko egitura faltsuz estalita, konposizio-baliabide gisa. Orduan, hasierako instalazioak merkantziatarako nasa gisa eta trenbideetarako eta obretarako biltegi gisa egokitu zituzten.

Mantentze-lanetako instalazioak, berriz, oso sakabanatuta zeuden: Oñatin, Gasteiz Hirian, Olarizun eta Santikurutze Kanpezun zeuden horretarako egoitzak. Hala ere, tailer nagusiak Gasteizen egon ziren beti, eta gainerakoak, gehienetan, garajetarako baino ez ziren erabiltzen, eta horietan ez zen garrantzi handiko lanik egiten: material mugikorra berrikustea, besterik ez.

4.– Elektrifikazio-sistema:

Vasco-Navarro trenbidea korrante zuzeneko 1.500 volteko elikadura-tentsioarekin elektrifikatu zen, bi etapatan:

– 1929an, Gasteiz eta Lizarra artean:

Energia Artabiako Jauzitik zetorren (Urederra ibaiaren gainean, Lizarratik gertu), eta 30.000 voltetan heltzen zen Burbako (Nafarroa) azpiestaziora, korrante alferno trifasikoan. Hortik, linea trifilar bat irteten zen Uribarri-Jauregiko geltokiko Errotaldeko transformazio-azpizentralera, eta, handik, 3.000 volteko linea osagarri bat zihoan Gasteizeraino. Linea horrek geltokietako transformazio-postuak elikatzen zituen, argiztapen-zerbitzuetarako, nasetako txirrinetarako, katigamenduetarako eta argi-seinaleetarako.

Elektrizitate-hornidura bikoizteko asmoz, eta Artabiako Jauziaren gorabeherari aurre egiteko, Antoñanan azpizentral bat eraiki zen, eta hor beste linea batetik hartzen zen energia: hain zuzen ere, Cotijoko Jauzia (Ebro ibaiaren gainean, Logroñotik gertu) eta Beasain (Gipuzkoa) lotzen zituen lineatik.

1955ean, elikadura-sistema aldatu zuten, eta, horretarako, Ormaiztegi-Gasteiz goi-tentsioko linearen eraikuntza aprobetxatu zuten, Uribarri-Jauregiko azpiestaziora zihoan zuzeneko hargune bat instalatzeko.

Elektrifikazio-sistema horretatik Errotalde eta Antoñanako azpiestazioak baino ez dira geratzen, baita tunelen barruko katenariaren euskarrietako batzuk ere.

– 1938an, Gasteiztik Mekolaldera bitarteko zatian, eta Oñatiko adarrean:

Azpiestazioak (gaur egun desagertuta daude) estilo erregionalistako eraikinetan instalatu ziren, Legutioko Villarrealgo geltokiaren eta Arrasateko geltokiaren ondoan. Transformazio-ekipoak Gasteiz-Lizarra tartekoen antzekoak ziren, baina irteerako potentzia 500 Kw-ra handitu zen.

5.– Elementu osagarriak:

Garrantzi txikiagoko eta hainbat motatako ondasunak dira (trenbideetako biltegiak, geraleku txikiak, euste-hormak, drainatzeak, lubakiak, erreken gaineko zubi txikiak, pontoiak, geltokietako nasak, deskarga-lekuak, zamalekuak eta abar), trenbide-sistemaren parte direnak eta sistema hori interpretatzen eta ulertzen laguntzen dutenak.

II.5.– Ondare higigarria.

Vasco-Navarro trenbideak Espainiako bide estuko material mugikorrekotako parkerik zabalenetakoa izan du: alde batetik, hiru trakzio-motetako motorrak izan ditu (lurrun bidezkoak, elektrikoak eta konbustio elektrikoak), eta, bestetik, atoi material handia (ardatz-autoak, bogieak, egurrezkoak, metalikoak eta abar). Horiek guztiak Estatuko eta atzerriko fabrikatzaile ospetsuenetako batzuek egin zituzten: Ashburyk, Siemens Schukertek, Maquinista Terrestre y Marítima enpresak, Carde y Escoriaza enpresak, eta CAFek, besteak beste.

Oraindik mantentzen diren objektuetatik, tipologiarik adierazgarrienak jaso dira Monumentu Multzo honetan:

– 11. zenbakiko lurrun-lokomotorea: Eusko Trenbideak sozietatearen jabetzakoa da. 1991ko udazkenean «kosmetikoki» zaharberitu zen, eta Oñatiko geltokiaren aurreko monumentu gisa kontserbatzen da. Korrosio- eta degradazio-sintoma argiak ditu, baina Udalak zaharberitzeko interesa agertu du.

– 3002 automotor elektrikoa: Eusko Trenbideak sozietatearen jabetzakoa da. Azpeitiko Burdinbidearen Museoak zaharberitu zuen, eta hantxe dago ikusgai 1995etik.

– Z02 areto-kotxea: 1992an eskuratu zen Azpeitiko Burdinbidearen Museorako, eta hantxe dago ikusgai, 1993an zaharberitu zutenetik.

– C bidaiari-kotxea: 1992an eskuratu zen Azpeitiko Burdinbidearen Museorako, eta hantxe dago ikusgai, 1993an zaharberitu zutenetik.

– Bidaiari-kotxea: Eusko Trenbideak sozietatearen jabetzakoa da. 1998an istripu larria izan zuen: errailetik irten zen. Azpeitiko Burdinbidearen Museoan dago, zaharberitzeko funtsen zain.

III. ERANSKINA

BABES-ERREGIMENA

I. KAPITULUA

BABES-ARAUBIDEAREN EZAUGARRIAK

1. artikulua.– Xedea.

Babes-araubide honek osatu egiten du Vasco-Navarro trenbidearen Euskal Autonomia Erkidegoko tartearen, Monumentu Multzoaren kategoriarekin, babes bereziko kultura-ondasun izendatzeko deklarazioa, Euskal Kultura Ondareari buruzko maiatzaren 9ko 6/2019 Legearen 16. artikulua betez. Era berean, ondasun horretan onartuta eta debekatuta dauden jarduerak zehazten dira.

2. artikulua.– Aplikazio eremua.

1.– Babes-araubide honetako aginduak Vasco-Navarro trenbidearen Monumentu Multzoa osatzen duten eta I. eranskinean definitutako mugaketaren barruan dauden ondasun guztiei aplikatuko zaizkie.

2.– Vasco-Navarro trenbidearen Monumentu Multzoa osatzen duten eta aurretiaz kultura-ondasun deklaratu diren ondasunei babes-araubide honetan jasotako araudia aplikatuko zaie lehenetasunez, eta, araubide honetan aurreikusita ez dagoenerako, dagozkion aurretiazko deklarazioak aplikatuko zaizkie modu osagarrian.

3.– Monumentu Multzoaren mugaketan sartuta dauden eta aurretiaz Balizko Arkeologia Gunearen deklarazioa izan duten zonaldeek babes-araubide hau izango dute: Euskal Kultura Ondareari buruzko 6/2019 Legearen 65. artikulua, eta Balizko Arkeologia Guneak finkatzeko araudia ezarzen duen urriaren 8ko 234/1996 Dekretuaren 7. artikulua eta horrekin bat datozenak.

4.– Espediente honetan ezarritako zehaztapenak nahitaez bete beharko dira, aurretik ezarritako edo eremu berean beste araudi sektorial batzuetan ezar daitezkeen beste xedapen guztiak betetzeari kalterik egin gabe, bereziki Ibilbide Berdeak eta/edo Bizikleta Bideak egokitzeko xedea duen foru-arauditik eratorritakoak, hemen arautzen diren eta araubide honetan ezarritakoak baino murriztaileagoak diren alderdietan.

3. artikulua.– Izaera loteslea.

1.– Eranskin honetako aginduak lotesleak dira, eta bertan aurreikusitako babes-neurrien arabera kontserbatu beharko da babestutako kultura-ondasuna.

2.– Hirigintza-, lurralde- eta ingurumen-antolamenduko tresnek beren baitan jaso beharko dituzte babestutako kultura-ondasunaren babesa eta kontserbazioa bermatzeko behar diren zehaztapenak. Horretarako, Eusko Jaurlaritzan kultura-ondarearen eskumena duen sailaren aldeko txostena izan beharko dute, 6/2019 Legearen 47. artikuluekin bat etorriz.

4. artikulua.– Babestu beharreko balio kulturalak eta ondasunak.

1.– Kultura-ondasunaren deklarazio hau eragin duen ondare-balorazioaren arabera, Vasco-Navarro trenbidearen Monumentu Multzoa ondasun aparta da EAEko industria-ondarean, eta balio kultural hauek ditu:

– Balio historikoa: ia 80 urteko bizitza erabilgarria izan zuen, eta trenbideak eragin handia izan zuen lotzen zituen udalerrri eta eskualdeen garapenean; zehazki, gizarteari, industriari eta hirigintzaren arloko garapenean. Gainera, oraindik kontserbatzen diren obra zibileko elementu askok eta eraikin askok ehun urte ere badituzte honezkero.

– Balio soziala: eragin handia izan zuen erabiltzaileen eguneroko bizimoduetan; izan ere, garraio bide eta komunikaziorako bide izan zen jende askorentzat: landaguneetako biztanleentzat, Debagoieneko fabriketako langileentzat, Arabako industriako langileentzat eta Arabako Lautadako nekazari entzat, besteak beste.

– Balio teknologikoa: Estatuko aurreneko trenbide elektrifikatuetako bat izan zen, eta, lurraldearen orografia gorabeheratsuaren ondorioz, konplexutasun tekniko handiko azpiegitura izan zen.

– Berezitasuna: XIX. mendean eta XX.aren lehen erdian espainiar Estatuan eraikitako bide metrikoko trenbiderik luzeena izan zen.

– Paisaiaren balioa: oso luzea zenez, Vasco-Navarro trenbidea hainbat motatako paisaiak (hiri-koak, industrialak, nekazaritzakoak, meatzaritzakoak eta abar) lotzen zituen ardatza izan zen.

– Lurralde arloko interesa: gizarte-, orografia-, ingurumen- eta hirigintza-aniztasun handiko hiru eskualde lotzen zituelako. Mekolalden Ferrocarriles Vascongados konpainiako trenbidearekin elkartzen zenez, EAEko hiru hiriburuak lehen aldiz geratu ziren trenez lotuta, eta, beraz, abiadura handiko trenen gaur egungo plangintzaren sorburua ere izan zen.

2.– Vasco-Navarro trenbidearen Monumentu Multzooan identifikatutako balioak babesteko asmoz, IV. eta V. eranskinetako zerrendetan jasotako ondasun higiezin eta higigarri guztiak babestuko dira, bai eta horien babes-inguruneak eta zaintza-eremua ere.

3.– Ondasun higiezin babestuak honako tipologia hauetan sailkatzen dira:

– Trenbidearen trazadura babestua: trenbide nagusien eta adarren jatorrizko ibilbidea Euskal Autonomia Erkidegoan zehar, 13. artikuluan zehazten den bezala.

– Obra zibila: trenbide-linearekin batera diseinatutako eta gauzatutako azpiegitura, trazadurak zituen oztopoei aurre egin ahal izateko: ibai-ibilguen kasuan, zubiak; komunikazio-bideen kasuan, gaineko edo azpiko pasabideak; eta, beste elementu orografiko batzuen kasuan, tunelak (mendiak zeudenean) edo biaduktuak (ibarbideak zeudenean).

– Arkitektura: trenbidearen azpiegiturarekin zuzenean lotutako eraikinak; hala nola, geltokiak, biltegiak, zama-lanetarako nasak, automotorren biltegiak, langileen etxeak, transformazio-azpi-zentralak eta azpiestazio elektrikoak.

– Elementu osagarriak: garrantzi txikiagoko ondasunak, trenbidea interpretatzen eta ulertzen laguntzen dutenak; hala nola, biltegi txikiak, geralekuak, euste-hormak, drainatzeak, lubakiak, erreken gaineko zubi txikiak, geltokietako nasak, deskarga-lekuak eta zamalekuak.

4.– Kontserbatutako trenbide-material mugikorrekotako tipologiarik adierazgarrienen osatzen dute ondare higigarri babestua (tren-makinek eta bagoiek, hain zuzen ere).

5.– Babes-araubide partikularretan, babestu beharreko ondare-balio espezifikoak deskribatzen dira, ondare higiezin eta higigarrien tipologia guztietarako.

II. KAPITULUA

BABES-ARAUBIDE OROKORRA

5. artikulua.– Aplikatu beharreko arau orokorrak.

1.– Babestutako kultura-ondasunak Euskal Kultura Ondareari buruzko maiatzaren 9ko 6/2019 Legean ezarritakoaren mende daude, baimen, erabilera, jarduera, defentsa, zehapen, arau-hauste eta bestelakoei dagokienez, bai eta eremu berean ezarritako beste arau sektorial batzuetako zehaztapenen mende ere, bereziki foru-araudiarekin lotutakoak, horien xedea ibilbide berdeak eta/edo bizikleta-bideak egokitzea baita, babes-araubide honen 2.4 artikuluan ezarritako baldintzetan.

2.– Babestutako kultura-ondasunen jabeak, edukitzaileak eta haren gaineko eskubide errealeen gainerako titularrak behartuta daude hura kontserbatu, zaindu, babestu eta erabiltzera, hirigintzaren eta kultura-ondarearen arloan indarrean dagoen legeriak ezarritako baldintzetan, haren osotasuna ziurtatu dadin, eta ez dadin hura galdu, suntsitu edo hondatu.

3.– Babestutako edozein kultura-ondasunen erabilerak bateragarria izan beharko du babesaren xede diren balio kulturekin, eta, betiere, ondasuna kontserbatuko dela eta haren balioa nabarmenduko dela bermatu beharko da.

4.– Babestutako kultura-ondasunaren titularrek ondasunerako sarbidea bermatu behar dute Euskal Kultura Ondareari buruzko maiatzaren 9ko 6/2019 Legearen 32. artikuluan aurreikusitako baldintzetan, informazioa eta sarbidea emanaz agintari eskudunei edo beren eskumenak egikaritzeko ardura duten funtzionarioei, eta ondasuna modu publikoan bisitatzeko eta aztertzeko aukera emanaz foru-organo eskudunak berariaz baimendutako ikertzaileei.

5.– Babestutako kultura-ondasunak osorik edo partzialki eraisteko, Euskal Kultura Ondareari buruzko maiatzaren 9ko 6/2019 Legearen 51. artikuluan xedatutakoaren arabera jokatu beharko da ezinbestean.

6.– Eranskin honetan jasotako araubide partikularren arabera babes bereziko maila duten kultura-ondasunak lehentasunez erosteko eta atzera eskuratzeko eskubidearen mende egongo dira, Euskal Kultura Ondareari buruzko 6/2019 Legearen 40. artikuluan xedatuta dagoen moduan.

6. artikulua.– Esku-hartzeak baimentzea.

Euskal Kultura Ondareari buruzko maiatzaren 9ko 6/2019 Legearen 33. eta 46. artikuluetan ezarritakoa aplikatuz, monumentu-multzoa osatzen duten kultura-ondasun babestuetan, babes-ingurunean edo babes-eremuan edozein esku-hartze egiteko, dagokion foru-aldundian kultura-ondarearen arloan eskumena duen organoaren baimena beharko da, hirigintza-lizentzia edo administrazio-baimena eman aurretik, hori guztia batera eman beharreko baimen edo lizentziei kalterik egin gabe.

Aurreko paragrafoan xedatutakotik salbuetsita daude lurralde- eta hiri-antolamenduko planetan eta/edo babes-plan berezietan aurreikusitako jarduerak, baldin eta Eusko Jaurlaritzan kultura-ondarearen eskumena duen organoak aldeko txostena ematen badu; kasu horretan, eragindako udalek zuzenean baimenduko dituzte.

7. artikulua.– Esku hartzeko proiektua.

1.– Babestutako kultura-ondasunen gaineko esku-hartzeek proiektu tekniko espezifiko bat beharko dute, ondasunaren eta esku-hartzearen izaerarekin bat datorrena. Ondasunaren titularrak aurkeztu beharko du proiektu hori, dagokion foru-aldundian kultura-ondarearen eskumena duen departamentuak onar dezan.

2.– Edonola ere, babestutako kultura-ondasunean egin beharreko esku-hartzeen aurretik, ondasunaren azterketa historiko-arkitektonikoa edo arkeologikoa egin beharko da, eta beharrezkoa balitz lan horiek profesional eta enpresa espezializatuen esku utzi beharko dira. Profesional eta enpresa horiek, gainera, egiaztatu beharko dute beharrezko gaitasun teknikoa dutela lanak bermerik handienekin egiteko.

Babestutako arkitekturaren kasuan, beharrezkotzat joz gero, Arkitekturaren Arkeologiaren Azterketa eskatu ahal izango da, edozein esku-hartze egin aurretik.

III. KAPITULUA

VASCO-NAVARRO TRENBIDEAREN ONDARE HIGIEZINA

1. ATALA

ONDARE HIGIEZINA BABESTEKO ARAUBIDE OROKORRA

8. artikulua.– Ondare higiezinaren zonifikazioa.

1.– Vasco-Navarro trenbidearen ondasun higiezinetan baimendutako eta debekatutako erabileren, jardueren eta esku-hartzeen araubidea zehazte aldera, babes-inguruneen eta zaintza-eremuaren araberako zonifikazioa ezartzen da. Eremu horiek Monumentu Multzoaren parte dira, eta atal honetan aurreikusitako agindu espezifikoak aplikatuko zaizkie.

2.– Babes-inguruneak bat datoz babestutako, isolatutako edo multzotan taldekatutako ondasun higiezinaren eremurik hurbilenarekin, eta babes-araubide espezifikoak honakoak arautzen ditu: babestutako ondasunak kontserbatzeko eta haiei balioa emateko onargarriak eta beharrezkoak diren esku-hartzeak, bai eta ondare-balioak defendatzearekin bateraezinak izateagatik debekata dauden jarduerak edo jarduketak ere.

3.– Babes-ingurunea honela definitzen da:

– Trazaduraren babes-ingurunea: trazaduraren tarte babestuetarako ezartzen da soilik (13. artikuluan daude definituta), baldin eta ez badira igarotzen hiri-kaleetatik eta ez badaude ondasun-multzo baten babes-ingurunean.

Horren barruan sartzen da lur-berdinketek, bideko elementu funtzionalek, obra zibilek eta elementu osagarriek hartutako azalera, betiere, kasu bakoitzean, kanpoko muga gisa hartuz lur-erazketako edo lubetako ezpondak lur naturalarekiko duen ebaketa-lerroa edo egituren ertzak lursailean duen proiektzio bertikala.

Hiri-lurzoruko kale publikoetatik igarotzen diren tarteetan, babestutako trazadura eta haren babes-ingurunea bat datoz kalearekin zabalera osoarekin.

– Ondasun-multzoen babes-ingurunea: I. eranskineko planoetan grafiatutako eremua da, unitate funtzional edo bisual identifikagarria osatzen duten tipologia desberdineko ondasun higiezinaren multzoetarako. Zehazki, honako hauek identifikatu dira: Gasteizen, Erretana eta Estibalizko multzoak; Legution, Urbina eta Villarrealgo multzoak; Arratzua-Ubarrundian, Landako multzoa; Leintz-Gatzagako multzoa; Eskoriatzan, Maringo multzoa; Iruaiz-Gaunan, Ereintxun eta Uribarri-Jauregiko multzoak; Arraia-Maeztun, Atauriko multzoa; eta Kanpezun, Antoñanako multzoa.

– Arkitektura isolatuaren babes-ingurunea: eraikinen fatxadetik 15 m-ko distantziara osatzen duten eremua da, eta, hala badagokio, trazaduraren babes-ingurunearen edo inguruko bideen kanpoko muga, horiek 15 m-tik beherako distantziara daudenean.

4.– Zaintza-eremua Monumentu Multzoko ingurumen- eta paisaia-balioen babes-eremu orokorra da, edozein lurralde-, sektore- edo udal-plangintzak baldintzatzaile gainjarritakotzat hartu behar duena trenbidearen ondare-balioa integratu, babestu eta sustatzeko orduan.

Zaintza-eremu hori ez da eraginkorra hiri-eremuetan, ez eta ondasun-multzo baten babes-ingurunean ere. Trazaduraren tarte babestuetan baino ez da ezartzen, eta bat dator alboetan dauden

5 m-ko zabalerako bi zerrendarekin, 3. apartatuko irizpideen arabera definitutako trazaduraren babes-ingurunearen kanpoko ertzetik neurtuta.

9. artikulua.– Babes-inguruneetan esku hartzeko araubide espezifikoa.

1.– Trazaduraren, ondasun-multzoen eta arkitektura isolatuaren babes-inguruneetan, indartu egingo da multzoaren trenbide- eta industria-izaera, eta altzariak, argiztapena eta norabide- eta interpretazio-seinaleak multzoaren ingurumen-balioarekin integratu eta harmonizatuko dira.

2.– Zehazki, honako esku-hartze hauek baimenduko dira, baldin eta babestutako ondasunaren babes-araubide espezifikoarekin bateragarriak badira:

– Irisgarritasuna hobetzea, ingurunearen balio kulturekin bat datozen materialak eta diseinuak erabiliz, ondasunen elementu bereizgarriak ezkutatu gabe eta haien osotasuna eta benetakotasuna mantenduz.

– Hiri-altzari txikiak instalatzea.

– Seinaleak eta segurtasun-elementuak jartzea, baldin eta dagokion foru-aldundiaren bizikleta-bideen eta/edo ibilbide berdeen araudi-erregulazioan eskumena duen erakundearen alde aurreko baimena badago horiek gauzatzeko, babes-araubide honen 6. artikuluan adierazitakoaz gain.

– Zuhaixka-landareak garbitzea eta sastrakak kentzea.

– Babestutako kultura-ondasunak edo haien babes-ingurunea ikusteari, hautemateari, aztertzeari edo gozatzeari eragiten dion edozein gehigarri kentzea.

– Lurrak mugitzea, Monumentu Multzoa kontserbatzen eta hobetzen lagunduko duten zerbitzu-azpiegiturak eta instalazioak jartzeko.

– Edozein kultura-ondasunetatik hurbil dauden zuhaitzen eta landareen mozketa selektiboa, egiaztatzen bada kultura-ondasunetan nolabaiteko eragina dutela, zaharberritzearekin bateraezina direla, edo ondare-multzoaren interpretazioa hutsaltzen dutela.

3.– Babes-inguruneetan, debekatuta dago eraikuntzak egitea eta babestutako ondasunen kutsadura bisuala edo pertzeptiboa eragitea; hau da, ondasuna edo haren ingurunea ikustea eragotzi, zaildu edo distortsionatzen duen edozein esku-hartze, erabilera edo ekintza puntual egitea. Zehazki, elementu hauek ezin izango dute babestutako kultura-ondasunen esparru bisuala eten:

– Energia edo telekomunikazioa banatu, sortu eta kontsumitzeko instalazioak.

– Errotuluak, seinaleak, hesiak eta kanpoko publizitatea.

– Hiri-altzariak (horren barruan sartzen dira itxiturak, olanak, mahaitxoak edo kanpoko argiak).

– Hiri-hondakinak biltzeko elementuak.

– Beste zuhaitz-espezie batzuk landatzea.

4.– Babes-ingurune baten barruan dauden baina IV. eranskinean babestutako kultura-ondasun gisa berariaz aipatzen ez diren ondasun higiezinak babesik gabeko ondasuntzat hartuko dira, eta horietan edozein esku-hartze mota onartuko da, eraispena barne. Hala ere, lurpeko hondakinak kontserbatu ahal izango dira, foru-organo eskudunak hala erabakitzen duenean, esku-hartze arkeologikoak ematen dituen emaitzen arabera. Ondasun horiek eraberritzeko edo ordeztzeko

jarduketetan, ez da bolumen-aldaketarik edo lerrokadurarik onartuko, salbu eta, foru-organo eskudunaren iritziz, ondasunari edo trenbideari balioa ematen laguntzen badute, eta, nolana ere, morfologiari eta materialei dagokienez, Monumentu Multzoaren ezaugarri adierazgarrienen araber diseinatuko dira.

5.– Babes-ingurunean egindako obra txikiak, betiere kultura-ondasun babestuan eragin materialik edo bisualik ez badute, dagokion foru-aldundian kultura-ondarearen eskumena duen organoari jakinarazi beharko zaizkio, gutxienez hilabete (1) lehenago.

10. artikulua.– Zaintza-eremuan esku hartzeko araubide espezifikoa.

1.– Zaintza-eremuan, udal-plangintzak erabileren eta jardueren araubidea zehaztu behar du; besteak beste, eraikin eta urbanizazio berriek trenbidearen trazadurarekiko izan behar duten gutxienerako tartea, bai eta horiek diseinatzeko eta gauzatzeko baldintzak ere.

Hala ere, babes-eremuaren barruan dauden eta babesik ez duten higiezin kasuan, babes-araubide honetako 9. artikuluko 4. puntuan xedatutakoa aplikatuko da.

2.– Araudi horretan, bai eta zaintza-eremuan edozein jarduketa baimentzeko orduan ere, Vasco-Navarro trenbidearen Monumentu Multzoaren balio kulturalak errespetatzen direla eta irizpide hauek betetzen direla bermatu behar da:

– Trenbide-sistemaren interpretazio osoa bermatzea.

– Trenbideak lurraldetik eta lurralderantz duen irisgarritasuna ahalbidetzea, eta, bereziki, interesgarriak diren natura-, landa-, hiri- edo industria-giroetako paisaiei dagokienez.

– Babestutako ondasunak ikusaraztea, eta gauza bera egitea ondasunen eta erlazionatutako gainerako elementu eta espazio funtzionalen arteko loturarekin.

– Paisaiaren degradazioa saihestea, trenbidearen trazaduratik hautematen den bezala; aldi berean, esparru bisualaren interferentzia itzulezinak ere saihestea.

– Monumentu Multzoaren kutsadura bisuala eta akustikoa saihestea.

11. artikulua.– Ondare higiezinan esku hartzeko irizpide orokorrak.

1.– IV. eranskinean adierazitako ondasun higiezin babestuetan egiten diren esku-hartzeek bermatu egingo dute ondasun horien gaineko ezagutza, kontserbazioa, zaharberritzea eta birgaitzea, ondasun horiek eta inguruko ingurumen-balioak nabarmentzeko.

2.– Babestutako kultura-ondasunaren balio kulturalak transmititzen direla bermatzeko, oinarritzko jarduketa-printzipio hauek ezartzen dira: ezinbesteko eta gutxienerako esku-hartzea, prozeduren itzulgarritasuna, eta osotasuna eta benetakotasuna mantentzea.

3.– Debekatutzat joko da ondare higiezinari kalte egiten dion edo multzoaren irudia eta interpretazioa desitxuratzen edo degradatzen duen edozein esku-hartze, erabilera edo jarduera.

4.– Esku-hartzeek errespetatu egingo dituzte ondasunean bizirik dirauten eta ondasunaren bila-kaerari buruzko informazio esanguratsua ematen duten garai guztietako eranskin interesgarriak.

5.– Baimentzen diren gehikuntzek multzoaren harmonia errespetatu beharko dute, baina jatorrizko zatietatik bereiziko dira, faltsifikazio historikoak edo artistikoak eragozteko.

6.– Debekatuta dago babestutako ondasunaren teknika edo materialekin edo babestu beharreko balioekin bateragarriak ez diren teknikak eta materialak erabiltzea. Esku-hartzeetan erabilitako

teknikek eta materialek behar bezala bermatutako portaerak eta emaitzak eman beharko dituzte; zehazki, esperientziak edo ikerketak bermatutakoak.

7.– Babestutako kultura-ondasunetan, haien babes-inguruneetan edo zaintza-eremuetan onar daitezkeen esku-hartze guztietan, ingurumen-inpakturik txikiena duten aukera teknikoek izango dute lehentasuna, eta aukera horiek kontuan hartuko dute nolako eragina duten faunaren ugaltze-zikloetan.

12. artikulua.– Ondare higiezinaren irisgarritasun unibertsaleko arrazoizko neurriak.

1.– Euskal Kultura Ondareari buruzko maiatzaren 9ko 6/2019 Legearen 32.4 artikulua betez, zenbait neurri arrazoizkotzat joko dira; hain zuzen ere, mugikortasun urriko pertsonak kultura-ondasun babestura modu autonomoan heltzeko aukera emango duten neurriak. Edonola ere, doikuntza horiek bateragarriak izan beharko dute babestutako balio kulturalekin.

2.– Trenbidearen trazadura eta obra zibila diseinatu eta egin zirenean, garai hartako trenbidearen prestazio teknikoak hartu ziren kontuan; beraz, motorrik gabeko ibilbide gisa prestatzerakoan, jatorrizko ezaugarri horiek ez dira funtsean aldatu behar (bidearen zabalera, luzetarako eta zeharkako maldak, biraketa-erradioak eta abar), irisgarritasun unibertsaleko baldintzetara egokitzeko. Nolanahi ere, zenbait doikuntza puntual onartuko dira, geltokietako nasetatik lur-berdinketara iristeko edo sarbide alternatibo berriak egiteko aukera emango duten desnibel txikiak kentzeko. Nasetan babes-hesiak jartzea saihestu beharko da.

3.– 1. mailako edo babes bereziko arkitekturan, komunikazio bertikala baldintza irisgarrietan ahalbidetzeko esku-hartzeak egin diren eraikinen kasuan, ez da beharrezkotzat jotzen jarduketa berririk egitea, kanpoaldetik eraikinetarako irisgarritasunean egokitzapen txikiak egitea izan ezik.

Egokitzapen txiki horietatik haratago irisgarritasunaren arloan esku-hartzeak behar dituzten eraikinen kasuan, artikulua honen laugarren puntuan xedatutakoari jarraituko zaio.

4.– 2. eta 3. mailako arkitekturan eta altuera bat baino gehiagokoetan, gehikuntzak egitea onartuko da, higiezina egokitzeko hala egin behar denean, eta, ahal dela, barnealdean, betiere ezinbesteko eta gutxieneko esku-hartzearen eta itzulgarritasunaren printzipioei jarraikiz, eraikinen ondare-balioekin bateragarriak diren teknikak eta materialak erabilia, higiezina desitxuratu gabe edo hura ikustea oztopatu gabe, eta egituraren egonkortasuna eta osotasuna kaltetu gabe.

5.– 2. mailako B azpimailan dauden eraikinak edo babes ertainekoak sendotzeko jarduketek ez dute irisgarritasun-neurririk behar. Berrerabiliz gero, aurreko apartatuan babes ertainerako ezarritako irizpideak hartuko dira erreferentziazat.

6.– Esku-hartze guztietan, aukera berritzaileak ezarri beharko dira, ahalik eta egokitzapen eraginkorrena ahalbidetzeko, eta, betiere, babestutako kultura-ondasunaren ondare-balioak zaindu beharko dira.

2. ATALA

TRAZADURA BABESTEKO ARAUBIDE PARTIKULARRA

13. artikulua.– Babestutako trazaduraren eta haren balio kulturalen definizioa.

1.– Monumentu Multzooan babestutako trenbidearen trazadurak bat egiten du jatorrizko ibilbideko zenbait tarterekin; hain zuzen ere, oraindik lur-berdinketa mantentzen duten tarteekin edo berreskuratzeke moduan dutenekin (lerro jarraituan daude grafiatuta I. eranskineko mugaketa-planoetan).

2.– Lurzoruaren okupazio berrien ondorioz (urbanizazioak, errepideak, industria-instalazioak eta abar) desagertu diren tarteak I. eranskinean daude identifikatuta (lerro etenean daude grafia-tuta), soilik jatorrizko trenbide-linearen trazadura osoa erregistratu eta interpretatzeko asmoz.

Desagertutako tarte horiei ez zaie aplikatuko II. eta III. kapituluetan (1. atala) ezarritako babes-araubide orokorra, ezta 14. artikuluan araututako araubide espezifikoa ere.

3.– Hauek dira Vasco-Navarro trenbidearen babestutako trazaduraren balio kulturalak:

– Konektagarritasuna: Monumentu Multzoa osatzen duten elementu guztiak lotzen dituen ardatz gisa. Horri esker, unitate kultural argia eta mugatzeko modukoa eratzen da.

– Berezitasuna: espainiar Estatu osoan eraikitako bide metrikoko trenbiderik luzeena izan zen.

– Interpretaziorako gaitasuna: trenbidea ulertzeko gakorik esanguratsuena da, sistemak eta haren elementuen arteko harremanek nola funtzionatzen zuten interpretatzeko.

– Balio funtzionala: ahalmena duelako motorrik gabeko mugikortasun-modu berriak (tokikoak edo eskualdekoak) bideratzeko.

4.– Deskribatutako ondare-balioen garrantzia dela eta, trenbidearen trazadurari babes bereziko maila eman behar zaio.

14. artikulua.– Babestutako trazaduran esku hartzeko araubidea.

1.– Vasco-Navarro trenbidearen babestutako trazaduran egiten den jarduketa oro ibilbidearen jarraitutasuna bermatzera egongo da bideratuta, bai eta sistema eta haren trenbide- eta industria-izaera interpretatzen laguntzera ere.

2.– Trazaduraren ikerketa zientifikoarekin lotutako erabilerak eta jarduerak lehenetsiko dira, jatorrizko bidea eta bere elementu funtzionalak aurkitu eta berreskuratzeko.

3.– Jarduera kulturalak egin eta sustatu ahal izango dira, betiere bateragarriak badira lur-berdinketaren eta trenbideari lotutako gainerako elementuen kontserbazioarekin, eta Vasco-Navarro trenbidearen ondare-balioen berri emateko balio badute.

4.– Hiri-kaleetatik igarotzen ez den trazadura babestuaren kasuan, erabilera bateragarria izango da hala motorrik gabeko ibilgailuetarako nola motor elektriko txikiko ibilgailuetarako; betiere, horren ondorioz, jatorrizko bidea edo lur-berdinketa edo haren elementu funtzionalak ez badira suntsitzen edo modu itzulezinean eraldatzen.

Aurreko paragrafoan xedatutakoaren salbuespen gisa, onargarritzat jotzen da zaintzari, mantentze-lanei eta zerbitzu publikoari lotutako ibilgailu motordunen zirkulazioa (anbulantziak, suhiltzaileak edo polizia, adibidez).

Era berean, salbuespen gisa onar daitezke nekazaritzako, basogintzako edo abeltzaintzako erabilerak kudeatzeko ibilgailu motordunak, baita inguruko baserrietara sartzeko ibilgailuak ere, baldin eta sarbide alternatiborik ez badago eta ibilbidearen funtzionaltasunean eraginik ez badu. Kalteak gertatuz gero zorua berrezartzea bermatuko duten bermeak ezarri beharko dira, eta horrek babes-araubide honen 6. artikuluan aipatzen den aldeko txostena izan beharko du, eta trazadura bizikleta-bide edo/eta ibilbide berde gisa egokitu bada, arlo horretan eskumena duen foru-erakundearen aldeko txostena ere izango du.

5.– Hiri-kaleetatik igarotzen den trazadura babestuaren kasuan, erabilera bateragarritzat hartuko da hura ibilbide motorizatu gisa erabiltzea, betiere udal-plangintzan hala aurreikusten bada.

6.– Vasco-Navarro trenbidearen babestutako trazaduran, jarduketa hauek onartuko dira:

– Lur-berdinketa eta ingurumen-balioa duten elementu osagarriak sendotzea, zaharberritzea eta balioa ematea.

– Lur-berdinketaren zorua konpontzea; ahal dela, zoruaren akaberak biguna izan beharko du.

– Bidea eta/edo lur-berdinketa egokitzea, motorrik gabeko ibilbide gisa erabilia izan dadin. Nola-nahi ere, jatorrizko zabalerari eutsiko zaio oraindik bide berde edo bizikleta-bide gisa egokitu ez diren tarteetan.

Salbuespen gisa, Vasco-Navarro trenbidean kontserbatutako trazadura-tarteetan, Ibilbide Berde eta/edo Bizikleta Bide gisa egokitzeko esku-hartze puntualak onartuko dira, gai hori arautzen duen foru-araudiarekin bat etorritik. Berariazko proiektu tekniko bidez justifikatu beharko da lur-berdinketaren jatorrizko zabalerari eutsiko dion beste irtenbide baten bideraezintasun teknikoa edo ekonomikoa.

– Monumentu-multzoaren kontserbazioarekin, hobekuntzarekin eta gozamenarekin lotutako azpiegiturak seinaleztatze eta gauzatzeko elementuak, zerbitzuen eroanbideak eta instalazioak instalatzea, baldin eta horiek gauzatzeko dagokion foru-aldundiaren bizikleta-bideen eta/edo ibilbide berdeen arau-erregulazioan eskumena duen erakundearen aurretiazko baimena badu, babes-araubide honen 6. artikuluan adierazitakoaz gain.

– Trenbidearekin zerikusirik ez duen elementu oro kentzea, baldin eta trenbidea eraiki ondoren gehitu bada, babestutako ondasunak ikusteko aukera degradatzen edo oztopatzen badu, edo trenbide-sistemaren interpretazioa eragozten badu; esate baterako, lursailtako itxitura berriak, zuhaitziak, eraikuntza osagarri txikiak eta abar.

7.– Aurreko obrak egiten diren bitartean, eta lur-berdinketaren jatorrizko oinarriak edo bideko elementuak aurkituz gero (hala nola, errailak, trabesak edo katenariak), beharrezkoak diren arkeologia-lanak egin beharko dira, kultura-ondarearen eskumena duen foru-organoak ezarritako irismenarekin.

8.– Jarduketa sektorial puntualen ondoriozko behin-behineko desbideratze orok kultura-ondarearen eskumena duen foru-organoaren baimena beharko du.

9.– Herrien barrutik doazen tarteetan, eta, zehazki, Vasco-Navarro trenbidearen ibilbidea kale publikoetan barrena igarotzen denean, babestutako trazadura kalearen zabalera osoa izango da. Tarte horiek udal-plangintzak arautuko ditu, eta ibilbide publikoa inola ere ez desagerraraztea izango da muga bakarra.

3. ATALA

OBRA ZIBILA BABESTEKO ARAUBIDE PARTIKULARRA

15. artikulua.– Babestutako obra zibilaren eta haren balio kulturalen definizioa.

1.– Vasco-Navarro trenbidearen Monumentu Multzoan babestutako obra zibila IV. eranskineko 1. zerrendan jasotakoa da. Obra zibileko ondasun bakoitzaren ondare-balioen garrantziaren arabera, balio horiek babes bereziko (IV.1.1 zerrenda) edo ertaineko (IV.1.2 zerrenda) mailetan sartuko dira.

2.– VI. eranskineko 1. zerrendan, trenbideari lotutako obra zibila ere aipatzen da, baina gaur egun desagertuta edo berreraikita dagoena. Jatorrizko trenbide-sistemaren interpretazio osoa ahalbidetzea da zerrenda horren asmoa, soil-soilik.

3.– Babestutako obra zibilak, kasu bakoitzean, ondare-balio hauek edo hauetako batzuk ditu:

– Proiektuaren eta eraikuntzaren kalitate teknikoa: bereziki, tunelen eta biaduktuen egituren konplexutasunagatik.

– Egituren balioa: gaineko pasabideek, zubiek, tunelek eta biaduktuek jatorrizko sostengu-egituren sistema kontserbatzen dute.

– Balio funtzionala: trazaduraren jarraitutasuna bermatzeagatik, orografiak edo beste bide batzuek trazadura eteten duten lekuetan.

– Interpretaziorako gaitasuna: trenbide-sistemaren funtzionamendua eta trazadura interpretatzeko gako berriak ematen dituzte.

– Balio arkeologikoa: arkitekturaren arkeologiaren aztergai diren obra zibileko elementu guztietarako.

16. artikulua.– Obra zibiletan esku hartzeko araubide orokorra.

1.– Obra zibiletan onartutako jarduketek ezaugarri hauek bete eta sustatu behar dituzte:

– Trenbidearen trazaduraren jarraitutasuna.

– Trazaduraren eta babestutako ondasunen arteko erlazioa, eta ondasunek beraien artean duten erlazioa.

– Obra zibilaren funtzionaltasuna eta bertatik segurtasunez igarotzeko aukera.

2.– Obra zibilaren babes-ingurunearen barruan dauden ibilgailuratze-plazatxoek, galtzaden, espaloien eta bazterguneen espazio funtzionala azalerek eta kokapenek aldaketa puntualak izan ditzakete, baldin eta aldaketa horiek Vasco-Navarro trenbidera heltzeko modua edo trenbidearen berri emateko modua hobetzearekin erlazionatutako erabileretarako izango badira, eta, betiere, babestutako ondasunen esparru bisuala eragotzi gabe.

3.– Biadaktuak, zubiak, tunelak eta gaineko zein azpiko pasabideak ezin dira beren kokalekue-tatik bereizi, eta, beraz, ezin dira mugitu.

17. artikulua.– Babes bereziko obra zibiletan esku hartzeko araubidea.

1.– Babes berezia duten obra zibiletan, jatorrizko egoera lehengoratzeko jarduketak onartuko dira; honako hauek, zehazki: fabrikako lanak zaharberritzea, egiturak sendotzea eta berreskuratu ezin diren zatiak ordeztzea, eta interesik ez duten edo multzoarekin kontraste negatiboa egiten duten eranskin edo obra berriak kentzea.

2.– Egiturak sendotzeko lanak itzulgarritasun-irizpideak erabiliz egingo dira, eta arretaz zainduko da obra berriaren eta lehengoaren arteko ukipen-azaleraren tratamendua; hau da: jarritakoak ez du inondik ere lehendik zegoena suntsituko. Hala, debekatuta dago kareorezko horma masiboek egitura kapsulatzea zementuzko morteroz egindako zarpiatuekin, aireztatu gabekoekin, plakazko estalduradunekin, alikatatuekin edo forratuekin, baldin eta materialari arnasa hartzeko aukerarik ematen ez badiote edo, hezetanaren ondorioz, materiala degradatzen badute.

3.– Egitura hauetan egingo dira esku-hartzeak: horma-bularretan, kontrahormetan, zubi-branketan eta ezproietan, gangetan eta pitetan, plementu erresistenteetan, eta tinpanoetan; hala ere, sostengu-funtzioa betetzen ez duten elementu isolatuak (esate baterako, harlanduak, harlanduxkoak, harlangaitzak eta dobelak) konpondu, zurkaiztu edo ordeztu baino ezin izango dira egin.

4.– Ez da baimenik emango ekarpen berriak egiteko, hala nola, taula berriak edo eraikitako eranskin-bolumenak, baldin eta hasierako egituren osotasuna eta egonkortasuna kaltetuko edo eraldatuko badute.

5.– Zimenduak eta euste-hormak berri behar badira, modu egokian banatu beharko dira sendotuko dituzten zapata, lauza edo horma berrietatik, ez dira jatorrizko eraikuntzan zementuzko hormigoiz zurrunduko, ez eta junturak modu masiboan berdinduko ere, eta inola ere ez dute lurpeko uren pilaketarik eragingo, ez eta maila freatikoa igoko ere eraikuntzek ukitzen dituzten lurretan.

6.– Dagoen egituraren profila, sekzioa, modulazioa eta proportzioak mantenduko dira.

7.– Egituraren kargak transmititzeko eta banatzeko sistema mantenduko da, eta ez zaio gainkarga puntualik jarriko, ez eta gehiago zurrunduko ere.

8.– Babestu egingo dira harlangaitz kontzertatuz, harlanduxkoz edo harlanduz egindako horma-atalak. Hormetako kanpo-estalduren ehundurek eta itxura kromatikoek lehenetik zeuden antzinakoenen patroiak bete beharko dituzte, batez ere kareorezko juntura hondoratu edo nabarmenduetan, zuriz pintatutakoetan edo harea-kolorekoetan; luzituetan eta kareztaduretan.

9.– Jatorrizko petrilak eta barandak kontserbatu eta zaharberrituko dira, eta frogatzen bada piezaren bat ezin dela errekuiperatu, pieza hori modu puntualean ordeztu ahal izango da.

18. artikulua.– Babes ertaineko obra zibiletan esku hartzeko araubidea.

1.– Babes ertaineko obra zibiletan, aurreko ataleko jarduketaz gain, eraikuntzaren zenbait aldaketa partzial onartuko dira; hain zuzen ere, konposizioaren batasuna aldatzen ez duten eta haren elementu tipologiko esanguratsuenak errespetatzen dituzten aldaketak.

2.– Trenbidearen trazadurari berriz ere balioa emateko eta erabiltzen hasteko jarduketetan, taula gaineko esku-hartzeak onartu ahal izango dira, mugikortasun-baldintza berrietara egokitu dadin.

3.– Jatorrizko barandak edo petrilak ezin badira zaharberritu, eta, ondorioz, ordeztu egin behar badira, trenbideko baranda eta petrilik antzinakoenen traza emango zaio diseinu berriari, materialari, formari, tamainari eta itxurari dagokienez.

4.– Babes ertaineko zubien kasuan, eta betiere agintaritzaren hidraulikoak ibaiaren ibilguaren oztupo larritzat jotzen baditu zubi horiek, proiektu indibidualizatu bat egingo da, eta, proiektu horretan, zubiari eragiten ez dioten beste alternatiba batzuen bideraezintasuna egiaztatu ondoren, obra zibilaren ondare-balioa gehien errespetatzen duten eta uholde-arriskua murrizten duten esku-hartzeak zehaztuko dira. Nolanahi ere, kultura-ondarearen eskumena duen foru-organoak baimendu beharko ditu esku-hartze horiek.

4. ATALA

ARKITEKTURA BABESTEKO ARAUBIDE PARTIKULARRA

19. artikulua.– Babestutako arkitekturaren eta haren balio kulturalen definizioa.

1.– Vasco-Navarro trenbidearen Monumentu Multzoan babestutako arkitektura IV. eranskineko 2. zerrendan jasotakoa da, eta, kasu bakoitzean, babes-maila zehazten da, 20. artikuluko sailkapenaren arabera.

2.– VI. eranskineko 2. zerrendan, trenbideari lotutako eraikinak ere aipatzen dira, baina gaur egun desagertuta daudenak. Jatorrizko trenbide-sistemaren interpretazio osoa ahalbidetzea da zerrenda horren asmoa, soil-soilik.

3.– Babestutako arkitekturak, kasu bakoitzean, ondare-balio hauek edo hauetako batzuk ditu:

– Balio historikoa: beste higiezin batzuk baino antzinakoagoa izateagatik edo garai jakin baten erakusgarri izateagatik.

– Balio arkitektonikoa, ikuspuntu hauetatik:

a) Tipologikoa: trenbidearen eraikuntza-fase bakoitzean diseinatutako arkitekturaren adibide adierazgarri gisa.

b) Egiturakoa: bere egitura-sistemaren berezitasunagatik, adierazgarritasunagatik, konplexutasunagatik edo izaera berritzaileagatik, eta/edo kontserbazio-mailagatik.

c) Arkitekturaren eta eraikuntzaren kalitatea: nabarmena izateagatik diseinuaren eta eraikuntzaren arloan, erabilitako materialen kalitateagatik edo eraikuntza-tekniken konplexutasunagatik.

d) Konposizioa eta forma: bolumenen konfigurazio arretatsuagatik eta asmo estetikoak duten fatxaden konposizioagatik.

– Balio funtzionala: trenbide-jarduerari lotutako espazio nagusiak kontserbatzen direlako, eta azpiegiturak eta multzoko elementuen arteko erlazio espazio-funtzionalak ere kontserbatzen direlako, edo berrerabiltzeko modukoak direlako.

– Paisaia- edo ingurumen-balioa: mugarria delako paisaiari dagokionez, eta/edo trazadura lurraldean integratzen laguntzeko eta trenbide-sistema interpretatzen laguntzeko gaitasuna duelako.

– Arrarotasuna edo berezitasuna: tipologia edo estilo arkitektoniko baten testigantza bakarra delako, eksklusiboa den ezaugarriren bat duelako edo, geltokien kasuan, herri bakoitzeko eraikin enblematikoak direlako.

– Balio arkeologikoa: eraikina dokumentu/aztarnategi historikotzat hartzea.

4.– Babestutako eraikin bakoitzaren eta haren ondare-balio espezifikoaren deskribapen zehatza 0. eranskinean dago jasota. Vasco-Navarro trenbidearen arkitekturari buruzko fitxak, espedienteko ondare-balorazioari buruzko txostenari erantsita.

20. artikulua.– Arkitekturaren babes-mailak.

1.– Babestutako arkitektura honako babes-maila hauetan sailkatzen da, balio kulturalen eta kontserbazio-egoeraren arabera:

– 1. maila edo babes bereziko (IV.2.1. zerrenda): multzo honetan sartzen diren eraikinek izaera berezia eta aparteko balioak dituzte, eta, betiere, jatorrizko ezaugarriak berreskuratzeko aukera ematen duen kontserbazio-egoeran daude.

Vasco-Navarro trenbideko 5 geltokirik nabarmenenak dira, denak ere trenbidearen eraikuntza-faseetako estilo arkitektonikoen adibiderik esanguratsuenak.

Babes bereziko eraikinetan egiten diren jarduketan helburua izango da eraikin horiek «in situ» kontserbatzea, jatorrizko ezaugarriak zaharberitzea eta balioa nabarmentzea, eta, betiere, eraikin horien elementu tipologikoak, morfologikoak, egiturakoak eta eraikuntzakoak errespetatu beharko dira.

– 2. maila edo babes ertainekoa (IV.2.2 zerrendak): 2 azpimailatan banatzen da:

a) 2. maila edo A azpimailako babes ertainekoa (IV.2.2.a zerrenda): multzo honetan sartzen diren eraikinek ez dute aparteko baliorik, baina, beren tipologiaren, kanpoko itxuraren, osotasunaren edo benetakotasunaren berezitasunagatik edo adierazgarritasunagatik, Monumentu Multzoaren parte interesgarriak dira.

Eraikin hutsak dira, berrerabiltzeko aukera handia dutenak edo une honetan erabiltzen direnak, dituzten ezaugarri nagusiak errespetatuz zaharberrituak izan ostean.

Babes ertaineko A azpimailako eraikinetan egingo diren ekintzak eraikin horiek kontserbatzera, duten balioa nabarmentzera eta funtzionalitatea bermatzera egongo dira bideratuta; edonola ere, oinarrizko elementu tipologikoak, morfologikoak, egiturakoak eta eraikuntzakoak errespetatu beharko dira.

b) 2. maila edo B azpimailako babes ertainekoa (IV.2.2.b zerrenda): multzo honetan sartzen diren eraikinek, jatorriz, ondare-balio apartak edo nabarmenak dituzte, baina, hala ere, oso kalte-tuta geratu dira, abandonatuta eta kontserbazio-egoera txarrean egoteagatik.

Babes ertaineko B azpimailako eraikinetan egingo diren ekintzak, gutxienez, kontserbatutako egiturak sendotzera eta haien narriadura geldiaraztera egongo dira bideratuta.

– 3. maila (IV.2.3 zerrenda): multzo honetan sartzen diren eraikinek Monumentu Multzoa interpretatzeko funtsezko elementuak dituzte, garrantzi gutxiagoko berezko balioak izan arren edo eraldaketa garrantzitsuak izan arren.

3.– Babes-mailako eraikinetan egiten diren jarduketak bi babes-azpimaila nagusietarako deskribatutako helburuetara egongo dira bideratuta, eta, gutxienez, haien kontserbaziora eta finkapenera, betiere haien bolumetria, kanpoko itxura eta oinarrizko egitura-banaketa errespetatuz.

21. artikulua.– Babestutako arkitekturan esku hartzeko araubide orokorra.

1.– Monumentu Multzoaren arkitektura babestuari eragiten dion esku-hartze orotan, haren konfigurazio bolumetrikoa eta lerrokadurak mantendu beharko dira, 2. mailako B azpimailako edo babes ertaineko araubide espezifikoa ezarritakoa gorabehera.

2.– Barruko elementu babestuak kanpoko ingurutzailen babes-maila berarekin tratatuko dira, eta saihestu egingo da barnealdea hustea eta fatxadak soilik kontserbatzea asmo estetikoarekin edo «façadism» delako asmoarekin.

3.– Esku-hartzeak egin behar badira eraikinak segurtasunaren, irisgarritasunaren, efizientzia energetikoaren, osasungarritasunaren eta bestelakoen arloan indarrean dagoen araudi sektorialera egokitzeko, konponbide berritzaileak erabili beharko dira benetako egokitzapen-mailarik handiena lortu ahal izateko, eta, betiere, babestutako kultura-ondasunaren ondare-balioak zaindu.

4.– Salbuespenez, 2. eta 3. mailako eraikinetan, gehikuntzak egitea onartuko da, higiezina eraikingintzaren arloan indarrean dagoen araudira egokitu dadin, betiere gutxieneko esku-hartzearen eta itzulgarritasunaren printzipioei jarraikiz, eraikinaren ondare-balioekin bateragarriak diren teknikak eta materialak erabilita, higiezina desitxuratu gabe edo hura ikustea oztopatu gabe, eta egituraren egonkortasuna eta osotasuna kaltetu gabe.

5.– Aurreko puntuan adierazitako eranskinen kasuan, arreta handiz zainduko da obra berriaren eta lehengoaren arteko ukipen-azaleraren tratamendua; hau da: jarritakoak ez du inondik ere lehendik zegoena suntsituko; saihestu egingo da landatzeak egitea, mugigarriak ez diren estalkiak jartzea eta obra babestuetan zuloak egitea; gaur egungo morteroak xaflaz banatuko dira lehengo obratik; eta sistema arin, industrializatu eta desmuntagarriak erabiliko dira dagoena ukituko duten bolumenak eraikitzeko.

6.– Saihestu egingo dira babestutako arkitekturan inpaktu bisuala edo akustikoa eragiten duten esku-hartzeak, hala nola, publizitate komertziala edo instalazio berriak jartzea; esate baterako, eguzki-energiaren kaptadoreak, antenak eta ageriko eroanbideak fatxadetan edo estalkietan.

7.– Espedientean dagoen ondare-balorazioari buruzko txostenari erantsitako 0. eranskinean jasotako arkitekturari buruzko banakako fitxetan, ordezkagarritzat jo dira ondasunaren ezaugarri bereizgarriekin zerikusirik ez duten eta ondare-balioak desitxuratzen dituzten elementuak. Elementu horiek kendu, desmuntatu edo ordeztu egin daitezke, foru-organo eskudunaren aurretiazko baimenean ezarritako baldintzetan.

8.– Espedientean dagoen ondare-balorazioari buruzko txostenari erantsitako 0. eranskinean jasotako arkitekturari buruzko banakako fitxetan, degradatzailatzat jo dira eraikinaren ondare-balioekin bateraezinak diren elementuak, bai eta eraikinaren inguruan kutsadura bisuala edo akustikoa eragiten duten elementuak ere. Elementu horiek ezingo dira kontserbazio- edo sendotze-jarduketan xede izan, eta kendu egin beharko dira ondasunaren gaineko esku-hartze integrala egiten denean, eskumena duen foru-organoak alde aurreko baimena emanda.

22. artikulua.– 1. mailako edo babes bereziko arkitekturan esku hartzeko araubidea.

1.– 1. mailako edo babes bereziko arkitekturan egiten diren esku-hartzeek guztiz itzulgarriak izan beharko dute. Esku-hartzeak itzulgarritzat joko dira, baldin eta iraganean eraikitako testigantzen materialtasunari buruzko funtseko informaziorik ez badute hondatzen edo informazio hori ez bada modu konponezinean galtzen, eraikitakoa desmuntatu beharko balitz ere.

2.– Jarduketa hauek onartuko dira:

– Hondatutako zatiak zaharberritzea eta desagertutako zatiak berreraikitzea, Euskal Kultura Ondareari buruzko maiatzaren 9ko 6/2019 Legearen 34.6 artikuluan aurreikusitako baldintzetan eta kasuetan. Egungo arkitektura-balioekin bateragarriak diren materialak eta teknikak erabiliko dira, eta, ahal den neurrian, irtenbide tradizionalak lehenetsiko dira.

– Barrualdeko espazioaren jatorrizko banaketa eta antolamendua lehengoratzea.

– Ondasun higiezinaren eta trenbide-jarduerari lotutako gainerako elementuen arteko lotura espazial, funtzional eta bisualak leheneratzea.

– Egitura sendotzea eta, hala badagokio, berreskuratu ezin diren zatiak ordeztea. Edonola ere, beren horretan mantendu beharko dira material orokorrak eta kokapenak edo kotak, egungoak zein dokumentatuak, kanpoko zein barruko sostengu-hormetan, forjaketetan, eskaileretan eta estalduretan.

– Berriki egindako edozein obra kentzea, baldin eta interesik ez badu, ondasun higiezinaren edo inguruaren balio kulturekin kontraste negatiboa egiten badu, edo horren gaineko kutsadura bisual edo akustikoa eragiten badu.

23. artikulua.– 2. mailako edo babes ertaineko arkitekturan esku hartzeko araubidea.

1.– 2. mailako A azpimailako edo babes ertaineko arkitekturan, aurreko artikuluan deskribatutako jarduketez gain, hauek ere onartuko dira:

– Fatxadak zaharberritzea. Baimendu egingo dira aldaketa partzialak, baldin eta konposizioaren batasuna hausten ez badute eta balio bereziko elementuak errespetatzen badira.

– Barnealdeko espazioak zaharberritzea. Baimendu egingo dira espazio-antolamenduko aldatketak, balio handieneko espazioen edo erabilera nagusia dutenen itxura mantentzen bada.

– Egituratik berreskuratu ezin daitezkeen zatiak ordeztea, baina eskema eta material orokorrak mantenduz. Era berean, forjaketen kota aldatu ahal izango da, baina baoen eta erlaitzen kota bere horretan utzi beharko da.

2.– 2. mailako B azpimailako edo babes ertaineko arkitekturan, gutxieneko esku-hartze gisa onartuko da kontserbatutako egiturak sendotzea, bai eta egitura horien narriadura geldiarazteko babes-lanak egitea ere. Berrerabiliz gero, barrualdea egokitzeko eta estaltzeko esku-hartzeak onartuko dira; eta, desagertutako zatiak berreraikitzeako esku-hartzeen kasuan, Euskal Kultura Ondareari buruzko maiatzaren 9ko 6/2019 Legearen 34.6 artikuluan aurreikusitako kasuetara mugatu beharko dira.

24. artikulua.– 3. mailako arkitekturan esku hartzeko araubidea.

1.– 3. mailako arkitekturan, bi babes-maila nagusietan deskribatutako jarduketez gain, honako hauek ere onartuko dira:

– Kontserbatutako egiturak sendotzea.

– Fatxadak zaharberritzea, baoak partzialki aldatzeko edo berriak irekitzeko aukerarekin, betiere konposizio-irizpide orokorrak errespetatuz.

– Barruko espazioaren eta funtzioen berrantolaketa.

– Egituratik berreskuratu ezin daitezkeen zatiak ordeztea, material generikoa mantenduz eta forjatuen kota aldatzeko aukera emanaz.

Behar bezala justifikatutako salbuespenezko kasuetan, organo eskudunak material-aldaketa partzialak baimenduko ditu.

– Jatorrizko bolumenaren gainean egindako jasodurak edo gehikuntzak kentzea, horiek batez-bezetan direnean ondasunaren ondare-balioarekin.

5. ATALA

ELEMENTU OSAGARRIAK BABESTEKO ARAUBIDE PARTIKULARRA

25. artikulua.– Elementu osagarrien eta haien balio kulturalen definizioa.

1.– Monumentu Multzoan babestutako elementu osagarriak IV. eranskineko 3. zerrendan jasotakoak dira, eta dekretu honen III. eranskineko 26. artikuluan aurreikusitako esku-hartzeen araubidea aplikatuko zaie.

2.– Hauek dira elementu osagarrien balio kulturalak:

– Ingurumen-balioa: trazadura paisaian integratzen laguntzen dute.

– Interpretaziorako gaitasuna: trenbidearen industria- eta garraio-izaera indartzen dute, batez ere trenbidea osatzen zuten elementuak desagertu direlako (trabesak, errailak eta abar).

26. artikulua.– Elementu osagarrietan esku hartzeko araubidea.

1.– Oro har, elementu osagarriak Vasco-Navarro trenbidearen balioa nabarmentzeko edo haren lur-berdinketa berrerabiltzeko proiektuetan sartuko dira, eta jarduketa hauek onartuko dira:

– Egiturak egonkortzea eta, hala badagokio, berreskuratu ezin diren atalak ordeztea, material generikoa eta proportzio nagusiak mantenduz.

– Landareak garbitzea eta sastrakak kentzea, baldin eta landareek eta sastrakek elementuaren ikusgaitasunari, funtzionaltasunari edo egonkortasunari eragiten badiote.

– Seinaleak eta interpretaziorako baliabideak jartzea.

2.– Salbuespen gisa, elementu osagarriek modu konponezinean arriskuan jartzen badituzte trenbidearen trazadura egokitzeko edo hari jarraipena emateko lanak, elementu horiek desmuntatu edo kendu ahal izango dira. Hori behar bezala justifikatu beharko da dagokion proiektuan, eta kultura-ondarearen eskumena duen foru-organoaren berriazko baimena beharko da.

3.– Araubide hau indarrean sartzean, trazadurako zatiren bat motorrik gabeko ibilbide gisa egokituta baldin badago, kontserbazio- eta mantentze-lanetan sartuko dira elementu osagarrien ikusgaitasuna ahalbidetzeko beharrezkoak diren lanak, Vasco-Navarro trenbidea interpretatzeko diskurtsoaren parte gisa.

IV. KAPITULUA

VASCO-NAVARRO TRENBIDEAREN ONDARE HIGIGARRIA

27. artikulua.– Ondare higigarriaren eta haren balio kulturalen definizioa.

1.– Vasco-Navarro trenbidearen Monumentu Multzooan babestutako ondare higigarria V. eranskinean dago zehaztuta, eta babes ertaineko maila du.

2.– Babestutako ondasun higigarriek balio kultural hauek dituzte:

– Balio historikoa: XIX. mende amaierako eta XX. mende hasierako Estatuko zein nazioarteko fabrikatzaile garrantzitsuenetako batzuek egindakoak dira.

– Balio teknologikoa: kontserbatutako motorrek trakzioaren bilakaera teknikoa dokumentatzen dute (lurrun bidezkoak, elektrikoak eta konbustio elektrikoak dira).

– Interpretaziorako gaitasuna: trenbide-sistema azaltzeko diskurtsoa osatzen dute.

28. artikulua.– Ondare higigarrian esku hartzeko araubidea.

1.– Honako esku-hartze hauek baimendu ahal izango dira babestutako ondasun higigarrietan, betiere ondasunak kontserbatzeko, etorkizunera osorik transmititzeko, eta duten industria- eta trenbide-izaera mantentzeko asmoz egiten badira:

– Prebentziora bideratutako kontserbazioa: zeharkako zenbait ekintza dira, ondasuna segurtasun-baldintza onenetan erabiltzeko aukera emango dutenak, eta edozein motatako narriaduretatik babestuko dituztenak; hala nola, berotik, hezetasunetik, kutsaduratik, agente kimiko eta biologikoetatik, bibrazioetatik eta kolpeetatik, besteak beste. Era berean, multzo honetan sartzen dira aldizkako zenbait ekintza zuzen ere, ondasuna behar bezala mantentzeko beharrezkoak direnak.

– Kontserbazioa: babestutako ondasun higigarrian esku hartzeko zuzeneko ekintzak dira, ondasunaren narriadura moteltzera bideratutakoak.

– Zaharberitzea: ondasuna hobeto ulertzeko asmoz egingo diren ekintza zuzenak, betiere ondasunaren integrazio formala, fisikoa eta historikoa errespetatuz, agresiboak ez diren teknikak erabiliz. Horretarako, alde zuzenetik, zaharberritzaile profesional batek aztertu eta diagnostikatuko du pieza bakoitza, dagokion foru-aldundiaren baimena jaso ondoren.

2.– Tren-makinak eta bagoiak direnez, izaera dinamikoa dute, eta, ondorioz, babestutako ondasun higigarriak instalatzeko baimena eman ahal izango da, ahal dela, lur-berdinketatik hurbil dagoen edozein tokitan, inguru horren trenbide-izaera ikusarazteko; eta ez da lekualdaketatzat hartuko, baldin eta Monumentu Multzoaren mugaketaren barruan egiten bada.

3.– Ez balitz egokitzat joko babestutako ondasun higigarriak Vasco-Navarro trenbidearen Monumentu Multzoaren eremura lekualdatzea, edo, hori egiteko aukera dagoen unera arte, ondasun horiek Burdinbidearen Euskal Museoan kontserbatu ahal izango lirateke. Salbuespen gisa, eta ondasunak kontserbatzeko arrazoiek hala justifikatzen badute, Monumentu Multzotik kanpoko beste edozein lekutara eraman ahal izango dira, baina, horretarako, Eusko Jaurlaritzan kultura-ondarearen eskumena duen organoaren baimen arrazoitua jaso beharko da, 6/2019 Legearen 54. artikuluan ezarritako baldintzetan.

IV. ERANSKINA

VASCO-NAVARRO TRENBIDEAREN ONDARE HIGIEZINEN ZERRENDAK

Ondorengo zerrendetan, Vasco-Navarro trenbidearen Monumentu Multzoko ondasun higiezin babestuak ageri dira, 3. artikulua araberako duten tipologiari jarraituz, tartea, udalerrria eta planoak zehaztuta, bai eta, hala badagokio, esleitua duten babes-maila ere.

KOD.: Vasco-Navarro trenbidearen Monumentu Multzokoaren espedienteko identifikazio-kodea. XX-YY-00.

(XX: Udalerrria, YY: Tipologia, 00: Identifikazio-zenbakia).

IV.1 zerrenda: Obra zibila.

IV.1.1 zerrenda: Babes Bereziko obra zibila.

Tartea	Planoa	Udalerrria	Kod.	Ondasuna
1	1/02	Vitoria-Gasteiz	VI-OC-01	Eskalmendiko zubia, Zadorra ibaiaren gainean
1	1/09	Leintz-Gatzaga	LG-OC-02	Auzo-bide baten azpiko pasabidea
1	1/09	Leintz-Gatzaga	LG-OC-03	202. zenbakiko euste-horma
1	1/10	Eskoriatza	ES-OC-02	1. tunela Marinen
1	1/10	Eskoriatza	ES-OC-04	2. tunela Marinen
1	1/11	Eskoriatza	ES-OC-12	GI-3310 errepidearen eta Deba ibaiaren gaineko 1. biaduktua, Castañaresen
1	1/11	Eskoriatza	ES-OC-13	GI-3310 errepidearen eta Deba ibaiaren gaineko 2. biaduktua, Castañaresen
1	1/18	Bergara	BE-OC-05	Torrekuako zubia, Deba ibaiaren gainean
1	1/18	Bergara	BE-OC-08	San Lorentzoko zubia, Deba ibaiaren gainean
2	2/11	Arraia-Maeztu	AM-OC-05	Elortzako tunela
2	2/12	Arraia-Maeztu	AM-OC-11	A-132ren eta Azazetako Ega ibaiaren gaineko biaduktua
2	2/12	Arraia-Maeztu	AM-OC-12	Atauriko tunela
2	2/14	Kanpezu	CA-OC-01	San Saturninoko zubia, Azazetako Ega ibaiaren gainean
2	2/15	Kanpezu	CA-OC-08	Santa Kristina zubia, Azazetako Ega ibaiaren gainean
2	2/16	Kanpezu	CA-OC-11	Ega ibaiaren gaineko zubia, Santikurutze Kanpezun

IV.1.2 zerrenda: Babes Ertaineko obra zibila.

Tartea	Planoa	Udalerrria	Kod.	Ondasuna
1	1/05	Arratzua-Ubarrundia	AU-OC-01	Santa Engrazia ibaiaren gaineko zubia
1	1/05	Arratzua-Ubarrundia	AU-OC-02	Auzo-bide baten gaineko pasabidea, Lukun
1	1/07	Arratzua-Ubarrundia	AU-OC-03	Auzo-bide baten azpiko pasabidea, Landan
1	1/08	Arratzua-Ubarrundia	AU-OC-04	Auzo-bide baten gaineko pasabidea, Landan
1	1/09	Leintz-Gatzaga	LG-OC-01	GI-3310 errepidearen gaineko pasabidea
1	1/09	Leintz-Gatzaga	LG-OC-04	Bide baten azpiko pasabidea, San Martinen
1	1/09	Leintz-Gatzaga	LG-OC-05	Ubendurgo tunela
1	1/09	Eskoriatza	ES-OC-01	Marotobasoko tunela
1	1/10	Eskoriatza	ES-OC-03	Auzo-bide baten azpiko pasabidea, Marinen
1	1/10	Eskoriatza	ES-OC-05	3. tunela Marinen
1	1/10	Eskoriatza	ES-OC-06	4. tunela Marinen
1	1/11	Eskoriatza	ES-OC-07	1. tunela Zarimutzen
1	1/11	Eskoriatza	ES-OC-08	2. tunela Zarimutzen

2023ko azaroaren 9a, osteguna

Tartea	Planoa	Udalerrria	Kod.	Ondasuna
1	1/11	Eskoriatza	ES-OC-09	1. tunela Mazmelan
1	1/11	Eskoriatza	ES-OC-10	2. tunela Mazmelan
1	1/11	Eskoriatza	ES-OC-11	3. tunela Mazmelan
1	1/12	Eskoriatza	ES-OC-14	San Juan kalearen azpiko pasabidea
1	1/12	Eskoriatza	ES-OC-15	Olazarko tunela
1	1/14	Arrasate	AR-OC-01	1. zubia, Deba ibaiaren gainean
1	1/16	Bergara	BE-OC-01	Barrenazahar errotako zubia, Deba ibaiaren gainean
1	1/16	Arrasate	AR-OC-04	Barrenazahar errotako zubia, Deba ibaiaren gainean
1	1/16	Arrasate	AR-OC-05	Barrenazahar errotako tunela
1	1/16	Arrasate	AR-OC-06	San Prudentzioko tunela
1	1/16	Oñati	OÑ-OC-01	San Prudentzioko zubia, Oñati ibaiaren gainean
1	1/16	Bergara	BE-OC-02	San Prudentzioko zubia, Oñati ibaiaren gainean
1	1/17	Bergara	BE-OC-03	Unión Cerrajera enpresako zubia, Deba ibaiaren gainean
1	1/18	Bergara	BE-OC-04	San Antonioko tunela
1	1/18	Bergara	BE-OC-06	Ibargaraiako zubia Deba ibaiaren gainean
1. adarra	1/20	Oñati	OÑ-OC-02	Fanderiako zubia, Oñati ibaiaren gainean
1. adarra	1/20	Oñati	OÑ-OC-04	Auzo-bide baten azpiko pasabidea, Zubillagan
1. adarra	1/20	Oñati	OÑ-OC-05	Zubillagako zubia, Oñati ibaiaren gainean
1. adarra	1/20	Oñati	OÑ-OC-06	Madalenako zubia, Oñati ibaiaren gainean
1. adarra	1/21	Oñati	OÑ-OC-07	Mikeleskoako tunela
1. adarra	1/21	Oñati	OÑ-OC-08	San Pedroko zubia, Oñati ibaiaren gainean
2	2/02	Vitoria-Gasteiz	VI-OC-02	Landa-bide baten gaineko pasabidea
2	2/03	Vitoria-Gasteiz	VI-OC-03	San Lorentzo errearen gaineko zubia
2	2/05	Burgelu	EB-OC-01	Trokonizko tunela
2	2/05	Burgelu	EB-OC-02	San Juaneko bidearen gaineko pasabidea
2	2/06	Iruraiz-Gauna	IR-OC-01	A-4135 errepidearen azpiko pasabidea
2	2/07	Alegria-Dulantzi	AD-OC-02	Landa-bide baten gaineko pasabidea
2	2/07	Iruraiz-Gauna	IR-OC-02	Uragorako zubia, Alborkoin errearen gainean
2	2/07	Iruraiz-Gauna	IR-OC-03	Gaunako bide baten azpiko pasabidea
2	2/07	Iruraiz-Gauna	IR-OC-04	San Bitorreko bide baten azpiko pasabidea
2	2/07	Iruraiz-Gauna	IR-OC-05	Kalderiturri errearen gaineko zubia eta euste-horma
2	2/08	San Millán / Donemiliaga	SM-OC-01	Bide azpiko pasabidea Adanan
2	2/08	Iruraiz-Gauna	IR-OC-06	Txintxetruko bide baten azpiko pasabidea
2	2/08	San Millán / Donemiliaga	SM-OC-02	Santa Isabeleko bidearen eta ibaiaren gaineko biaduktua
2	2/09	San Millán / Donemiliaga	SM-OC-03	Auzo-bide baten azpiko pasabidea
2	2/09	San Millán / Donemiliaga	SM-OC-04	Huecomadurako tunela
2	2/10	Arraia-Maeztu	AM-OC-02	Birgarako bide baten azpiko pasabidea
2	2/11	Arraia-Maeztu	AM-OC-03	Azpiko pasabidea, Santo Toribion
2	2/11	Arraia-Maeztu	AM-OC-04	Zekuianoko bide baten gaineko pasabidea
2	2/11	Arraia-Maeztu	AM-OC-06	A-4145 errepidearen gaineko pasabidea, Aletxan
2	2/12	Arraia-Maeztu	AM-OC-07	A-3114 errepidearen gaineko pasabideko alboko arkuak
2	2/12	Arraia-Maeztu	AM-OC-08	Peñasaladako zubia, Azazetako Ega ibaiaren gainean

2023ko azaroaren 9a, osteguna

Tartea	Planoa	Udalerrria	Kod.	Ondasuna
2	2/12	Arraia-Maeztu	AM-OC-09	Maeztuko burdinolen kanalaren gaineko zubia
2	2/12	Arraia-Maeztu	AM-OC-10	Sabandoko bide baten azpiko pasabidea
2	2/14	Kanpezu	CA-OC-02	Fuenfriako tunela
2	2/14	Kanpezu	CA-OC-03	Atauritik Antoñanarako bidearen gaineko 1. pasabidea
2	2/14	Kanpezu	CA-OC-04	Atauritik Antoñanarako bidearen gaineko 2. pasabidea
2	2/14	Kanpezu	CA-OC-05	Azazetako Ega ibaiaren gaineko zubia
2	2/15	Kanpezu	CA-OC-06	Korresko bide baten azpiko pasabidea
2	2/15	Kanpezu	CA-OC-07	Bujandako bide baten azpiko 1. pasabidea
2	2/15	Kanpezu	CA-OC-09	Bujandako bide baten azpiko 2. pasabidea
2	2/15	Kanpezu	CA-OC-10	Tarifako zubia, Ega ibaiaren gainean
2	2/17	Kanpezu	CA-OC-12	Orbisoko errekaaren gaineko zubia
2	2/17	Kanpezu	CA-OC-13	Orbisoko bide baten azpiko pasabidea
2. adarra	2/18	Vitoria-Gasteiz	VI-OC-04	Estibaliz-Villafranca bidearen azpiko pasabidea

IV.2 zerrenda: Arkitektura.

IV.2.1 zerrenda: 1. mailako edo babes bereziko arkitektura.

Tartea	Planoa	Udalerrria	Kod.	Ondasuna
1	1/12	Eskoriatza	ES-AR-04	Eskoriatzako geltokia
1	1/15	Arrasate	AR-AR-01	Arrasateko geltokia
1. adarra	1/21	Oñati	OÑ-AR-02	Oñatiko geltokia*
2	2/12	Arraia-Maeztu	AM-AR-04	Maeztuko geltokia
2	2/14	Kanpezu	CA-AR-02	Antoñanako geltokia

*Oñatiko Herrigune Historikoko Monumentu Maltzoa (2012ko abuztuaren 9ko EHAA).

IV.2.2 zerrenda: 2. mailako edo babes ertaineko arkitektura.

IV.2.2.a) zerrenda: 2. mailako edo babes ertaineko arkitektura, A azpimaila.

Tartea	Planoa	Udalerrria	Kod.	Ondasuna
1	1/04	Vitoria-Gasteiz	VI-AR-02	Erretanako geltokia
1	1/07	Legutio	LE-AR-02	Legutioko Villarrealgo geltokia
1	1/07	Legutio	LE-AR-03	Legutioko Villarrealgo automotorren biltegia
1	1/08	Arratzua-Ubarrundia	AU-AR-03	Landako geltokia
1	1/10	Eskoriatza	ES-AR-01	Maringo geralekua
1	1/11	Eskoriatza	ES-AR-02	Zarimutzeko geralekua
2	2/02	Vitoria-Gasteiz	VI-AR-07	Otazuko geltokia
2	2/03	Vitoria-Gasteiz	VI-AR-08	Aberasturiko geltokia
2	2/04	Vitoria-Gasteiz	VI-AR-09	Andolluko geltokia
2	2/05	Iruraiz-Gauna	IR-AR-01	Trokonizko geltokia
2	2/06	Iruraiz-Gauna	IR-AR-03	Erentxungo geltokia
2	2/08	Iruraiz-Gauna	IR-AR-06	Errotaldeko transformazio-azpizentrala
2	2/11	Arraia-Maeztu	AM-AR-02	Zekuianoko geltokia
2	2/14	Kanpezu	CA-AR-03	Antoñanako azpizentral elektrikoa

IV.2.2.b) zerrenda: 2. mailako edo babes ertaineko arkitektura, B azpimaila.

Tartea	Planoa	Udalerría	Kod.	Ondasuna
2	2/01	Vitoria-Gasteiz	VI-AR-06	Olarizuko automotorren biltegia
2	2/09	San Millán / Donemiliaga	SM-AR-01	Laminoriako tuneleko etxea
2	2/13	Arraia-Maeztu	AM-AR-05	Atauriko geltokia

IV.2.3 zerrenda: 3. mailako arkitektura.

Tartea	Planoa	Udalerría	Kod.	Ondasuna
1	1/04	Vitoria-Gasteiz	VI-AR-03	Erretanako lehengo geltokia (biltegia)
1	1/06	Legutio	LE-AR-01	Urbinao geralekua
1	1/07	Legutio	LE-AR-04	Legutioko Villarrealgo lehengo geltokia (biltegia)
1	1/08	Arratzua-Ubarrundia	AU-AR-02	Landako lehengo geltokia (biltegia)
1	1/11	Eskoriatza	ES-AR-03	Mazmelako geralekua
2	2/06	Iruraiz-Gauna	IR-AR-02	Erentxungo merkantziatarako nasa
2	2/14	Kanpezu	CA-AR-01	Antoñanako merkantziatarako nasa
2	2/17	Kanpezu	CA-AR-04	Kanpezuko automotorren biltegia
2. adarra	2/18	Vitoria-Gasteiz	VI-AR-10	Estibalizko geralekua

IV.3 zerrenda: Elementu osagarriak.

Tartea	Planoa	Udalerría	Kod.	Ondasuna
1	1/02	Vitoria-Gasteiz	VI-EC-01	Zubi txiki bat errekaaren gainean
1	1/03	Vitoria-Gasteiz	VI-EC-02	187. zenbakiko zubi txikia errekaaren gainean
1	1/03	Vitoria-Gasteiz	VI-EC-03	184. zenbakiko zubi txikia errekaaren gainean
1	1/03	Arratzua-Ubarrundia	AU-EC-01	183. zenbakiko zubi txikia ubidearen gainean
1	1/03	Arratzua-Ubarrundia	AU-EC-02	Duranako lehengo geltokia
1	1/03	Vitoria-Gasteiz	VI-EC-04	Auzo-bide baten azpiko pasabidea, Erretanan
1	1/03	Vitoria-Gasteiz	VI-EC-05	178. zenbakiko zubi txikia errekaaren gainean
1	1/04	Vitoria-Gasteiz	VI-EC-06	180. zenbakiko zubi txikia errekaaren gainean
1	1/04	Vitoria-Gasteiz	VI-EC-07	175. zenbakiko zubi txikia errekaaren gainean
1	1/05	Vitoria-Gasteiz	VI-EC-08	174. zenbakiko zubi txikia errekaaren gainean
1	1/05	Arratzua-Ubarrundia	AU-EC-03	168. zenbakiko zubi txikia errekaaren gainean
1	1/06	Legutio	LE-EC-01	Pasabide goratua, Urbinan
1	1/06	Legutio	LE-EC-02	Komunen eraikina, Urbinan
1	1/06	Legutio	LE-EC-03	Urbinao geralekuko nasa
1	1/07	Legutio	LE-EC-04	Legutioko Villarrealgo geltokiko nasa
1	1/07	Legutio	LE-EC-05	161. zenbakiko zubi txikia errekaaren gainean
1	1/07	Legutio	LE-EC-06	158. zenbakiko zubi txikia errekaaren gainean
1	1/07	Arratzua-Ubarrundia	AU-EC-04	156. zenbakiko zubi txikia errekaaren gainean
1	1/07	Arratzua-Ubarrundia	AU-EC-05	153. zenbakiko zubi txikia errekaaren gainean
1	1/08	Arratzua-Ubarrundia	AU-EC-06	154. zenbakiko zubi txikia errekaaren gainean
1	1/08	Arratzua-Ubarrundia	AU-EC-07	152. zenbakiko lubakia
1	1/08	Arratzua-Ubarrundia	AU-EC-08	Zubi txiki bat errekaaren gainean

2023ko azaroaren 9a, osteguna

Tartea	Planoa	Udalerrria	Kod.	Ondasuna
1	1/08	Arratzua-Ubarrundia	AU-EC-09	140. zenbakiko zubi txikia erreka gainean
1	1/08	Arratzua-Ubarrundia	AU-EC-10	141. zenbakiko zubi txikia erreka gainean
1	1/08	Arratzua-Ubarrundia	AU-EC-11	142. zenbakiko zubi txikia erreka gainean
1	1/08	Leintz-Gatzaga	LG-EC-01	194. zenbakiko euste-horma
1	1/09	Leintz-Gatzaga	LG-EC-02	Uharraren gaineko zubi txikia, Arlabanen
1	1/09	Leintz-Gatzaga	LG-EC-03	Leintz-Gatzagako geralekua eta nasa
1	1/10	Eskoriatza	ES-EC-01	209. zenbakiko euste-horma
1	1/10	Eskoriatza	ES-EC-02	Zubi txiki bat erreka gainean
1	1/10	Eskoriatza	ES-EC-03	219. zenbakiko euste-horma
1	1/10	Aramaio	ARA-EC-01	222. zenbakiko lubakia
1	1/10	Aramaio	ARA-EC-02	223. zenbakiko euste-horma
1	1/10	Eskoriatza	ES-EC-04	Zubi txiki bat, Agozibar erreka gainean
1	1/10	Eskoriatza	ES-EC-05	225. zenbakiko euste-horma
1	1/10	Eskoriatza	ES-EC-06	230. zenbakiko euste-horma
1	1/10	Eskoriatza	ES-EC-07	232. zenbakiko euste-horma
1	1/10	Eskoriatza	ES-EC-08	Maringo geralekuko nasa
1	1/10	Eskoriatza	ES-EC-09	235. zenbakiko euste-horma
1	1/10	Eskoriatza	ES-EC-10	236. zenbakiko euste-horma
1	1/10	Eskoriatza	ES-EC-11	238. zenbakiko euste-horma
1	1/10	Eskoriatza	ES-EC-12	239. zenbakiko euste-horma
1	1/10	Eskoriatza	ES-EC-13	241. zenbakiko lubakia
1	1/10	Eskoriatza	ES-EC-14	1. zubi txikia erreka gainean, Zarimutzen
1	1/10	Eskoriatza	ES-EC-15	243. zenbakiko euste-horma
1	1/11	Eskoriatza	ES-EC-16	2. zubi txikia erreka gainean, Zarimutzen
1	1/11	Eskoriatza	ES-EC-17	249. zenbakiko euste-horma
1	1/11	Eskoriatza	ES-EC-18	252. zenbakiko euste-horma
1	1/11	Eskoriatza	ES-EC-19	257. zenbakiko euste-horma
1	1/11	Eskoriatza	ES-EC-20	Castañaresko auzo-bide baten gaineko 1. pasabideko kontrahormak
1	1/11	Eskoriatza	ES-EC-21	261. zenbakiko euste-horma
1	1/11	Eskoriatza	ES-EC-22	Castañaresko auzo-bide baten gaineko 2. pasabideko kontrahormak
1	1/11	Eskoriatza	ES-EC-23	Castañaresko geralekua eta nasa
1	1/11	Eskoriatza	ES-EC-24	Castañaresko uharraren gaineko zubiko kontrahormak
1	1/11	Eskoriatza	ES-EC-25	259. zenbakiko euste-horma
1	1/13	Aretxabaleta	ARE-EC-01	271. zenbakiko euste-horma
1	1/16	Arrasate	AR-EC-01	Deskarga-lekua
1	1/16	Arrasate	AR-EC-02	Estolda
1	1/16	Arrasate	AR-EC-03	297. zenbakiko euste-horma
1	1/16	Arrasate	AR-EC-04	298. zenbakiko euste-horma
1	1/17	Bergara	BE-EC-01	Zubi txiki bat erreka gainean, Zalgomendin
1	1/17	Bergara	BE-EC-02	Zubi txiki bat Asaldita erreka gainean
1	1/17	Bergara	BE-EC-03	310. zenbakiko euste-horma
1	1/17	Bergara	BE-EC-04	309. zenbakiko euste-horma
1	1/19	Bergara	BE-EC-05	302. zenbakiko euste-horma
1. adarra	1/16	Oñati	OÑ-EC-01	289. zenbakiko euste-horma

2023ko azaroaren 9a, osteguna

Tartea	Planoa	Udalerrria	Kod.	Ondasuna
1. adarra	1/16	Oñati	OÑ-EC-02	288. zenbakiko euste-horma
1. adarra	1/20	Oñati	OÑ-EC-03	Zubi txiki bat Zubillaga erreka gainean
1. adarra	1/21	Oñati	OÑ-EC-04	282. zenbakiko euste-horma
1. adarra	1/21	Oñati	OÑ-EC-05	Kastillokoa zubi txikia, Madari erreka gainean
1. adarra	1/21	Oñati	OÑ-EC-06	San Pedroko geralekua
1. adarra	1/21	Oñati	OÑ-EC-07	Oñatiko geltokiko biltegi-hangarra
2	2/01	Vitoria-Gasteiz	VI-EC-09	«FFCC del Norte» delakoaren gaineko pasabidearen hondarrak
2	2/01	Vitoria-Gasteiz	VI-EC-10	Zubi txiki bat, Errekaleor erreka gainean
2	2/01	Vitoria-Gasteiz	VI-EC-11	Landa-bide baten azpiko pasabidea, Olarizun
2	2/02	Vitoria-Gasteiz	VI-EC-12	128. zenbakiko zubi txikia erreka gainean
2	2/03	Vitoria-Gasteiz	VI-EC-13	125. zenbakiko zubi txikia erreka gainean
2	2/03	Vitoria-Gasteiz	VI-EC-14	Aberasturiko geltokiko nasa
2	2/04	Vitoria-Gasteiz	VI-EC-15	121. zenbakiko zubi txikia erreka gainean
2	2/04	Vitoria-Gasteiz	VI-EC-16	Zubi txiki bat Morinaldea erreka gainean, Andollun
2	2/06	Iruraiz-Gauna	IR-EC-01	Zubi txiki bat, Maduralde erreka gainean
2	2/08	Iruraiz-Gauna	IR-EC-02	Uribarri-Jauregiko geltokiko nasa
2	2/08	San Millán / Donemiliaga	SM-EC-01	91. zenbakiko euste-horma
2	2/09	San Millán / Donemiliaga	SM-EC-02	90. zenbakiko euste-horma
2	2/09	San Millán / Donemiliaga	SM-EC-03	Trenbidearen azpiko pasabide txiki bat, Gereñuko mendatean
2	2/12	Arraia-Maeztu	AM-EC-01	Zubi txiki bat Azazetako Ega erreka gainean, Maeztun
2	2/13	Arraia-Maeztu	AM-EC-02	Zubi txiki bat, Antoñanako zentral hidroelektrikoaren kanalaren gainean
2	2/13	Arraia-Maeztu	AM-EC-03	Atauriko geltokiko nasa
2	2/14	Kanpezu	CA-EC-01	41. zenbakiko lubakia
2	2/14	Kanpezu	CA-EC-02	45. zenbakiko zubi txikia erreka gainean
2	2/15	Kanpezu	CA-EC-03	56. zenbakiko zubi txikia erreka gainean
2	2/15	Kanpezu	CA-EC-04	63. zenbakiko zubi txikia erreka gainean
2	2/16	Kanpezu	CA-EC-05	69. zenbakiko zubi txikia erreka gainean
2	2/16	Kanpezu	CA-EC-06	71. zenbakiko zubi txikia, Rosalia erreka gainean
2. adarra	2/04	Vitoria-Gasteiz	VI-EC-17	116. zenbakiko euste-horma
2. adarra	2/18	Vitoria-Gasteiz	VI-EC-18	114. zenbakiko horma
2. adarra	2/18	Vitoria-Gasteiz	VI-EC-19	Estibalizko geralekuko nasa

V. ERANSKINA

VASCO-NAVARRO TRENBIDEAREN ONDARE HIGIGARRIEN ZERRENDA

Ondorengo zerrendan, Vasco-Navarro trenbidearen Monumentu Multzoan babestutako ondasun higigarriak daude jasota, gaur egun non dauden eta titularra nor den zehaztuta.

V.1 zerrenda: Ondasun higigarriak.

Ondasuna	Kokapena	Titularra
11. zenbakiko lurrun-lokomotorea	Oñatiko geltokia	Eusko Trenbideak
3002 automotor elektrikoa	Azpeitiko Burdinbidearen Museoa	Eusko Trenbideak
Bidaiari-kotxea	Azpeitiko Burdinbidearen Museoa	Eusko Trenbideak
Z02 areto-kotxea	Azpeitiko Burdinbidearen Museoa	-
C bidaiari-kotxea	Azpeitiko Burdinbidearen Museoa	-

VI. ERANSKINA

VASCO-NAVARRO TRENBIDETIK DESAGERTUTAKO ONDASUN HIGIEZINEN ZERRENDA

Ondorengo zerrendan, Vasco-Navarro trenbidearen jatorrizko sistema osatzen zuten eta gaur egun desagertuta dauden ondasun higiezinak daude jasota, zein tartetan eta udalerritan zeuden zehaztuta.

KOD.: Vasco-Navarro trenbidearen Monumentu Multzoaren espedienteko identifikazio-kodea. (D)-XX-YY-00.

(D: Desagertua; XX: Udalerria, YY: Tipologia, 00: Identifikazio-zenbakia).

VI.1 zerrenda: Desagertutako obra zibila.

Tartea	Planoa	Udalerria	Kod.	Ondasuna
1	1/16	Arrasate	D-AR-OC-02	2. zubia, Deba ibaiaren gainean
1	1/16	Arrasate	D-AR-OC-03	3. zubia, Deba ibaiaren gainean
1	1/18	Bergara	D-BE-OC-07	Katabiako tunela
1. adarra	1/20	Oñati	D-OÑ-OC-03	Trenbidearen zubia, Oñati ibaiaren gainean
2	2/05	Alegría-Dulantzi	D-AD-OC-01	Egiletako bidearen azpiko pasabidea*
2	2/09	San Millán / Donemiliaga	D-SM-OC-05	Laminoriako tunela**
2	2/10	Arraia-Maeztu	D-AM-OC-01	Laminoriako tunela**

* Desagertua eta berreraikia.

** Oraindik ere kontserbatzen da, baina oso egoera txarrean.

VI.2 zerrenda: Desagertutako arkitektura.

Tartea	Planoa	Udalerria	Kod.	Ondasuna
1	1/01	Vitoria-Gasteiz	D-VI-AR-01	Gasteiz Hiria geltokia.
1	1/03	Arratzua-Ubarrundia	D-AU-AR-01	Duranako geltokia
1	1/08	Leintz-Gatzaga	D-LG-AR-01	Leintz-Gatzagako geltokia
1	1/13	Aretxabaleta	D-ARE-AR-01	Aretxabaletako geltokia
1	1/16	Bergara	D-BE-AR-01	San Prudentzioko geltokia
1	1/18	Bergara	D-BE-AR-02	Bergarako geltokia
1	1/19	Bergara	D-BE-AR-03	Mekolaldeko geltokia
1. adarra	1/20	Oñati	D-OÑ-AR-01	Zubillagako geltokia
2	2/01	Vitoria-Gasteiz	D-VI-AR-04	Gasteizko Iparraldeko geltokia
2	2/01	Vitoria-Gasteiz	D-VI-AR-05	Olarizuko geltokia
2	2/07	Iruraiz-Gauna	D-IR-AR-04	Gaunako geltokia
2	2/08	Iruraiz-Gauna	D-IR-AR-05	Uribarri-Jauregiko geltokia
2	2/10	Arraia-Maeztu	D-AM-AR-01	Laminoriako geltokia
2	2/12	Arraia-Maeztu	D-AM-AR-03	Maeztuko merkantziarako nasa
2	2/17	Kanpezu	D-CA-AR-05	Santikurutze Kanpezuko geltokia
2	2/17	Kanpezu	D-CA-AR-06	Santikurutze Kanpezuko merkantziarako nasa
2	2/17	Kanpezu	D-CA-AR-07	Horraditxoko langileen etxea

VI.3 zerrenda: Desagertutako elementu osagarriak.

Tartea	Planoa	Udalerria	Kod.	Ondasuna
1	1/19	Bergara	D-BE-EC-06	Trenbideko etxola